

Årsredovisning

2018

Länsförsäkringar Älvsborg

Innehåll

Inledning

3 Vd har ordet

Verksamheten

4 Samverkan som stärker

6 Året som gick

Finansiell rapportering

8 Förvaltningsberättelse

12 Kapitalavkastning

13 Femårsöversikt

14 Resultaträkning

16 Finansiell ställning

18 Balansräkning

20 Resultatanalys

22 Förändring i eget kapital

23 Kassaflödesanalys

24 Noter

58 Revisionsberättelse och
granskningsrapport

Bolagsstyrning

62 Bolagsstyrningsrapport

70 Styrelse

71 Ledning

72 Fullmäktige

73 Ordförande har ordet

Vd har ordet. I början av oktober tillträdde jag som vd i Länsförsäkringar Älvsborg. Trots min korta tid i bolaget tänker jag ändå göra en liten rekapitulation av 2018 och samtidigt blicka framåt, i ett försök att presentera min bild av vår verksamhet.

Det är något alldeles särskilt med en kundägd verksamhet

Att vara ett kundägt bolag innebär verkligen något särskilt. Att ha kunden i fokus är vitalt för alla företag, men visst innebär det en extra dimension när kund och ägare är samma sak. Mot den bakgrunden är kundnöjdheten synnerligen viktig när vi utvärderar vår prestation. Därför är det extra glädjande att se utvecklingen i Svenskt Kvalitetsindex (SKI) mätningar där Länsförsäkringar förbättrar ett redan högt resultat 2017 till ett ännu bättre 2018. Totalt toppar Länsförsäkringar i sex kategorier – bolån, försäkring privat, försäkring företag, bank privat, privat pension och fastighetsförmedling. Vi har Sveriges mest nöjda kunder vilket är både fantastiskt och viktigt. Målsättningen är såklart att bibehålla denna position även 2019.

En annan central del i vår kundägda verksamhet är ägarutdelningen. Det faktum att det är våra kunder som delar på vinsten när det går bra för bolaget särskiljer oss från många av våra konkurrenter. 2018 fick våra ägare dela på 100 miljoner och det har säkert inte undgått någon. Nytt för i år var att återbäringen inte skedde som avdrag på premien

utan istället hamnade direkt på kontot. Vi tycker att det senare är långt bättre då kunden istället själv kan bestämma vad pengarna används bäst till. Redan nu står det klart att det blir lika stor återbäring under 2019, med 100 nya miljoner till våra ägare.

Lika självklart som ägarutdelning är vårt samhällsansvar. På ett sätt har det alltid funnits med oss då det är en del av själva grundtanken med en kundägd, lokal verksamhet. Att tillsammans dela på riskerna och skapa ett tryggare samhälle. Vi har alltså gjort det sedan 1841. Därför är det helt naturligt för oss att jobba med hållbarhet och ett ansvar som vi välkomnar. Läs gärna mer om vårt arbete i vår externa hållbarhetsredovisning som är ett tillägg till årsredovisningen. Under 2019 fortsätter vi vårt arbete genom att integrera hållbarhet som en självklar del av vår verksamhet. Mer om det vid ett senare tillfälle.

När det gäller framtiden så pågår också flera spännande projekt med syfte att utveckla kundupplevelsen. Under 2019 kommer vi att

jobba mycket med att förbättra vår tillgänglighet, hur och var vi möter våra kunder på bästa sätt efter dagens behov och krav. Målsättningen är att öka vår närhet till våra kunder, oavsett var man bor i vår geografi. Vår lokala närvaro är något våra konkurrenter inte kan kopiera utan en konkurrensfördel vi ska nyttja.

Slutligen kan vi konstatera att det varit ett tufft år för bolaget när det gäller skadekostnaden. Framförallt har antalet brandskador ökat. Skadorna har drabbat både privatpersoner och företag. Att tillsammans med våra kunder öka kunskapen om hur man förebygger att fler skador inträffar är en viktig och ständigt pågående del i vårt uppdrag. Tack alla kunder, styrelseledamöter, fullmäktigeledamöter och alla medarbetare för ett framgångsrikt samarbete 2018!

Ola Evensson
Vd, Länsförsäkringar Älvsborg

Året i siffror

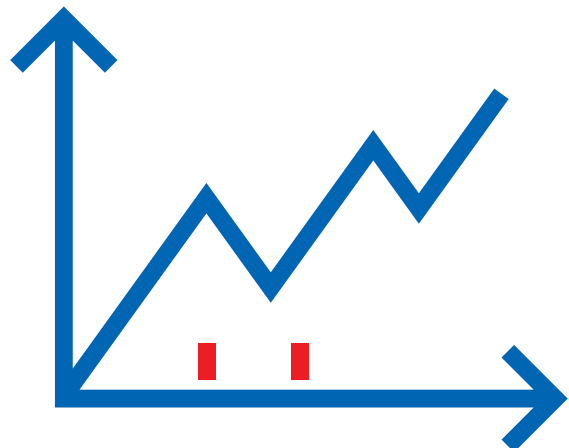
Koncernen mkr	2018	2017
Resultat		
före bokslutsdispositioner och skatt	288,3	859,8

Resultatet fördelas enligt följande (efter lämnad återbäring)

- direkt försäkring	-14,4	144,7
- mottagen återförsäkring	51,3	13,4
- finansrörelsen	229,2	689,6
- övrig verksamhet	22,2	12,2

Nyckeltal i direkt försäkring, brutto

Premieintäkt	1 283,4	1 235,5
Skadekostnad	919,2	829,4
Skadeprocent	71,6	67,1
Driftskostnadsprocent	16,1	14,3

Samverkan som stärker Länsförsäkringar Älvsborg

Länsförsäkringar Älvsborg äger tillsammans med de övriga länsförsäkringsbolagen Länsförsäkringar AB, med kontor i Stockholm. Inom bank och försäkring finns påtagliga stordriftsfördelar och länsförsäkringsbolagen har valt att samla dessa resurser i Länsförsäkringar AB.

För våra kunder är vi alltid lika lokala – Länsförsäkringar Älvsborg har alltid kundkontakterna här i länet, men i Länsförsäkringar AB bedrivs affärsverksamhet och service- och utvecklingsarbete inom till exempel liv- och fondförsäkring, bank, fondförvaltning, IT, återförsäkring, djurförsäkring och hälsoförsäkring. Länsförsäkringar AB:s uppgift är att skapa förutsättningar för länsförsäkringsbolagen att bli framgångsrika på sina respektive marknader.

1. Aktieinnehav i Länsförsäkringar AB

Länsförsäkringar Älvsborg äger 6,5 procent av aktiekapitalet i Länsförsäkringar AB. Aktieinnehavet i Länsförsäkringar AB inräknas i Länsförsäkringars Älvsborgs konsolideringskapital.

2. Styrkan i varumärket

Styrkan i Länsförsäkringars varumärke är resultatet av ett varumärkes- och värderingsarbete som varit konsekvent och långsiktigt. Varumärket är ett sätt att leva och uppträda i kontakt med kunderna och med det lokala samhället i övrigt. Varumärket är fortsatt mycket starkt i relation till konkurrenternas inom branschen för bank, försäkring och pension. Kantar Sifos anseendeundersökning 2018 visar att Länsförsäkringar har det åttonde högsta anseendet av alla svenska företag – en lista som toppas av Volvo och Ikea. Länsförsäkringar har också under många år legat högt upp när Svenskt Kvalitetsindex redovisar hur nöjda kunderna är med sin bank och sitt försäkringsbolag – den senaste mätningen visade landets högsta kundnöjdhet inom både bank, försäkring och fastighetsförmedling.

3. Liv- och pensionsförsäkring

Länsförsäkringar Fondliv är länsförsäkringsgruppens fondförsäkringsbolag och dotterbolag till Länsförsäkringar AB. Bolaget erbjuder pensionssparande främst inom tjänstepension. Länsförsäkringar

Fondlivs produkter distribueras via länsförsäkringsbolagen, franchise och oberoende försäkringsförmedlare. Kunderna erbjuds fondförvaltning, garantiförvaltning och riskförsäkring inom personriskområdet. Länsförsäkringars rekommenderade fondutbud består av 38 fonder med eget varumärke och 52 externa fonder. Utöver det rekommenderade utbudet erbjuds 41 fonder i ett utökat fondutbud. Fonderna under eget varumärke finns inom Länsförsäkringars eget fondbolag och förvaltas till stora delar av externa förvaltare. Länsförsäkringar Fondliv förvaltar 126 mdr åt liv- och pensionsförsäkringskunderna.

Länsförsäkringar Liv, förvaltar traditionell livförsäkring åt sina kunder i fyra bestånd; Nya Trad, Gamla Trad, Nya Världen och Försäkrad Pension. De flesta kunder med Gamla Trad, Nya Världen och Försäkrad Pension har möjlighet att byta sina befintliga försäkringar till Nya Trad. Länsförsäkringar Liv förvaltar cirka 109 mdr åt liv- och pensionsförsäkringskunderna.

4. Bankverksamhet

Länsförsäkringar Bank grundades 1996 och är idag Sveriges femte största retailbank. Bankverksamheten bedrivs enbart i Sverige och marknadspositionen fortsätter att stärkas kontinuerligt. Strategin är att erbjuda banktjänster till länsförsäkringsgruppens kunder och utgår från Länsförsäkringars starka varumärke och den lokala förankringen. Målet är att med en låg risk ha en fortsatt god tillväxt i volymer och lönsamhet, de mest nöjda kunderna och fler kunder som har både bank och försäkring hos Länsförsäkringar.

Länsförsäkringar har enligt Svenskt Kvalitetsindex Sveriges mest nöjda bankkunder på privatmarknaden för femte året i rad. Länsförsäkringar Bank har också de mest nöjda bolånekunderna.

5. Djur- och grödaförsäkring

Agria Djurförsäkring är Länsförsäkringars specialistbolag för djur- och grödaförsäkring och är marknadsledande i Sverige. Agria är ett renodlat specialistbolag för djurförsäkring och har med stöd av kärnvärden som nära, innovativa, engagerade och enkla byggt ett starkt varumärke i Sverige. Nu pågår arbetet med att etablera Agrias varumärke på de övriga fem marknaderna (Norge, Danmark, Finland, Frankrike och Storbritannien) med samma framgångsrika koncept. En viktig del av Agrias affärsmodell är nära samarbeten med djurägarorganisationer.

6. Hälsa

Affärsområde Hälsa inom Länsförsäkringar AB driver produkt- och affärsutvecklingen inom det växande sjukvårds- och grupp-försäkringsområdet, mot såväl företags- som privatsegmentet. Bland erbjudandena som utvecklas finns produkter som liv-, sjuk-, olycksfalls- och sjukvårdsförsäkring, samt bolåneskyddet Bo kvar.

Länsförsäkringar försäkrar mer än vart tredje företag i Sverige och erbjuder en sjukvårdsförsäkring som ger företagen och deras medarbetare tillgång till ett antal förebyggande hälsotjänster och personligt samtalsstöd. På så sätt hoppas vi kunna bidra till bättre hälsa. Bolåneskyddet är ett viktigt sätt att bidra till våra strategiska bolånekunders ekonomiska trygghet.

7. Stabil återförsäkring till lägre kostnad

Alla försäkringsbolag har behov av att skydda sin verksamhet mot kostnader för stora enskilda skador och naturkatastrofer. Oftast vänder sig ett försäkringsbolag till speciella återförsäkringsbolag på den internationella marknaden för att försäkra en del av sina risker. Inom länsförsäkringsgruppen har bolagen en naturlig möjlighet att dela riskerna mellan sig.

Länsförsäkringar Älvsborg betalar årligen

in en återförsäkringspremie till Länsförsäkringar Sak. Premien baseras bland annat på exponering och skadehistorik, men också på hur stort så kallat självbehåll bolaget väljer. Självbehållet kan jämföras med den självrisk som privatpersoner och företag betalar inom skadeförsäkring. Genom gemensam upphandling och intern återförsäkring behålls den största delen av återförsäkringspremien inom länsförsäkringsgruppen och kostnaderna för externa återförsäkrare blir mindre och stabila, något som gynnar Länsförsäkringar Älvsborgs kunder.

8. Övrig samverkan

Förutom den samverkan som sker genom Länsförsäkringar AB så äger de 23 länsförsäkringsbolagen, tillsammans med berörda affärsenheter inom Länsförsäkringar AB, även Länsförsäkringar Fastighetsförmedling och Länsförsäkringar Mäklarservice. I dessa båda bolag deltar Länsförsäkringar Älvsborg med ägarandelarna 5,6 respektive 4 procent. Länsförsäkringar Fastighetsförmedling utgör en viktig säljkanal för Länsförsäkringar Älvsborg och Länsförsäkringar Mäklarservice samordnar erbjudandet gentemot försäkringsförmedlarna.

9. Gemensam utveckling

En av Länsförsäkringar AB:s uppgifter är att driva länsförsäkringsgruppens gemensamma utvecklingsarbete i syfte att stärka länsförsäkringsbolagens konkurrenskraft och att öka värde för kunderna. Utvecklingsarbetet bedrivs alltid från kundbehov och länsförsäkringsgruppens gemensamma strategier och affärsplaner och fokuseras dels på utveckling av kundmötesplatserna, dels på produkter, tjänster och funktioner för länsförsäkringsbolagens sakförsäkringsaffär.

Utveckling av kundmötesplatserna

Arbetet har under året fokuserats på utveckling av den proaktiva kunddialogen, förbättringar av kund- och medarbetarupplevelser genom ökad automatisering och digitalisering samt ständiga förbättringar av kundmötesplatserna. Specifika satsningar har gjorts för att utveckla företags- och skadekundmötet.

Kunddialogen har utvecklats genom nya och bättre analysmöjligheter samt genom införande av ett nytt verktyg för proaktiv och automatiserad kundbearbetning. Tillsammans har detta skapat möjligheter att ge kunderna relevanta erbjudanden vid rätt tillfälle. Vilka kunder som fått vilka erbjudanden återkopplas också till kundhanteringssystem, för att ge handläggare en samlad bild av kommunikationen med enskilda kunder. De kanaler som ini-

tialt stöds för denna marknadsbearbetning är e-post och SMS, fokus har inledningsvis lagts på privatkunderna. Viktiga delar i det fortsatta arbetet är att kunna använda fler kanaler samt att fokusera på företagskampanjer.

Kund- och medarbetarupplevelsen har förbättrats genom det pågående införandet av online-möte vilket ger möjlighet för kund och rådgivare att dela skärm "över nätet". Det som visas på skärmen är den utvecklade behovsguiden som syftar till att fånga och behålla kundens intresse. Upplevelsen för de kunder som använder den digitala brevlådan Kivra har förbättrats genom att Länsförsäkringar nu kan distribuera dokument i denna kanal.

För att förbättra medarbetarupplevelsen har en kartläggning av arbetssätt och behov i kundmötet gjorts för prioriterade roller. Det har gett underlag för ständiga förbättringar av kundmötesplatserna och ger också viktigt underlag för det mer långsiktiga förflytningsarbetet.

Företag kan nu ges tillgång till Mina sidor utan att behöva besöka ett kontor. I ett första steg är detta möjligt för enskilda firmatecknare och arbetet med motsvarande möjlighet för samtliga företag fortsätter tillsammans med andra åtgärder för förbättra digitala tjänster för företag. Under året har också insiktsarbete bedrivits inom det expansiva segmentet kunskapsintensiva tjänsteföretag, det i syfte att få underlag för produkt- och tjänsteutveckling och proaktiv marknadsbearbetning. Kunderna kan nu se sina anmälda motorskador i Länsförsäkringars app. Grundläggande information visas för såväl pågå-

ende som avslutade skador och det är också möjligt att enkelt komplettera pågående motorskador. Detta är det första steget i det pågående viktiga arbetet med att ge kunderna möjlighet att kunna följa hanteringen av en anmäld skada i de digitala kanalerna.

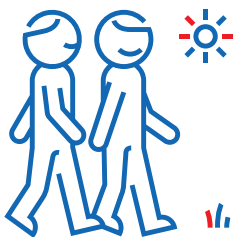
Under året har det också blivit möjligt att anmäla fler skador i appen, till exempel reseskador. Risken för bedrägeri i samband med skadeanmälan har också minskats genom att kunderna nu måste identifiera sig med BankID i samband med skadeanmälan på hemsidan. Hemsidan har också kompletterats med ytterligare skadeguides för att generellt underlätta kundernas skadehantering. Guiderna beskriver hur kunden kan agera då självbetjäningstjänster används och också hur en skada normalt hanteras.

De digitala kanalerna, Länsförsäkringars hemsida, Mina sidor samt appen, utvecklas ständigt för att förenkla och förbättra kundupplevelsen. Bland förbättringarna på Mina sidor märks den personliga menyn med egna inställningsmöjligheter, snyggare och enklare startsida, bättre möjlighet att sortera och hantera transaktioner och enklare hantering av Swish. I appen har det till exempel blivit möjligt att bli bankkund digitalt eller att beställa vädervarningar från SMHI i form av "push-notiser". Säkerheten har också höjts genom att inloggning via PIN-kod ersatts med BankID, det gäller såväl Mina sidor som appen. Länsförsäkringar Älvsborg utvecklar också de fysiska mötesplatserna och anpassar våra kontor efter kundernas behov idag. På våra kontor skapas unik närhet genom samverkan av fysisk närvaro och digitala lösningar.

Året som gick: Innovation, återbäring och många skador

Ett år går fort. På det här uppslaget tar vi upp några händelser som präglade 2018 och som tillsammans målar en bild över året som gick.

Är din granne en av de 49 procenten?

49 procent av alla villor i Borås är försäkrade hos oss. Vad beror det på? Läs mer på lansforsakringar.se/boras

Landets mest nöjda kunder!

Att ha nöjda kunder är det viktigaste av allt i ett kundägt bolag. Svenskt Kvalitetsindex årliga mätning visar återigen att vi har landets mest nöjda kunder. Länsförsäkringar toppar kategorierna bank privat, bolån, privat pension, försäkring privat, försäkring företag och fastighetsmäklare.

Återbäring

Vi delade ut 100 miljoner till våra kunder och ägare. Nytt för i år var att återbäringen delades ut i form av en utbetalning istället för ett premieavdrag, i de allra flesta fall direkt till kundens konto. För att det skulle fungera arbetade vi i över ett års tid med insamling av återbäringskonton, för att utbetalningen av återbäringen skulle upplevas smidig för mottagarna. 2019 delar vi ut 100 nya miljoner!

Innovation och utveckling

Teknikutvecklingen går allt snabbare och vi får nya konkurrenter som inte har erbjudit bank- och finanstjänster tidigare, ofta med tydlig teknisk och innovativ profil. För att vara attraktiva på marknaden även i framtiden så måste vi kunna möta konkurrensen med egna innovativa lösningar som tillfredsställer nya kundbehov. Därför beslutade vi oss för att investera i företaget Lfant, som vi nu äger tillsammans med Länsförsäkringar Skåne och Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän. Lfant är ett teknikdrivet företag som hjälper oss att utveckla lösningar för morgondagens kundbehov.

Torka och bränder

Den ovanligt varma sommaren undgick inte någon. Tyvärr innebar den inte bara bra semesterväder utan också stora problem. Runtom i landet rasade kraftiga skogsbränder och många lantbrukare led av förstörda skördar. För att underlätta erbjöd

vi kostnadsfritt samtalsstöd till alla lantbrukare som kände sig pressade av situationen. Vårt område klarade sig relativt bra från skogsbränder, även om det inträffade ett antal framförallt i Dalsland. När det gäller vår skadestånd är den dyrare än beräknat, delvis på grund av flertalet stora fastighetsbränder som både drabbat privat- och företagskunder.

Bra försäljning

Vi har under hela året arbetat med en villakampanj som fokuserat på specifika orter, utifrån potential och marknadsposition. Kampanjerna har varit ambitiösa med stor synlighet både fysiskt och digitalt. Utöver det har säljorganisationen arbetat metodiskt med uppföljning. Det har gett resultat i utvecklingen av vårt villabestånd. Årsmålet 48 500 försäkrade villor nåddes redan i november. Kampanjen fortsätter på andra orter under 2019. När det gäller premieutvecklingen är den bättre än väntat och ökar jämfört med 2017.

Företagskampanj

Vi har ambitiösa mål när det gäller företagsmarknaden. Därför lanserade vi i augusti en historisk kampanj riktad mot företagare där vi inte marknadsför försäkring eller bank, utan helhetserbjudandet. Kampanjen innebär också starten för ett helt nytt sätt att arbeta, där medarbetare från försäkring, bank och liv arbetar sida vid sida. Utfallet hittills är gott och kampanjen fortsätter under 2019.

Larmcentralen

Vår larmcentral fortsätter att växa och därför behövs en långsiktig lokallösning. Därför flyttade larmcentralen till nyrenoverade lokaler i centrala Borås under sommaren. De nya lokalerna ger larmcentralen förutsättningar att fortsätta

utveckla verksamheten genom att bland annat erbjuda fler arbetsplatser.

Digitala möten

Vi arbetar konstant med förändring för att möta behovet hos våra kunder. Mot den bakgrunden har vi under året förbättrat det digitala mötet i flera perspektiv. Dels är det nu möjligt att genomföra videomöten på alla våra kontor, så att kunden alltid får tala med en expert i frågan det gäller. Vi har också investerat i en utökning av vårt digitala bankkontor, stationerat i Vänersborg.

Med de här förändringarna är vi väl rustade för framtiden.

Nya regelverk

Under 2018 infördes två nya regelverk som haft stor påverkan på vår verksamhet. EU-direktivet GDPR handlar om hur företag hanterar personuppgifter. GDPR ersätter den tidigare personuppgiftslagen. IDD, även det ett EU-initiativ, reglerar i sin tur hela försäkringsbranschen. Detta har inneburit mycket arbete under lång tid men bedömningen är att vår

organisation är väl anpassad till de nya kraven. Arbetet fortsätter löpande inom ramen för vårt kvalitetsarbete.

Hållbarhet

Som ett kundägt och lokalt bolag är det helt naturligt för oss att jobba med hållbarhet och att ta ansvar för det samhälle vi verkar i. Under 2018 har hållbarhetsarbetet förfinats och renodlats genom att skapa nya forum för diskussioner internt. Läs mer om våra samlade insatser i vår separata Hållbarhetsredovisning.

Förvaltningsberättelse

Styrelsen och verkställande direktören för Länsförsäkringar Älvsborg (org nr 562500-4337) avger härmed årsredovisning för räkenskapsåret 2018, bolagets 178:e verksamhetsår.

Företagsbeskrivning

Koncernen

Koncernen består av moderbolaget Länsförsäkringar Älvsborg (562500-4337) samt de helägda dotterföretagen Länsförsäkringar Älvsborg Förvaltnings AB (556664-7136), Älvsborgs Larmcentral AB (556754-0876) och L Finans Fastighets AB (559042-7349) som i sin tur har det helägda dotterföretaget Fastighets AB Brodal (556777-5712). I koncernen ingår sedan i år dessutom intresseföretagen Skadedjursbolaget i Väst AB (559164-8505) med en ägarandel på 33,3 procent samt LFant AB (559085-6802) med en ägarandel 33,3 procent.

Verksamheten

Länsförsäkringar Älvsborg är ett ömsesidigt försäkringsbolag vars verksamhetsområde utgörs av 19 kommuner (inom det som tidigare hette Älvsborgs län). Privatpersoner, lantbruk och övriga företag erbjuds ekonomisk trygghet genom ett helhetserbjudande inom bank, sak- och livförsäkring, fastighetsförmedling samt larmtjänster. Bolaget är marknadsledande i länet inom sakförsäkring och försäkrar cirka 47 procent av hushållen.

Att bolaget är ett ömsesidigt försäkringsbolag innebär att bolaget ägs av kunderna det vill säga bolagets sakförsäkringstagare. Dessa har inflytande på verksamheten genom rätten att delta i valet av fullmäktigeledamöter, som sedan företräder dem på bolagsstämman.

Verksamheten inom skadeförsäkringsrörelsen bedrivs med egen koncession medan livförsäkring förmedlas till Länsförsäkringar Fondliv, banktjänster och fondsparande förmedlas till Länsförsäkringar Bank och djur- och grödaförsäkring förmedlas till Agria Djurförsäkring. Länsförsäkringar Älvsborg ingår som ett av 23 lokala och kundägda bolag

i länsförsäkringsgruppen. Gemensamt äger dessa bolag Länsförsäkringar AB som i sin tur äger bland annat Länsförsäkringar Fondliv, Länsförsäkringar Liv Försäkrings AB, Länsförsäkringar Bank och Länsförsäkringar Sak Försäkrings AB. Länsförsäkringar Älvsborg äger 6,5 procent av aktierna i Länsförsäkringar AB. Huvuddelen av sakförsäkringsaffären inom Länsförsäkringar tecknas av länsförsäkringsbolagen. Den affär som bedrivs inom Länsförsäkringar AB:s sakkoncern är hälsaförsäkring, djurförsäkring, ansvarsförsäkring samt transportförsäkring. För de förmedlade affärerna har Länsförsäkringar Älvsborg ansvaret för kundrelationerna. Gruppens återförsäkringsskydd, mottagen internationell återförsäkring samt ansvarsförsäkring hanteras av Länsförsäkringar AB.

Resultat och ekonomisk ställning

Försäkringsrörelsen

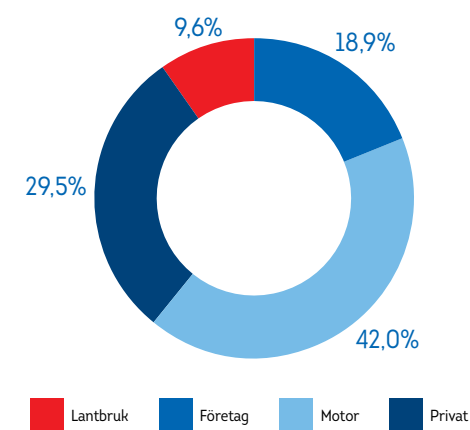
Premieintäkter

Försäkringsrörelsen visar fortsatt stabil tillväxt inom samtliga segment, det vill säga privat, företag och lantbruk och beståndet ökade med 2 331 stycken försäkringar under året. Beståndet för framförallt företagsaffären har utvecklats mycket positivt och premiebeståndet har ökat med drygt 7 procent. Även för lantbruksaffären kan det konstateras en jämn och stabil tillväxt. Detta har uppnåtts genom ett effektivt arbetssätt som leder till såväl hög effektivitet som servicenivå till våra kunder. På privatsidan fortsätter antalet försäkrade villor att öka vilket känns extra bra då det är en strategisk produkt för bolaget. Länsförsäkringar Älvsborgs marknadsäckning är hela 52,8 procent för villa/villahemsförsäkringar, dock växer marknaden

något snabbare än beståndet vilket gör att bolaget tappar 0,2 procent i marknadsäckning jämfört med 2017.

Premieintäkten före avgiven återförsäkring i direkt försäkring har ökat med 47,9 (66,5) Mkr till 1 283,4 (1 235,5) Mkr. Ökning noteras inom samtliga försäkringsgrenar och marknadssegment (privat, företag, lantbruk respektive motor). Premieintäkten för mottagen återförsäkring uppgick till 80,1 (77,2) Mkr.

Premieintäkt för direkt försäkring fördelad på marknadsområden framgår av nedanstående diagram.

Skadekostnader

2018 års skadeår kan sammanfattas med att bolaget har drabbats både av ett större antalet skador än tidigare år och flera stora bränder, främst när det gäller våra privatkunder men även för stora företags- och lantbrukskunder. Bolaget har under 2018 haft en storskada där återförsäkringsskyddet trätt in, det var en industrilokal som drabbades av en totalbrand och där skadekostnaden beräknas till drygt 35 Mkr. Utöver det har det inträffat

flera stora villa- och fritidshusbränder över hela vårt län. Sommarens skogsbränder klarade sig bolaget bra ifrån och skadekostnaden stannade på ett par hundra tusen kronor. Skadekostnaden för motorskador ökar även i år jämfört med tidigare år och det är en förändring som verkar hålla i sig. Positivt är dock att bolagets geografiska område återigen varit förskonat från större naturskador vilket innebär att kostnaden för stormskador har hållit sig på en låg nivå.

Den totala skadekostnaden, inklusive kostnad för skadereglering, för direkt affär uppgick till 874,3 (767,2) Mkr f.e.r. (för egen räkning, dvs bruttoaffär minskad med avgiven återförsäkring). Skadekostnadsprocenten brutto uppgick till 71,6 (67,1) procent i den direkta affären och till 71,2 (68,7) procent f.e.r inklusive den mottagna affären.

Driftskostnader och tekniskt resultat

Driftskostnader f.e.r i försäkringsrörelsen på koncernnivå uppgick till 216,0 (186,2) Mkr och driftskostnadsprocenten f.e.r till 16,9 (15,3) procent. Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat före återbäring och lämnade rabatter uppgick i koncernen till 182,9 (228,1) Mkr.

Kapitalförvaltning

Börsturbulensen under andra halvan av året bidrog till en minskad avkastning under 2018. Totalavkastningen är trots det ändå positiv tack vare exponeringen gentemot andra tillgångsslag. Marknadsvärdet på koncernens placeringstillgångar uppgick till 7 651,3 (7 291,3) Mkr vid verksamhetsårets slut. Totalavkastningen på koncernens kapitalplaceringar uppgick till 298,7 (747,8) Mkr före avdrag för förvaltningskostnader och kapitalavkastning överförd till försäkringsverksamheten, vilket motsvarar 3,9 (11,6) procent. Den totala avkastningen på aktieportföljen blev 4,7 (14,2) procent och avkastningen på ränteportföljen blev 0,5 (0,9) procent.

Bank och Liv

Vår lokala bankverksamhet 2017 vände många års negativt bankresultat och följer nu upp med ytterligare ett positivt resultat för 2018 på 1,3 (0,4) Mkr. Den förmedlade affärsvolymen inom inlåning, fondsparande samt utlåning har alla ökat även under 2018, vilket innebär att den totala affärsvolymen för bankprodukter vid årsskiftet uppgick till 22 128 (20 260) Mkr. Glädjande är också att bolagets livförsäkringsverksamhet gjorde

ett positivt resultat för 2018 på 1,5 (-2,5) Mkr. Förbättringen beror både på ökade intäkter men även på minskade driftskostnader i livverksamheten. Under verksamhetsåret har Länsförsäkringar Älvsborg förmedlat liv- och pensionspremier till Länsförsäkringar Liv AB och Länsförsäkringar Fondliv AB på 287,5 (300,7) Mkr. Bank- och livverksamheterna redovisas under Övriga intäkter och kostnader i resultaträkningen samt i not 6.

Personal

Upplysningar om ersättningar och förmåner till ledande befattningshavare samt beträffande övrig personal- och löne-redovisning framgår av not 36.

Resultat

Koncernens resultat före skatt uppgick till 288,3 (859,8) Mkr och årets resultat efter skatt blev 299,5 (737,3) Mkr. På grund av förändrad skattsats för avsättning till latent skatt för orealiserade vinster inom kapitalförvaltningen redovisas en positiv skatteeffekt i år med 11,2 (skattekostnaden för 2017 uppgick till 122,5) Mkr. Skatten redovisas i not 11. Även under 2019 kommer 100 Mkr i återbäring att betalas ut till bolagets kunder, detta avser räkenskapsåret 2018.

Förvaltningsberättelse

Väsentliga händelser under året

Nya bolag

Länsförsäkringar Älvsborg valde under 2018 att engagera sig i två nya intresseföretag. Det första är LFant AB, ett innovationsbolag som samägs med Länsförsäkringar Skåne och Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän. LFant AB bistår Länsförsäkringar Älvsborg med innovationer och utveckling som förbättrar våra tjänster och bidrar till en förbättrad upplevelse för våra kunder. Det andra bolaget, Skadedjursbekämpning i Väst AB, är ett gemensamt skadedjursbekämpningsbolag med Länsförsäkringar Halland och Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän. Bolagets säte kommer att vara i Borås.

Märkesförsäkring

Under 2018 tecknades ett samarbetsavtal med Toyota som medför att Länsförsäkringar numera erbjuder märkesförsäkring till Toyotas kunder. Under hösten har det pågått ett stort arbete lokalt med anpassning av avtal, system och information till införandet 1 januari 2019. Avtalet har också inneburit omfattande kontakter och samarbeten med aktuella lokala bilhandlare.

Införandet av nya regelverk

Under året har två stora regelverksförändringar trätt i kraft, GDPR och IDD. GDPR, General Data Protection Regulation, är EU:s nya dataskyddsförordning och trädde i kraft den 25 maj 2018. Syftet är att värna kundernas integritet och det har främst påverkat oss i frågan om hur vi hanterar våra kundregister. GDPR har ersatt den tidigare personuppgiftslagen, PUL. IDD, Insurance Distribution Directive, är även det ett EU-initiativ och innebär en skärpning av regelverket för försäkringsdistributörer, främst när det gäller dokumentation. IDD trädde i kraft den 1 oktober 2018.

Återbäring

Under 2018 delades 100 Mkr i återbäring ut till våra ägare och för första gången fick våra kunder sin återbäring som en utbetalning istället för ett premieavdrag. Då kunderna själva var tvungna att registrera sitt konto genomfördes en omfattande informationskampanj under året för att få så många kunder som möjligt att registrera sig innan utbetalningen, som skedde under oktober/november.

Nytilträdd vd

Ola Evensson tillträdde som vd för moderbolaget den 1 oktober. Ola har lång erfarenhet från arbete i den finansiella sektorn och kommer senast från uppdraget som vd i Fryksdalens Sparbank.

Förväntad utveckling 2019

Verksamheten

På både försäkrings- och bankområdet ökar konkurrensen. Nya digitala konkurrenter dyker upp, som vill ta en del av de mest lönsamma affärerna, och som kan erbjuda tjänster till lägre kostnader än de etablerade bolagen. Gamla konkurrenter blir bättre på att erbjuda helhetslösningar och förbättrar sin kundupplevelse. För att vara fortsatt framgångsrika är det avgörande att vidareutveckla bolagets förmåga att förstå våra kunders behov ännu bättre för att öka relevansen i våra erbjudanden och ha en fortsatt hög aktivitet mot marknaden. Bolagets övergripande målsättningar är att öka andelen kunder som har täckt sina behov inom både försäkring och bank hos bolaget, att öka kundnöjdheten samt att fortsätta öka bolagets marknadsandelar med bibehållen lönsamhet. Bolaget har påbörjat utvecklingen av ett mer kundcentrerat arbetssätt, där ett av syftena är att ge kunden en sammanhängande kundupplevelse oavsett produkt eller kanal. En viktig del i detta är samspelet mellan de fysiska mötena i olika kanaler som bolaget själva utvecklar och förvaltar samt de digitala kanalerna som LFAB utvecklar och förvaltar på uppdrag av länsbolagen.

Den underliggande lönsamheten i försäkringsverksamheten förväntas vara fortsatt god under 2019. På banksidan räknar bolaget med att fortsätta ta marknadsandelar och öka affärsvolymen, trots förväntan om en avmattning i bostadsmarknaden under året. Ökade kostnader drivs bland annat av fortsatt digitalisering i LF-gruppen och ökade resurser krävs för regelefterlevnad lokalt. Det gör att det är viktigt att fortsätta arbetet med att förstå vad som tillför värde för våra kunder, för att kunna effektivisera på rätt områden. Smidiga processer för kunden och ökat antal relevanta erbjudanden, kombinerat med en ökad känsla hos kunden av lokal närvaro är några av nycklarna till fortsatt tillväxt framöver.

Länsförsäkringar Älvsborg har en solid kapitalbas och resultatet har varit positivt under 2018. Inga väsentliga ändringar i bolagets riskprofil har skett. Riskhanteringen

bedöms generellt som väl förankrad, baserad på en väl etablerad risktolerans, en stark riskstyrning, omfattande riskrapportering och verksamhetsuppföljning kopplat till en hög riskmedvetenhet. Länsförsäkringar Älvsborg utvecklar kontinuerligt sitt riskhanteringssystem. Detta arbete baseras på interna behov samt krav från Solvens II-regelverket.

Kapitalmarknaden

2019 ser ut att bli ett år med ökade utmaningar och oro i den finansiella marknaden – vilket ställer högre krav på vår kapitalförvaltning. Bolaget har därför fortsatt att utveckla sitt sätt att arbeta med hjälp av ny förvaltarmodell, vilket ska ge bolaget bra förutsättningar att möta den förändrade marknadssituationen.

Risker i verksamheten

För uppgifter avseende risker i verksamheten, utöver nedanstående redovisning, se not 2.

Försäkringsrisker

Bolagets direkta försäkringsrörelse innehåller ett välbalanserat bestånd. Risken är begränsad genom återförsäkring. Den högsta kostnad som kan falla på bolaget vid enskild skada var för 2018 20,0 Mkr.

För katastrofskador har Länsförsäkringsbolagen ett gemensamt återförsäkringsskydd där Länsförsäkringar Älvsborgs andel maximalt kan uppgå till 15 procent av bolagets konsolideringskapital exklusive värdet på Länsförsäkringar AB:s aktier.

I mottagen affär bedömer vi att den största risken är engagemanget i Nordiska Kärnförsäkringspoolen. Maximal ansvarighet per skadehändelse uppgår för bolagsgruppen till 4,0 MEuro 2018. Under 2019 kommer den maximala ansvarigheten öka till 5,0 MEuro.

Risk hänförlig till bolagets förmedlade Bankverksamhet

Bolaget förmedlar lån till Länsförsäkringar Bank AB. Bolaget får för detta en förmedlingsersättning. Förmedlingsersättningen består av tre delar, en provisionersättning med avdrag för ersättning för vissa kostnader hos Länsförsäkringar Bank som länsbolagen ska belastas för, samt avdrag med ett belopp om 80 procent motsvarande de kreditförluster som Länsförsäkringar Bank AB bedömer kan komma att belasta banken avseende Länsförsäkringar Älvsborgs förmedlade lån.

Information om ickefinansiella resultatindikatorer

Etiska riktlinjer

Försäkring innebär att vi har ett gemensamt ansvar för människors trygghet. Vår omfattande försäkrings- och finansverksamhet medför att våra kunder ska känna förtroende för och tillit till hur bolaget och dess personal hanterar och förvaltar varje enskild persons eller företags särskilda försäkringsbehov. De ska dessutom känna förtroende för att den information som lämnas av dem stannar hos oss och inte riskerar att spridas vidare. Länsförsäkringar Älvsborg lägger därför stor vikt vid att följa alla de regler som gäller för vår verksamhet.

Miljö och Hållbarhet

Som ett kundägt bolag är det helt naturligt att vi engagerar oss i frågor som är viktiga för vårt lokala samhälle. Det gäller även för vårt hållbarhetsarbete. Ända sedan starten 1841 har samhällsengagemang och trygghet för våra kunder varit en av våra viktigaste

grundpelare. Oavsett om det gäller sociala frågor, vår miljö eller ekonomisk påverkan är vårt mål att alltid bidra så mycket som möjligt till en hållbar utveckling i vårt nära samhälle. Genom att ställa höga krav på oss själva, samarbeta med andra och påverka i det stora tar vi ansvar för vad vi lämnar vidare till våra kommande generationer.

Genom en intressentdialog har vi tagit fram sex fokusområden för vårt hållbarhetsarbete: ansvarsfulla investeringar, attraktiv arbetsplats, hållbara försäkrings- och sparprodukter, skadeförebygg person och egendom, långsiktigt samhällsengagemang samt miljö och klimatansvar. Genom fokusområdena blir hållbarhetsarbetet enkelt att kravställa och följa upp, samtidigt som det blir en naturlig del av den dagliga verksamheten där alla kan vara delaktiga. Vårt hållbarhetsarbete har även en tydlig koppling och förankring i FN:s globala mål för en hållbar utveckling. Vår hållbarhetsrapport hittar du på www.lansforsakringar.se/alvsborg.

I enlighet med ÅRL 6 kap 11 § har Läns-

försäkringar Älvsborg valt att upprätta den lagstadgade hållbarhetsrapporten som en från årsredovisningen avskild rapport. Hållbarhetsrapporten har överlämnats till revisorn samtidigt som årsredovisningen.

Förslag till resultatdisposition

Moderbolaget

Föregående års disponibla vinstmedel i moderbolaget 2 541 499 510,90 kr, har i enlighet med bolagsstämans beslut avsatts till balanserat resultat.

Till bolagsstämmans förfogande står:

- balanserade vinstmedel	2 541 499 510,90 kr
- tillägg p.g.a. förändrad redovisningsprincip	1 414 777 188,00 kr
- årets resultat	264 224 256,33 kr

Styrelsen föreslår bolagsstämman att

- i ny räkning balansera	4 220 500 955,23 kr
--------------------------	---------------------

Kapitalavkastning och nettoplacering för koncernen 2018

	Ingående marknadsvärde		Nettoplacering		Värdeförändring		Utgående marknadsvärde		Direktavkastning		Totalavkastning	
	Mkr	%	Mkr		Mkr	%	Mkr	%	Mkr	%	Mkr	%
Räntebärande	1 340,9	18,4	97,6		1,3	0,1	1 439,8	18,8	5,2	0,4	6,5	0,5
Aktier*	5 950,3	81,6	6,0		255,1	4,1	6 211,4	81,2	37,1	0,6	292,2	4,7
Fastigheter	0,1	0,0	0,0		0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Totalt	7 291,3	100,0	103,6		256,4	3,3	7 651,3	100,0	42,3	0,6	298,7	3,9
* varav aktier i LFAB	1 509,0	20,7	0,0		149,9	10,0	1 658,9	21,7	19,6	1,3	169,5	11,3

Femårsöversikt

RESULTAT KONCERNEN, MKR	2018	2017	2016	2015	2014
Premieintäkter f.e.r	1 275,7	1 217,2	1 150,7	1 084,6	1 128,6
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	45,0	38,6	61,1	31,7	32,3
Försäkringsersättningar f.e.r	-908,6	-835,7	-770,1	-725,6	-810,8
Driftskostnader f.e.r	-216,0	-186,2	-222,7	-195,6	-198,7
Övriga tekniska kostnader	-5,9	-5,8	-8,9	-2,2	-6,2
Tekniskt resultat före återbäring	190,2	228,1	210,1	192,9	145,2
Återbäring och rabatter	-153,3	-70,0	-126,6	-157,2	-109,7
Tekniskt resultat i försäkringsrörelsen	36,9	158,1	83,5	35,7	35,5
Finansrörelsens resultat	229,2	689,6	565,4	493,8	520,8
Övriga intäkter/kostnader	22,2	12,1	-39,9	-24,3	-18,8
Resultat före dispositioner och skatt	288,3	859,8	609,0	505,2	537,5
Årets resultat	299,5	737,3	521,6	436,8	440,5
EKONOMISK STÄLLNING					
Placeringsstillgångar, verkligt värde	7 651,3	7 291,3	6 438,3	6 060,9	5 426,5
Premieinkomst f.e.r	1 288,0	1 250,6	1 180,0	1 102,9	1 155,5
Försäkringstekniska avsättningar f.e.r	2 600,0	2 497,1	2 252,1	2 375,7	2 255,7
Konsolideringskapital					
Beskattat eget kapital	5 132,8	4 831,2	4 108,9	3 584,2	3 134,8
Uppskjuten skatt	624,1	671,3	558,9	535,1	503,6
Summa konsolideringskapital	5 756,9	5 502,5	4 667,8	4 119,3	3 638,4
Nyckeltal försäkringsrörelsen¹					
Skadeprocent f.e.r %	71,2	68,7	66,9	66,9	71,8
Driftkostnadsprocent f.e.r %	16,9	15,3	19,3	18,0	17,6
Totalkostnadsprocent f.e.r %	88,1	84,0	86,2	84,9	89,4
Direkt affär²					
Skadeprocent brutto %	71,6	67,1	67,7	60,5	59,8
Driftkostnadsprocent brutto %	16,1	14,3	17,4	18,1	17,7
Totalkostnadsprocent brutto %	87,7	81,4	85,1	78,6	77,5
Kapitalförvaltning					
Direktavkastning %	0,6	0,3	0,3	0,6	0,6
Totalavkastning %	3,9	11,6	10,7	9,7	13,0
Ekonomisk ställning					
Konsolideringsgrad % ³	447,0	440,0	395,6	373,5	314,9
Solvens I - relaterade uppgifter⁴					
Kapitalbas	-	-	-	4 034,1	3 547,4
Erforderlig solvensmarginal	-	-	-	224,0	218,5
Solvens II - relaterade uppgifter⁵					
Kapitalbas	5 706,3	5 353,5	4 558,2	-	-
varav primärkapital	5 706,3	5 353,5	4 558,2	-	-
Minimikapitalkrav	610,1	644,5	538,5	-	-
Solvenskapitalkrav	2 440,3	2 577,8	2 154,0	-	-
Kapitalkvot	234%	208%	212%	-	-
Kalkylräntesats %					
Kalkylräntesats för olycksfallsaffär samt mottagen trafikaffär %	2,17	2,18	2,03	2,25	2,00
Kalkylräntesats för direkt trafikaffär %	1,93	1,87	1,75	2,25	2,00
Kalkylräntesats för övrig affär %	1,23	1,30	1,32	1,60	2,25

Koncernen Länsförsäkringar Älvsborg tillämpar sedan 2010 sk full IFRS i koncernen.
¹ Avser koncernnivå.
² Avser moderbolagsnivå.
³ Konsolideringskapital i procent av premieinkomsten för egen räkning.
⁴ Dessa nyckeltal är inte omräknade för året 2013 med avseende på ändrad presentation av Länsbonus.
Länsbonus avser lämnade Guld-, Silver- och Bronskundsrabatter. Utgår för räkenskapsår som påbörjas 2016-01-01 eller senare.
⁵ Tillkommer för räkenskapsår som påbörjas 2016-01-01 eller senare.

Resultaträkning koncernen

Belopp, tkr			
FÖRSÄKRINGSRÖRELSEN	Not	2018	2017
Premieintäkter före avgiven återförsäkring		1 363 524	1 312 717
Premier för avgiven återförsäkring	3	-87 861	-95 506
Premieintäkter efter avgiven återförsäkring		1 275 663	1 217 211
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	4	44 988	38 654
Försäkringsersättningar före avgiven återförsäkring		-953 551	-897 933
Återförsäkrares andel av försäkringsersättningar		44 909	62 184
Försäkringsersättningar efter avgiven återförsäkring		-908 642	-835 749
Driftskostnader	6	-215 969	-186 201
Övriga tekniska kostnader		-5 857	-5 811
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat före återbäring och rabatter		190 183	228 104
Återbäring och rabatter		-153 258	-70 029
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat efter återbäring och rabatter		36 925	158 075
Kapitalavkastning	7-10	274 149	728 217
Kapitalavkastning överförd till skadeförsäkringsrörelsen	4	-44 988	-38 654
Resultat kapitalavkastning		229 161	689 563
Övriga intäkter	6	213 660	198 924
Övriga kostnader	6	-191 328	-186 758
Andel i intresseföretags resultat	15	-101	0
Resultat före skatt		288 317	859 804
Skatt på årets resultat	11	11 219	-122 508
Årets resultat		299 536	737 296
RAPPORT ÖVER TOTALRESULTAT FÖR KONCERNEN			
Årets resultat		299 536	737 296
Övrigt totalresultat		532	-15 025
Summa övrigt totalresultat för året, netto efter skatt		532	-15 025
Årets totalresultat		300 068	722 271

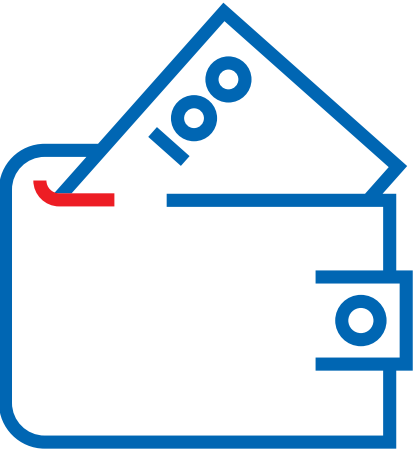

Resultaträkning moderbolaget

Belopp, tkr			
TEKNISK REDOVISNING	Not	2018	2017
Premieintäkter f.e.r			
Premieinkomst	3	1 375 847	1 346 066
Premier för avgiven återförsäkring		-87 861	-95 506
Förändring i avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker		-12 323	-33 349
Summa premieintäkter f.e.r		1 275 663	1 217 211
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	4	44 988	38 654
Försäkringsersättningar f.e.r			
Utbetalda försäkringsersättningar:			
- före avgiven återförsäkring	5	-847 809	-778 880
- återförsäkrares andel	5	37 903	30 178
Förändring i avsättning för oreglerade skador:			
- före avgiven återförsäkring		-105 742	-119 053
- återförsäkrares andel		7 006	32 006
Summa försäkringsersättningar f.e.r		-908 642	-835 749
Driftskostnader f.e.r	6	-212 044	-181 494
Övriga tekniska kostnader		-5 857	-5 811
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat före återbäring och rabatter		194 108	232 811
Återbäring och rabatter		-153 258	-70 029
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat		40 850	162 782
ICKE-TEKNISK REDOVISNING			
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat		40 850	162 782
Kapitalavkastning	7		
Kapitalavkastning, intäkter	8	208 833	48 252
Kapitalavkastning, kostnader	9	-24 540	-19 605
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	10	106 047	711 826
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	10	0	0
Kapitalavkastning överförd till skadeförsäkringsrörelsen	4	-44 988	-38 654
Summa kapitalavkastning		245 352	701 819
Övriga intäkter	6	161 658	150 770
Övriga kostnader	6	-158 891	-152 888
Summa övriga intäkter och kostnader		2 767	-2 118
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt		288 969	862 483
Bokslutsdispositioner			
Lämnade koncernbidrag		0	-20 100
Förändring av säkerhetsreserv		-46 391	-79 690
Resultat före skatt		242 578	762 693
Skatt på årets resultat	11	21 646	-102 488
Årets resultat		264 224	660 205
RAPPORT ÖVER TOTALRESULTAT FÖR MODERBOLAGET			
Årets resultat		264 224	660 205
Övrigt totalresultat		0	0
Årets totalresultat		264 224	660 205

Rapport över finansiell ställning för koncernen

TILLGÅNGAR, TKR	Not	2018-12-31	2017-12-31
Immateriella tillgångar	12	10 692	12 830
Materiella tillgångar			
Rörelsefastigheter	13	246 550	235 793
Inventarier	22	25 052	22 000
Summa materiella tillgångar		271 602	257 793
Förvaltningsfastigheter	13, 16	128	128
Aktier och andelar i intresseföretag	15	15 410	0
Aktier och andelar	16, 17	6 211 419	5 950 271
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	16, 18	1 439 798	1 340 883
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring	16	955	715
Återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar	19	379 233	372 227
Aktuell skattefordran			
Övriga fordringar		493 421	442 739
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		65 704	70 715
Likvida medel		121 034	183 416
SUMMA TILLGÅNGAR		9 009 396	8 631 717
EGET KAPITAL OCH SKULDER, TKR		2018-12-31	2017-12-31
Reserver		942 519	893 539
Balanserade vinstmedel inkl. periodens resultat		4 190 301	3 937 675
Summa Eget Kapital		5 132 820	4 831 214
Försäkringstekniska avsättningar	25-27	2 978 810	2 869 336
Uppskjuten skatteskuld	29	624 073	671 307
Övriga skulder	30	237 803	216 230
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		35 890	43 630
Summa avsättningar och skulder		3 876 576	3 800 503
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		9 009 396	8 631 717

Balansräkning moderbolaget

TILLGÅNGAR, TKR	Not	2018-12-31	2017-12-31
Immateriella tillgångar	12	10 692	12 830
Placeringstillgångar			
Byggnader och mark	13	48 678	48 678
Aktier och andelar i koncernföretag			
aktier och andelar i dotterföretag	14	1 992 346	1 635 228
aktier och andelar i intresseföretag	15	15 410	0
Lån till koncernföretag		180 521	180 521
<i>Andra finansiella placeringstillgångar</i>	16		
Aktier och andelar	17	4 258 415	4 338 009
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	18	1 439 798	1 340 883
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring		955	715
Summa placeringstillgångar		7 936 123	7 544 034
Återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar			
Avsättning för oreglerade skador	19	379 233	372 227
Summa återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar		379 233	372 227
Fordringar			
Fordringar avseende direkt försäkring	20	383 798	325 895
Fordringar avseende återförsäkring		7 894	9 884
Övriga fordringar		91 499	93 897
Summa fordringar		483 191	429 676
Andra tillgångar			
Materiella tillgångar	21, 22	21 657	21 958
Kassa och bank		104 956	166 671
Summa andra tillgångar		126 613	188 629
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter			
Förutbetalda anskaffningskostnader	23	27 549	25 558
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		38 142	46 199
Summa förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		65 691	71 757
SUMMA TILLGÅNGAR		9 001 543	8 619 153

Balansräkning moderbolaget

EGET KAPITAL OCH SKULDER, TKR	Not	2018-12-31	2017-12-31
Eget kapital			
Reserver		9 200	9 200
Balanserade vinstmedel inkl. årets resultat		4 220 501	3 956 277
Summa Eget kapital		4 229 701	3 965 477
Säkerhetsreserv	24	1 159 845	1 113 454
Försäkringstekniska avsättningar			
Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker	25	588 574	576 252
Avsättning för oreglerade skador	26	2 283 826	2 178 084
Avsättning för återbäring	27	106 410	115 000
Summa försäkringstekniska avsättningar		2 978 810	2 869 336
Andra avsättningar			
Pensioner	28	3 056	854
Uppskjuten skatt	29	365 460	422 194
Summa andra avsättningar		368 516	423 048
Skulder			
Skulder avseende direktförsäkring		133 458	132 444
Övriga skulder	30	98 050	72 917
Summa skulder		231 508	205 361
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter			
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		33 163	42 477
Summa upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		33 163	42 477
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		9 001 543	8 619 153

Direktförsäkring av svenska risker									
SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSENS TEKNISKA RESULTAT, TKR	Not	Totalt 2018	Sjuk- och olycksfall	Hem, villa, fritidshus	Företag, lantbruk, fastighet	Motorfordon	Trafik	Summa direkt förs.sv.risker	Mottagen åter- försäkring
Premieintäkt f.e.r	A	1 275 663	57 052	300 757	319 550	333 714	184 466	1 195 539	80 124
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen		44 988	4 676	2 916	4 005	2 613	19 295	33 505	11 483
Försäkringsersättningar f.e.r	B	-908 642	-59 916	-205 258	-209 970	-238 154	-161 009	-874 307	-34 335
Driftskostnad f.e.r		-212 044	-9 552	-47 377	-81 736	-41 168	-26 261	-206 094	-5 950
Övriga tekniska kostnader		-5 857	0	0	0	0	-5 857	-5 857	0
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat före återbäring och rabatter		194 108	-7 740	51 038	31 849	57 005	10 634	142 786	51 322
Återbäring och rabatter		-153 258	-10 228	-51 628	-36 549	-32 034	-22 819	-153 258	0
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat		40 850	-17 968	-590	-4 700	24 971	-12 185	-10 472	51 322
Avvecklingsresultat									
Avvecklingsresultat brutto		-9 618	-3 718	-2 083	-24 727	-3 265	-2 214	-36 007	26 389
Återförsäkrares andel		7 264	524	492	4 607	456	1 185	7 264	0
Avvecklingsresultat f.e.r		-2 354	-3 194	-1 591	-20 120	-2 809	-1 029	-28 743	26 389
Försäkringstekniska avsättningar									
Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker		588 574	28 413	152 408	145 150	160 411	95 411	581 793	6 781
Avsättning för oreglerade skador		2 283 826	213 470	108 583	212 286	53 283	1 031 961	1 619 583	664 243
Avsättning för återbäring		106 410	6 065	31 977	36 444	16 325	15 599	106 410	0
Summa försäkringstekniska avsättningar		2 978 810	247 948	292 968	393 880	230 019	1 142 971	2 307 786	671 024
Återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar									
Avsättning för oreglerade skador		379 233	10 433	6 711	41 909	0	320 180	379 233	0
NOTER TILL RESULTATANALYS, TKR		Totalt 2018	Sjuk- och olycksfall	Hem, villa, fritidshus	Företag, lantbruk, fastighet	Motorfordon	Trafik	Summa direkt förs. sv. risker	Mottagen åter- försäkring
Not A									
Premieintäkt f.e.r		1 275 663	57 052	300 757	319 550	333 714	184 466	1 195 539	80 124
Premieinkomst före avgiven återförsäkring		1 375 847	61 001	320 075	367 688	341 145	203 164	1 293 073	82 774
Premier för avgiven återförsäkring		-87 861	-3 241	-17 122	-42 741	-2 249	-22 508	-87 861	
Förändring i avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker		-12 323	-708	-2 196	-5 397	-5 182	3 810	-9 673	-2 650
Not B									
Försäkringsersättningar f.e.r		-908 642	-59 916	-205 258	-209 970	-238 154	-161 009	-874 307	-34 335
Utbetalda försäkringsersättningar		-809 904	-35 423	-185 834	-190 305	-240 049	-114 600	-766 211	-43 693
Före avgiven återförsäkring		-847 809	-35 423	-186 584	-214 969	-241 581	-125 558	-804 115	-43 694
Återförsäkrares andel		37 903	0	750	24 664	1 532	10 957	37 903	0
Förändring i avsättning för oreglerade skador		-98 738	-24 493	-19 424	-19 665	1 895	-46 409	-108 096	9 358
Före avgiven återförsäkring		-105 742	-27 718	-19 166	-15 608	2 160	-54 768	-115 100	9 358
Återförsäkrares andel		7 006	3 225	-258	-4 057	-265	8 361	7 006	0

Rapport över förändring i eget kapital

Belopp, tkr

MODERBOLAGET	Bundet eget kapital		Fritt eget kapital		Summa eget kapital
	Reservfond	Uppskrivningsfond	Balanserade vinstmedel	Årets resultat	
Ingående balans 2017-01-01	9 200	181 148	1 862 979	291 667	2 344 994
Effekter av förändrad redovisningsprincip	0	-181 148	1 141 426	0	960 278
Omföring föregående års resultat	0	0	291 667	-291 667	0
Totalresultat					
Årets resultat	0	0	0	660 205	660 205
Summa övrigt totalresultat	0	0	0	660 205	660 205
Utgående balans 2017-12-31	9 200	0	3 296 072	660 205	3 965 477
Ingående balans 2018-01-01	9 200	0	3 296 072	660 205	3 965 477
Omföring föregående års resultat	0	0	660 205	-660 205	0
Totalresultat					
Årets resultat	0	0	0	264 224	264 224
Summa övrigt totalresultat	0	0	0	264 224	264 224
Utgående balans 2018-12-31	9 200	0	3 956 277	264 224	4 229 701
KONCERNEN			Reserver	Balanserat resultat	Summa eget kapital
Ingående balans 2017-01-01			831 381	3 277 562	4 108 943
Årets resultat			0	737 296	737 296
Förskjutning mellan fritt och bundet kapital					
Förändring obeskattade reserver			62 158	-62 158	0
Övrigt totalresultat					
Effekt av likvidation av dotterföretag			0	-15 025	-15 025
Summa totalresultat			62 158	660 113	722 271
Utgående balans 2017-12-31			893 539	3 937 675	4 831 214
Ingående balans 2018-01-01			893 539	3 937 675	4 831 214
Justering ingående balans dotterföretag			0	746	746
Justering ingående balans omvärderingsreserv			12 330	-11 581	749
Förändring p.g.a. förändrad skattesats			217	-174	43
Årets resultat			0	299 536	299 536
Förskjutning mellan fritt och bundet kapital					
Förändring obeskattade reserver			36 185	-36 185	0
Förändring omvärderingsreserv p.g.a. avskrivning rörelsefastighet			-284	284	0
Övrigt totalresultat					
Förändring omvärderingsreserv			532	0	532
Summa totalresultat			36 433	263 635	300 068
Utgående balans 2018-12-31			942 519	4 190 301	5 132 820

Kassaflödesanalys

Belopp, tkr

DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN	Koncernen		Moderbolaget	
	2018	2017	2018	2017
Premieinbetalningar	1 317 618	1 291 275	1 317 618	1 291 275
Inbetalningar från kunder	57 727	55 829	0	0
Utbetalningar av premier till återförsäkrare	-87 861	-95 506	-87 861	-95 506
Skadeutbetalningar	-719 701	-659 306	-719 701	-659 306
Inbetalningar från återförsäkrare avseende återförsäkrares andel av utbetalda försäkringsersättningar	37 903	30 178	37 903	30 178
Inbetalningar avseende provisioner	136 775	133 262	136 775	133 262
Utbetalningar till leverantörer och anställda	-562 570	-592 448	-510 394	-545 882
Skatteutbetalningar	-50 858	-42 338	-50 858	-41 141
Återbäring	-103 619	-239	-103 619	-239
Placeringsverksamheten				
Förvärv av				
aktier och andelar	-21 589	-192 626	-21 589	-192 626
obligationer och andra räntebärande värdepapper	-97 619	0	-97 619	0
Avyttring av				
obligationer och andra räntebärande värdepapper	0	54 864	0	54 864
Ränteinbetalningar	7 592	5 412	7 592	8 057
Erhållna utdelningar	34 581	12 878	37 144	12 878
Fastighetsöverskott/-underskott	-2 622	-8 843	-2 622	-8 843
Kassaflöde från den löpande verksamheten	-54 243	-7 608	-57 231	-13 029
INVESTERINGSVERKSAMHETEN				
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	-8 139	-19 949	-4 384	-19 402
Avyttring av dotterföretag/rörelse, netto	0	0	0	64 907
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-8 139	-19 949	-4 384	45 505
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN				
Lämnade aktieägartillskott/koncernbidrag	0	0	-100	-632
Upptagna /lämnade lån	0	0	0	-5 000
Amortering av lån	0	0	0	40 000
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	0	0	-100	34 368
Årets kassaflöde från verksamheten	-62 382	-27 557	-61 715	66 844
Likvida medel vid årets början	183 416	210 973	166 671	99 827
Likvida medel vid årets slut, moderbolaget	104 956	166 671	104 956	166 671
Likvida medel vid årets slut, dotterföretagen	16 078	16 745	0	0
Summa likvida medel vid årets slut, koncernen	121 034	183 416	104 956	166 671

1 REDOVISNINGSPRINCIPER

1. Allmän information
Företagsinformation

Denna års- och koncernredovisning avges per 31 december 2018 och avser Länsförsäkringar Älvsborg som är ett ömsesidigt försäkringsbolag med säte i Vänersborg. Besöksadressen till huvudkontoret är Vallgatan 21, Vänersborg och organisationsnummer är 562500-4337. Styrelsen har den 21 mars 2019 godkänt denna årsredovisning för offentliggörande. Koncernens huvudsakliga verksamhet beskrivs i förvaltningsberättelsen.

Överensstämmelse med normgivning och lagar
Länsförsäkringar Älvsborgs koncernredovisning har upprättats i enlighet med International Financial Reporting Standards (IFRS) utgivna av International Accounting Standards Board (IASB) samt IFRIC-tolkningar av dessa sådana de antagits av EU. Därutöver tillämpas lagen om årsredovisning i försäkringsföretag (1995:1560) samt Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2015:12 med ändringsföreskrift) om årsredovisning i försäkringsföretag. Koncernen följer Rådet för finansiell rapporterings rekommendationer RFR 1 "Kompletterande redovisningsregler för koncerner". Moderbolaget tillämpar samma redovisningsprinciper som koncernen, med de avvikelser som beskrivs i avsnittet "Moderbolagets redovisningsprinciper".

Funktionell valuta och rapporteringsvaluta
Moderbolagets funktionella valuta är svenska kronor som även utgör rapporteringsvalutan

för moderbolaget och koncernen. Funktionell valuta är valutan i de primära ekonomiska miljöer bolagen bedriver sin verksamhet. Samtliga belopp är, om inget annat anges, presenterade och avrundade till närmaste tusental i svenska kronor (tkr). Transaktioner i utländsk valuta omräknas till den funktionella valutan till den valutakurs som föreligger på transaktionsdagen. Monetära tillgångar och skulder i utländsk valuta räknas om till den funktionella valutan och till den valutakurs som föreligger på balansdagen. Valutakursdifferenser som uppstår vid omräkningarna redovisas över resultaträkningen.

Bedömningar och uppskattningar i de finansiella rapporterna
Att upprätta de finansiella rapporterna i enlighet med IFRS kräver att försäkringsbolagets ledning gör bedömningar, uppskattningar samt antaganden som påverkar tillämpningen av redovisningsprinciperna och de redovisade beloppen av tillgångar, skulder, intäkter och kostnader. Uppskattningarna och antagandena är baserade på historiska erfarenheter och ett antal andra faktorer som under rådande förhållanden antas vara rimliga. Resultatet av dessa uppskattningar och antaganden används sedan för att bedöma de redovisade värdena på tillgångar och skulder som inte framgår tydligt från andra källor. Verkliga utfall kan senare komma att avvika från dessa uppskattningar och bedömningar.

Uppskattningar och antaganden ses över regelbundet. Ändringar av uppskattningar redovisas i den period ändringen görs om ändringen endast påverkat denna period, eller i den period ändringen görs och framtida perioder.

Det är främst beräkningen av försäkringstekniska avsättningar och värderingen av placeringstillgångar som innebär en betydande risk för väsentliga justeringar i redovisade värden för tillgångar och skulder under nästkommande räkenskapsår, vilket behandlas i huvuddrag nedan.

a) Försäkringstekniska avsättningar
Försäkringstekniska avsättningar beräknas med metoder som innebär att olika antaganden görs. Särskilt för den del av avsättningarna som avser inträffade men ej rapporterade skador finns en osäkerhet i det verkliga utfallet, se vidare om risker i not 2.

b) Verkligt värde på finansiella instrument
Försäkringsföretaget värderar merparten av sina finansiella tillgångar till verkligt värde. Verkligt värde på finansiella instrument som inte handlas på en aktiv marknad fastställs med hjälp av värderingstekniker. Bolaget väljer ut ett flertal metoder och gör antaganden som huvudsakligen baseras på de marknadsvillkor som föreligger på respektive balansdag, se vidare i avsnittet Finansiella instrument.

c) Verkligt värde på byggnader och mark
Verkligt värde på byggnader och mark beräknas med metoder som innebär att olika antaganden görs, se vidare i avsnittet Övriga tillgångar.

Resultatredovisning
Resultatet redovisas i två huvuddelar. Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat samt ytterligare ett icke-tekniskt resultat som omfattar den del av kapitalavkastningen som återstår efter överförd avkastning till

försäkringsrörelsen samt resultatet från bolagets bank- och livverksamhet. Kapitalavkastningen inkluderar orealiserade värdeförändringar. Orealiserade värdeförändringar med avdrag för uppskjuten skatt redovisas inom Eget fritt kapital. Hur den överförda kapitalavkastningen har beräknats framgår av avsnittet Redovisning av kapitalavkastning nedan.

Ändringar i redovisningsprinciper och upplysningar
Frivilligt byte av redovisningsprincip
Under 2018 har en ändring gjorts avseende moderbolagets tillämpade redovisningsprinciper som inte är föranledd av tillämpning av nya IFRS. Ändringen innebär att från och med den 31 december 2018 så värderas moderbolagets andelar i dotterföretag till verkligt värde i moderbolaget. Tidigare har aktier och andelar i dotterföretag i moderbolaget redovisats till anskaffningsvärde efter avdrag för eventuella nedskrivningar. Ändringen har tillämpats retroaktivt i enlighet med IAS 8 och påverkar de finansiella rapporterna för aktuell period, föregående period och ackumulerat per ingången av jämförelseperioden. Jämförelseåret, d.v.s. 2017, är omräknat för att 2018 och 2017 ska bli jämförbara. Tidigare års orealiserade resultat redovisas över eget kapital. En orsak till bytet av redovisningsprincipen är att moderbolagets balansräkning på detta sätt mer stämmer överens med bolagets balansräkning värderad enligt Solvens II-regelverket, vilket är till fördel vid myndighetsrapportering, samt även att det ger intressenterna en mer rättvisande bild över moderbolagets resultat och finansiella ställning.

Den ackumulerade retroaktiva effekten till och med 2016 innebär att ingående balans för 2017 ändras med 960 278 Mkr. Sammanställning över de totala effekterna t.o.m. 2017-12-31 för balansposterna Aktier och andelar i dotterföretag samt Balanserade vinstmedel framgår av tabellen längst ner på sidan.

Nya redovisningsregler som har trätt ikraft
▪ **IFRS 15 Intäkter från avtal med kunder**
IFRS 15 är en heltäckande standard för att bestämma hur stora intäkter som ska redovisas och när dessa intäkter ska redovisas. IFRS 15 trädde i kraft den 1 januari 2018 och ersätter tidigare standard IAS 18 Intäkter och gäller för samtliga företag som upprättar koncernredovisning enligt IFRS och bolag

TKR	2017-12-31	2017-01-01	Totalt
Ändring aktier och andelar i dotterföretag	273 352	960 278	1 233 630
Ändring balanserade vinstmedel	273 352	960 278	1 233 630

som tillämpar RFR 2 och Finansinspektionens föreskrifter 2015:12 med tvingande tillägg 2016:13. Utgångspunkten i standarden är avtal om försäljning av en vara eller tjänst mellan två parter. Bolaget har analyserat koncernens avtal som faller inom ramen för IFRS 15. Analysen visar inte på någon skillnad i redovisning jämfört med nuvarande hantering enligt IAS 18.

Nya redovisningsregler, IFRS tolkningar som ännu inte börjat tillämpas
Ett antal nya eller ändrade IFRS träder i kraft först under kommande räkenskapsår och har inte förtidstillämpats vid upprättandet av dessa finansiella rapporter.

▪ **IFRS 9 Finansiella instrument**
IFRS 9 kommer att ersätta IAS 39 Finansiella instrument: Redovisning och värdering. IASB har genom IFRS 9 färdigställt ett helt "paket" av förändringar avseende redovisning av finansiella instrument. Paketet innehåller nya utgångspunkter för klassificering och värdering av finansiella instrument, en framåtblickande nedskrivningsmodell ("expected loss") och förenklade förutsättningar för säkringsredovisning. IFRS 9 trädde ikraft 1 januari 2018 men tidigare tillämpning var tillåten. De kategorier för finansiella tillgångar som finns i IAS 39 ersätts av tre kategorier där värdering antingen sker till upplupet anskaffningsvärde, verkligt värde via övrigt totalresultat eller verkligt värde via resultatet. Indelningen i de tre kategorierna görs utifrån företagets affärsmodell för de olika innehaven respektive egenskaperna på de kassaflöden som tillgångarna ger upphov till. Fair value option är möjlig att tillämpa för innehav i skuldinstrument i de fall detta eliminerar eller väsentligen reducerar en mismatch i redovisningen. För innehav i eget kapitalinstrument är utgångspunkten att värdering ska ske till verkligt värde via resultatet med en valmöjlighet att istället redovisa värdeförändringar som inte innehas för handel i övrigt totalresultat.

Ändring av IFRS 4 Tillämpning av IFRS 9 Finansiella instrument med IFRS 4 Försäkringsavtal.
IFRS 9 Finansiella instrument har ett samband med val av tillämpning av principer för redovisning i den kommande redovisningsstandard för försäkringsavtal, IFRS 17. Sambandet påverkar val av presentation

av ränteeffekter i resultaträkningen eller i övrigt totalresultat vid värdering av åtaganden hänförliga till försäkringsavtal. Detta har medfört att IASB gett ut en förändring av den nuvarande standarden för redovisning av försäkringsavtal, IFRS 4. Förändringen godkändes av EU under 2017. Förändringen medger två valmöjligheter för försäkringsföretag. Ett alternativ ("deferral approach") är att företag som bedriver försäkringsverksamhet, om vissa kriterier är uppfyllda, kan skjuta upp tillämpningen av IFRS 9. Det andra alternativet ("overlay approach") innebär att de försäkringsföretag som enligt IFRS 9 klassificerar finansiella instrument till verkligt värde via resultaträkningen som under IAS 39 inte var klassificerade till verkligt värde via resultaträkningen medges en alternativ tillämpning av IFRS 9. Förändringen i nuvarande IFRS 4 har analyserats av bolaget och innebär att företaget skjuter på tillämpningen av IFRS 9 till den tidpunkt som IFRS 17 börjar tillämpas.

▪ **IFRS 16 Leases**
Koncernen kommer att tillämpa IFRS 16 Leasingavtal från och med 1 januari 2019. IFRS 16 introducerar en enhetlig leasingredovisningsmodell för leasetagare. En leasetagare redovisar en nyttjanderätts-tillgång som representerar en rätt att använda den underliggande tillgången och en leasingskuld som representerar en

skyldighet att betala leasingavgifter. Det finns undantag för korttidsleasingavtal och leasing av tillgångar av lågt värde. Redovisningen för leasegivare liknar den nuvarande standarden, d.v.s. leasegivare fortsätter att klassificera leasingavtal som finansiell eller operationell leasing. IFRS 16 ersätter existerande IFRS relaterade till redovisning av leasingavtal, såsom IAS 17 Leasingavtal och IFRIC 4 Fastställande av huruvida ett avtal innehåller ett leasingavtal.

Koncernen kommer därmed att redovisa nya tillgångar och skulder för operativa leasingavtal. Kostnaderna för dessa leasingavtal kommer att förändras, eftersom koncernen kommer att redovisa avskrivning för nyttjanderättstillgångar och räntekostnader för leasingskulder.

Den uppskattade effekten på koncernens finansiella rapporter bedöms som ringa. Baserat på den information som finns tillgänglig beräknar koncernen att den kommer att redovisa nyttjanderättstillgångar samt leasingskulder på cirka 35 Mkr den 1 januari 2019. Samtidigt förväntar sig koncernen att rörelseresultatet för 2019 kommer att öka med cirka 100 tkr jämfört med om tidigare

redovisningsprincip hade använts, med anledning av att en del av leasingkostnaderna kommer att redovisas som räntekostnad. Effekten på resultatet efter skatt förväntas bli oväsentlig.

Koncernen planerar att tillämpa den modifierade retroaktiva metoden. Det innebär att den ackumulerade effekten av att IFRS 16 införs kommer att redovisas i balanserat resultat i öppningsbalansen per 1 januari 2019 utan omräkning av jämförelsesiffror. Nyttjanderättstillgångarna hänförliga till tidigare operationella leasar kommer i huvudsak att redovisas till avskrivet värde från avtalsstart. Koncernen planerar att tillämpa lätttnadsregeln att "ärva" den tidigare definitionen av leasing vid övergången. Det betyder att den kommer att tillämpa IFRS 16 på alla kontrakt som har ingåtts före den 1 januari 2019 och som identifierats som leasing enligt IAS 17 och IFRIC 4. Leasar av lågt värde (tillgångar av ett värde i nyskick under cirka 50 tkr) – som främst utgörs av datorer, skrivare/kopiatorer och kaffemaskiner – kommer inte inkluderas i leasingskulden utan fortsätta att redovisas med linjär kostnadsföring över leasingperioden.

■ **IFRS 17 Insurance Contracts**

IASB publicerade i maj 2017 den nya redovisningsstandard IFRS 17 Försäkringsavtal, som ska ersätta den befintliga standarden IFRS 4 Försäkringsavtal. Standarden förväntades ursprungligen tillämpas från och med den 1 januari 2021 men IASB beslutade preliminärt i november 2018 att senarelägga ikraftträdandet av standarden med ett år. Standarden förväntas därmed tillämpas från och med den 1 januari 2022 med ett tillhörande jämförelseår enligt samma principer. Vid övergång ska IFRS 17 tillämpas retroaktivt. Om det inte är genomförbart ska användare tillämpa en av två förenklingsmetoder: "den modifierade retroaktiva metoden" eller "verkligt värdemetoden".

Syftet med standarden är att öka jämförbarheten och transparensen i redovisningen av försäkringsavtal. Vidare syftar standarden till att eliminera brister och motsägelser i den befintliga metodiken genom att tillhandahålla ett principbaserat regelverk för redovisning samt öka upplysningskraven. IFRS 17 förändrar värderingen och presentationen av försäkringsåtaganden.

Jämfört med nuvarande redovisningsstandard IFRS 4 är definitionen av betydande försäkringsrisk i ett försäkringsavtal i allt

väsentligt densamma enligt IFRS 17. De mest väsentliga förändringarna är att försäkringsavtal ska värderas till dess nuvärde baserat på aktuella antaganden och uppskattningar som omvärderas i varje rapportperiod, samt mer omfattande krav på hur försäkringsavtal ska aggregeras och presenteras. Rapport över resultat och övrigt totalresultat kommer framgent att bestå av ett finansresultat från försäkringsavtal och ett resultat från försäkringstjänster, där intäkter redovisas i takt med att försäkringsskyddet tillhandahålls. Avtal som initialt bedöms vara förlustavtal ska redovisas direkt i resultaträkningen. Rapport över finansiell ställning förändras till att minst inkludera tillgångar för försäkringsavtal och skulder för försäkringsavtal. I båda rapporterna ska utgivna försäkringsavtal redovisas separat från avgivna försäkringsavtal.

Den nya standarden föreskriver två redovisningsmetoder för försäkringsavtal som är aktuella för bolaget. Bolagets initiala bedömning är att företaget kommer använda sig av den förenklade redovisningsmetoden, premiefördelningsmetoden, i och med att löptiden för försäkringsskyddet i all väsentlighet är eller understiger ett år för försäkringsavtalen. Premiefördelningsmetoden är kassaflödesbaserad och värderar skuld för återstående försäkringsskydd baserat på avtalade och faktiskt mottagna premier. På grund av osäkerheten kring tillämpningen av standarden i Sverige har bolaget ännu inte analyserat de kvantitativa effekterna av IFRS 17 på företagets finansiella rapporter. Med syfte att säkerställa implementeringen av IFRS 17 driver bolaget ett gemensamt projekt med övriga 22 länsförsäkringsbolag inkluderande tolkningar och principval samt krav på gemensamma IT-system. Via projektet förs en aktiv dialog med Finansinspektionen genom de diskussionsmöten med branschen som Finansinspektionen initierat. Finansinspektionen har ännu inte fastställt hur implementeringen av standarden ska ske i juridisk person eller i koncernredovisningen för onoterade försäkringsföretag i Sverige.

Standarden är ännu inte antagen av EU och IASB genomför för närvarande ett arbete för att fastställa eventuella förändringar gällande utformningen av standarden.

Inga andra av de IFRS- eller IFRIC-tolkningar som ännu inte har trätt i kraft, väntas ha någon väsentlig inverkan på koncernen.

2. Konsolideringsprinciper

Dotterföretag

Dotterföretag är alla företag över vilka koncernen har bestämmande inflytande. Koncernen kontrollerar ett företag när den exponeras för eller har rätt till rörlig avkastning från sitt innehav i företaget och har möjlighet att påverka avkastningen genom sitt inflytande i företaget. Dotterföretag inkluderas i koncernredovisningen från och med den dag då det bestämmande inflytandet överförs till koncernen. De exkluderas ur koncernredovisningen från och med den dag då det bestämmande inflytandet upphör.

Dotterföretag redovisas enligt förvärvsmetoden. Metoden innebär att förvärv av ett dotterföretag betraktas som en transaktion genom vilken koncernen indirekt förvärvar dotterföretagets tillgångar och övertar dess skulder. I förvärsanalysen fastställs det verkliga värdet på förvärvsdagen av förvärvade identifierbara tillgångar och övertagna skulder samt eventuella innehav utan bestämmande inflytande. Transaktionsutgifter, med undantag av transaktionsutgifter som är hänförliga till emission av eget kapital- eller skuldinstrument, som uppkommer redovisas direkt i årets resultat.

Intresseföretag

Intresseföretag är de företag i vilka moderbolaget har ett betydande, men inte bestämmande, inflytande över den driftmässiga och finansiella styrningen, vanligtvis genom andelsinnehav mellan 20 och 50 procent av röstetalet. Från och med den tidpunkt som det betydande inflytandet erhålls och till den tidpunkt när det betydande inflytandet upphör redovisas andelar i intresseföretag enligt kapitalandelsmetoden i koncernredovisningen.

Kapitalandelsmetoden innebär att det i koncernen redovisade värdet på aktierna i intresseföretagen motsvaras av koncernens andel i intresseföretagens egna kapital och andra eventuella kvarvarande värden på koncernmässiga över- och undervärden. I koncernens resultaträkning redovisas andel i intresseföretagets nettoresultat efter skatt och värden på koncernmässiga över- och undervärden på raden "Andel i intresseföretags resultat" vilken återfinns på separat rad i det icke-tekniska resultatet.

Transaktioner som elimineras vid konsolidering

Koncerninterna fordringar och skulder, intäkter eller kostnader och orealiserade vinster eller förluster som uppkommer från interna transaktioner mellan koncernföretag, elimineras i sin helhet vid upprättandet av koncernredovisningen.

3. Intäkter och kostnader

Intäkter hänförliga från försäkringsavtal behandlas under avsnittet Redovisning av försäkringsavtal. Intäkter från finansrörelsen behandlas under Finansiella instrument.

Intäkter för förmedling av liv-, bank- och fondtjänster

Bolaget erbjuder/förmedlar ett brett utbud av försäkring inom livområdet samt bank- och fondtjänster genom avtal med Länsförsäkringar AB och dess helägda dotterföretag. För de förmedlade affärerna har bolaget ansvaret för kundrelationerna och erhåller ersättning för detta. Intäkterna redovisas i det icke-tekniska resultatet under Övriga intäkter. Intäkterna redovisas i den takt de tjänas in, d.v.s. när tjänsten utförts.

Driftskostnader

Driftskostnader avseende fastighetsförvaltning och övrig kapitalförvaltning redovisas under Kapitalförvaltning, kostnader. Driftskostnader avseende skadereglering redovisas under Försäkringsersättningar och övriga administrativa kostnader under posten Driftskostnader.

De totala driftskostnaderna avser både direkta och indirekta kostnader och funktionindelade i not 6.

4. Finansiella instrument

Finansiella instrument som redovisas i balansräkningen inkluderar på tillgångssidan kundfordringar, aktier och andra egetkapitalinstrument, lånefordringar och räntebärande värdepapper samt derivat. Bland skulder och eget kapital återfinns leverantörsskulder, utgivna skuld- och egetkapitalinstrument, låneskulder samt derivat.

Finansiella tillgångar

Finansiella tillgångar klassificeras i kategorierna Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen eller Lånefordringar och kundfordringar. Klassificeringen är beroende av för vilket syfte

den finansiella tillgången förvärvades och fastställs vid det första redovisningstillfället.

a) Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen

Denna kategori består av två undergrupper, dels finansiella tillgångar som innehas för handel samt dels andra finansiella tillgångar som bolaget initialt valt att placera i denna kategori.

Tillgångar i denna kategori utgörs av aktier, obligationer och andra räntebärande värdepapper. Derivat anses per definition innehas för handel (i enlighet med IAS 39 9 §). Finansiella instrument i denna kategori värderas löpande till verkligt värde med värdeförändringar redovisade i resultaträkningen. Kapitalförvaltningens verksamhet utvärderas löpande med fokus främst inriktat på nyckeltalet totalavkastning i vilket inkluderas såväl realiserat som orealiserat resultat, förutom i de fall som ett verkligt värde inte kan fastställas på ett tillförlitligt sätt. Detta innebär att även placeringar i onoterade aktier i andra företag såsom t.ex. Länsförsäkringar AB, ingår i denna utvärdering.

b) Lånefordringar och kundfordringar

Låne- och kundfordringar är finansiella tillgångar som inte är derivat, som har fastställda eller fastställbara betalningar och som inte är noterade på en aktiv marknad. Dessa finansiella tillgångar utgörs av övriga fordringar samt övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter. Låne- och kundfordringar värderas till det belopp som förväntas inflyta, vilket bedöms vara en lämplig beräkning av verkligt värde.

c) Redovisning och värderingsprinciper

Köp och försäljningar av finansiella tillgångar redovisas på affärsdagen, vilket är det datum då företaget förbinder sig att köpa eller sälja tillgången. Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen redovisas både första gången och löpande efter anskaffningstidpunkten efter verkligt värde. Hänförliga transaktionskostnader i samband med anskaffningstidpunkten redovisas dock i resultaträkningen. En finansiell tillgång tas bort från balansräkningen när rätten att erhålla kassaflöden från instrumentet har löpt ut eller förflyttats och försäkringsföretaget har överfört i stort sett alla risker och förmåner som är förknippade med äganderätten. Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen redovisas efter anskaffningstidpunkten till verkligt

värde. Lånefordringar och kundfordringar redovisas initialt till verkligt värde inklusive transaktionskostnader och därefter till det belopp som förväntas inflyta, vilket bedöms vara en lämplig beräkning av verkligt värde.

Vinster och förluster till följd av förändringar i verkligt värde avseende kategorin Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen, resultatredovisas i den period då de uppstår och ingår i resultaträkningens poster Orealiserade vinster respektive Orealiserade förluster på placeringstillgångar. Utdelningsintäkter från värdepapper i kategorin Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen redovisas i resultaträkningen i Kapitalavkastning, intäkter när försäkringsföretagets rätt att erhålla betalning har fastställts.

Ränta på låne- och kundfordringar redovisas i resultaträkningen som en del av Kapitalavkastning, intäkter.

Verkligt värde för noterade värdepapper baseras på aktuella köpkurser. Om marknaden för en finansiell tillgång inte är aktiv fastställer företaget verkligt värde genom att tillämpa värderingstekniker. Detta gäller även för onoterade värdepapper, och värderingsteknikerna kan avse:

- användning av information avseende nyligen gjorda transaktioner på armlängds avstånd

- hänvisning till verkligt värde för ett annat instrument som i allt väsentligt är likvärdigt

- analys av diskonterade kassaflöden och optionsvärderingsmodeller

I detta sammanhang används i så stor utsträckning som möjligt marknadsinformation medan företagsspecifik information används i så liten utsträckning som möjligt. Bolagets aktieinnehav i Länsförsäkringar AB har värderats till verkligt värde på basis av aktiernas substansvärde. Eftersom aktierna innehas med hembudsförbehåll enligt vilket aktierna i första hand måste erbjudas till de övriga ägarna till ett pris som motsvarar substansvärdet, så utgör substansvärdet i de flesta fall aktiernas verkliga värde. I de fall aktiernas verkliga värde, beräknat enligt en kassaflödesmetod, uppgår till ett lägre belopp än substansvärdet, så redovisas aktierna till detta verkliga värde.

d) Nedskrivning av finansiella tillgångar redovisade till upplupet anskaffningsvärde
En bedömning görs per varje balansdag om det finns objektiva bevis för att en finansiell tillgång eller grupp av tillgångar förlorat i värde. En finansiell tillgång eller grupp av tillgångar har förlorat i värde, och nedskrivning görs, bara om det finns objektiva belägg att de förlorat i värde som ett resultat av en eller flera händelser som inträffat efter det att tillgången först redovisades. Denna påverkan ska kunna uppskattas med rimlig säkerhet för att nedskrivning ska göras.

Finansiella skulder
Finansiella skulder klassificeras som kategorierna Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen och Övriga finansiella skulder. Klassificeringen är beroende av för vilket syfte den finansiella skulden förvärvades. Klassificeringen av de finansiella skulderna har fastställts vid det första redovisningstillfället.

a) Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen
Finansiella skulder som är värderade till verkligt värde via resultaträkningen är derivat som per definition innehas för handel. Förändring i verkligt värde redovisas i resultaträkningen och ingår i Orealiserade vinster respektive Orealiserade förluster på placeringstillgångar. Värdering sker till verkligt värde med transaktionskostnaderna redovisade i resultaträkningen.

b) Övriga finansiella skulder
Övriga finansiella skulder värderas till dess nominella värde och avser posterna övriga skulder samt upplupna kostnader och förutbetalda intäkter. Övriga finansiella skulder redovisas initialt till verkligt värde inklusive transaktionskostnader och därefter till det belopp som är dess nominella värde, vilket bedöms vara en bra approximation till ett marknadsvärde.

Redovisning av kapitalavkastning
a) Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen
Den totala kapitalavkastningen redovisas i det icke-tekniska resultatet. En del av den totala kapitalavkastningen förs till tekniskt resultat för försäkringsrörelsen baserat på försäkringsrörelsens genomsnittliga försäkringstekniska avsättningar för egen räkning. Den överförda kapitalavkastningen har beräknats på halva premieintäkten f.e.r. och

på medelvärdet av in- och utgående avsättningar för oreglerade skador f.e.r. under året. Räntesatsen motsvarar till 65 procent av stadsobligation, som anses motsvara riskfri ränta, och till 35 procent av det långsiktiga avkastningsmål som föreligger i bolagets kapitalförvaltning. För försäkringsaffär exkl. trafik och olycksfall används en statsskuldväxel med löptiden tre månader och för direkt trafikaffär används en statsobligation med sjuårig löptid som riskfri ränta. För olycksfallsaffären samt mottagen trafikaffär används en statsobligation med tioårig löptid som riskfri ränta. För samtliga räntesatser används ett genomsnitt för året. Det innebär för räkenskapsåret att en räntesats på 1,23 (1,30) procent har tillämpats för direkt och mottagen affär exkl. trafik och olycksfall, för direkt trafikaffär 1,93 (1,87) procent samt för olycksfall och mottagen trafikaffär 2,17 (2,18) procent vid beräkning av överförd ränta.

För skadelivräntor så redovisas ränte- och konsumentprisindexförändring som kalkylränta överförd till eller ifrån försäkringsrörelsen. Det innebär att en omvärdering av reserven som är föranledd av en ränte- och/eller konsumentprisindexförändring leder till en överföring av kalkylränta till eller ifrån försäkringsrörelsen vilken neutraliserar värdeförändringen i det tekniska resultatet.

b) Kapitalavkastning intäkter respektive kostnader
Posterna kapitalavkastning intäkter respektive kostnader avser resultat från placeringstillgångar. Posterna omfattar hyresintäkter respektive driftskostnader för byggnader och mark (brutto), utdelning på aktier och andelar, ränteintäkter respektive räntekostnader (brutto), valutakursresultat (netto), av- och nedskrivningar samt realisationsresultat (netto).

c) Orealiserade vinster respektive förluster
Under Orealiserade vinster respektive förluster redovisas förändringar i verkligt värde för placeringstillgångar, netto per tillgångslag. Sådana förändringar som förklaras av valutakursförändringar redovisas som valutakursresultat under Kapitalavkastning. Vid försäljning av placeringstillgångar utgör realiserat resultat skillnaden mellan försäljningspris och anskaffningsvärde och tidigare års orealiserade värdeförändringar förs om som en justeringspost under orealiserade vinster respektive förluster. Upplupen/förutbetalad ränta för räntebärande värdepapper ingår inte i det orealiserade resultatet.

d) Realiserade vinster respektive förluster
För placeringstillgångar som värderats till anskaffningsvärde utgör realiserat resultat skillnaden mellan försäljningspris och bokfört värde. För placeringstillgångar som värderats till verkligt värde utgör realiserat resultat skillnaden mellan försäljningspris och anskaffningsvärde. För räntebärande värdepapper är anskaffningsvärdet upplupet anskaffningsvärde och för övriga placeringstillgångar det historiska anskaffningsvärdet. Tidigare orealiserade värdeförändringar redovisas som en justeringspost under posterna Orealiserade vinster respektive förluster.

5. Övriga tillgångar

Immateriella tillgångar

En immateriell tillgång är en identifierbar icke-monetär tillgång utan fysisk substans som kontrolleras av en redovisningsenhet till följd av tidigare händelser och som förväntas ge framtida flöden av ekonomiska fördelar till redovisningsenheten. Immateriella tillgångar redovisas till anskaffningsvärde minus ackumulerade avskrivningar. Tillkommande utgifter för aktiverade immateriella tillgångar redovisas som en tillgång i balansräkningen endast då de ökar de framtida ekonomiska fördelarna för den specifika tillgången till vilka de hänför sig. Alla andra utgifter kostnadsförs när de uppkommer. Avskrivningsbara immateriella tillgångar skrivs av från det datum då de är tillgängliga för användning. Avskrivningar redovisas i resultaträkningen linjärt över den beräknade nyttjandeperioden.

Redovisad immateriell tillgång avser ersättning erlagd för övertag av kund-/försäkringsbestånd i affären "Olycksfall och sjukförsäkring för vuxna". Tillgången redovisas till anskaffningsvärde minus ackumulerade avskrivningar. Den beräknade nyttjandeperioden för den redovisade immateriella tillgången är sju år.

Byggnader och mark

a) Förvaltningsfastigheter

Förvaltningsfastigheter innehas i syfte att generera avkastning och rörelsefastigheter för att brukas i den egna verksamheten. I moderbolaget definieras bolagets samtliga fastigheter som förvaltningsfastigheter. Dessa värderas till verkligt värde, där värdeförändringen redovisas i resultaträkningen.

Verkligt värde baseras på regelbundna värderingar utförda av externa oberoende värderingsföretag. För att fastställa värdet

har både kasseflödesmetoden och ortsprismetoden använts. Då värdering sker till verkligt värde sker ingen avskrivning på fastigheterna.

b) Rörelsefastigheter
Rörelsefastigheter är fastigheter där bolaget bedriver egen verksamhet, i mer än obetydlig omfattning. Koncernen Länsförsäkringar Älvsborgs fastigheter där egen verksamhet bedrivs omklassificeras i koncernredovisningen till rörelsefastigheter enligt omvärderingsmetoden i IAS 16. Rörelsefastigheter skrivs av enligt reglerna för komponentavskrivning. Detta innebär att fastigheternas verkliga värde delas upp i ett antal komponenter som skrivs av under olika förväntade nyttjandeperioder. Rörelsefastigheter värderas till verkligt värde på balansdagen. Mellanskillnaden mellan redovisat värde efter avdrag för avskrivningar och verkligt värde redovisas mot omvärderingsreserven. Om det verkliga värdet på balansdagen leder till en värdeminskning, minskas i första hand tillgångens del av omvärderingsreserven. Eventuellt överskjutande behov av nedjustering av fastighetens värde redovisas som en nedskrivning i resultaträkningen. Rörelsefastigheternas uppdelning i komponenter har huvudindelningen byggnader och mark. Ingen avskrivning sker på komponenten mark vars nyttjandeperiod bedöms som obegränsad.

Följande huvudgrupper av komponenter som ligger till grund för avskrivningen på byggnader har identifierats:	
Stomme	100 år
Yttertak, fasad, fönster	25–50 år
Stomkompletteringar, innerväggar	20–40 år
Installationer, värme, el, VVS, ventilation	20–40 år
Inre ytskiikt, maskinell utrustning	20 år

Avskrivningsmetod och nyttjandeperiod omprövas vid varje års slut.

Tillkommande utgifter läggs till anskaffningsvärdet endast om det är sannolikt att de framtida ekonomiska fördelarna som är förknippade med tillgången kommer att komma företaget till del och anskaffningsvärdet kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Alla andra tillkommande utgifter redovisas som en kostnad i den period de uppkommer. Avgörande för bedömningen när en utgift läggs till anskaffningsvärdet är om utgiften avser byten av identifierade komponenter,

eller delar av den, varvid sådana utgifter aktiveras. Även i de fall en ny komponent har skapats läggs utgiften till anskaffningsvärdet. Eventuella oavskrivna restvärden på utbytta komponenter, eller delar av komponenter, utrangeras och kostnadsförs i samband med utbyte. Reparationer kostnadsförs löpande.

Materiella anläggningstillgångar
Materiella tillgångar avser främst kontorsinventarier. Inventarierna redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar. Avskrivningarna redovisas i resultaträkningen linjärt under den förväntade nyttjandeperioden under Driftskostnader och förväntad nyttjandeperiod är 5 år.

6. Redovisning av försäkringsavtal

Försäkringsavtal redovisas i enlighet med IFRS 4. Enligt IFRS 4 ska endast sådana kontrakt som överför betydande försäkringsrisk mellan försäkringsgivare och försäkringsstagare redovisas som försäkring. Kontrakt som inte överför tillräcklig risk redovisas som antingen finansiella instrument (lån)

eller serviceavtal. Enligt de kontrakt som Länsförsäkringar Älvsborg tecknat utgår olika belopp vid försäkringsfall, beroende på skadans omfattning och kontraktstyp. Även i de fall ersättningen är liten i absoluta tal är beloppet betydande i relation till det belopp som utbetalas om den försäkrade händelsen inte inträffar (då ingen ersättning utgår). Samtliga Länsförsäkringar Älvsborgs försäkringskontrakt har därför bedömts överföra tillräckligt mycket risk för att de ska klassas som försäkring enligt definitionen i IFRS 4.

Premier och försäkringsersättningar

a) Premieinkomst

Som Premieinkomst redovisas den totala bruttopremien för direkt och mottagen återförsäkring som inbetalts eller kan tillgodoföras företaget för försäkringsavtal där försäkringsperioden påbörjats före räkenskapsårets utgång.

Med bruttopremie menas den avtalsbestämda premien för hela försäkringsperioden före avdrag för Länsbonus men efter sedvanliga kundrabatter. Annulationer reducerar premieinkomsten så snart beloppet är känt. Premieinkomst redovisas exklusive skatter och andra avgifter som belastar försäkringspremien.

b) Premieintäkt

Som premieintäkt redovisas den del av premieinkomsten som är hänförlig till redovisningsperioden. Den del av premieinkomsten från försäkringskontrakt som avser tidsperioder efter balansdagen avsätts till premiereserv i balansräkningen.

c) Försäkringsersättningar

Försäkringsersättningar utgörs av redovisningsperiodens kostnader för inträffade skador vare sig de är anmälda till bolaget eller inte. I de totala försäkringsersättningarna ingår under perioden utbetalda försäkringsersättningar och förändringar i avsättningar för oreglerade skador. Återvinning avseende redan kostnadsförda skador redovisas som en reduktion av skadekostnaden. Även resultatet av bolagets skadelivräntor inkluderas i försäkringsersättningar. Som utbetalda försäkringsersättningar redovisas utbetalningar till försäkringstagare under räkenskapsåret på grund av försäkringsavtal eller inträffade försäkringssskador, oberoende av när skadan inträffat.

Försäkringstekniska avsättningar

Försäkringstekniska avsättningar utgörs av avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker, avsättning för oreglerade skador och motsvarande förpliktelser enligt ingångna försäkringsavtal samt avsättning för återbäring. Alla förändringar i försäkringstekniska avsättningar redovisas över resultaträkningen. Dock ej rena beståndsoverlåtelse.

a) Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risk

Avsättningen för ej intjänade premier och kvardröjande risker avser att täcka den förväntade skade- och driftskostnaden under den återstående löptiden på ingångna försäkringskontrakt. Avsättningen beräknas normalt strikt tidsproportionellt, så kallad pro rata temporisberäkning. Om premienivån bedöms vara otillräcklig för att täcka de förväntade skade- och driftskostnaderna för skadereglering, förstärks de med ett tillägg för kvardröjande risker (nivåttillägg). Denna bedömning innefattar bl.a. uppskattningar av framtida skadefrekvenser och andra faktorer som påverkar behovet av nivåttillägg.

b) Avsättning för oreglerade skador

Avsättningen för oreglerade skador ska täcka de förväntade framtida utbetalningarna för samtliga inträffade skador, inklusive de skador som ännu inte rapporterats till bolaget, så kallad IBNR-avsättning. Avsättningen inkluderar även kostnader för skadereglering samt förväntad kostnadsökning. Uppskattningen av avsättningsbehovet görs för de flesta skador med statistiska metoder och då i huvudsak med Chainladder-metoden. Det mest väsentliga antagandet som ligger till grund för dessa metoder är att historiska utfall kan användas för beräkning av framtida skadekostnader. För de större skadorna och för skador med komplicerade ansvarsförhållanden görs en individuell bedömning.

Avsättningarna för oreglerade skador är väsentliga för en bedömning av bolagets redovisade resultat och ställning, eftersom en avvikelse mot faktiska framtida utbetalningar resulterar i ett avvecklingsresultat som redovisas kommande år. En redogörelse för bolagets avvecklingsresultat återfinns i resultatanalysen. Risker för en felaktig avsättning kommenteras vidare i not 2.

Avsättningen för oreglerade skador i trafik- samt olycksfallsförsäkringen har diskonterats. Då tyngdpunkten ligger i framtida

betalningsflöden uppfylls kraven för diskontering i Finansinspektionens föreskrifter. För skadelivräntor, inklusive mottagen återförsäkring avseende skadelivräntor, används den av EIOPA definierade diskonteringsräntekurvan. Den är framtagna för att motsvara riskfria räntesatser för relevanta durationer och baseras på marknadsnoteringar för svenska swapräntor. Därtill finns ett makroekonomiskt antagande om en långsiktig ränta på 4,05 procent. För övrig försäkring används en fast räntesats baserad på den statsobligation som har löptid närmast åtagandenas genomsnittliga duration. För direkt trafikförsäkring och mottagen proportionell trafikåterförsäkring används räntesatsen 0,20 (0,40) procent, baserad på de senaste fem årens sjuåriga statsobligation. För mottagen ickeproportionell trafikåterförsäkring samt för sjuk- och olycksfallsförsäkring, såväl direktförsäkring som mottagen återförsäkring, används räntesatsen 0,60 (0,60) procent, vilken är baserad på de senaste fem årens 10-åriga statsobligation.

Förlustprövning

Tillräckligheten i de försäkringstekniska avsättningarna prövas löpande och per varje

balansdag. De avsättningar som gjorts för oreglerade skador och ej intjänade premier undersöks då var för sig. Avsättningen för oreglerade skador grundar sig på beräknade framtida ersättningsutflöden. Prognoserna över avsättningsbehovet görs med vedertagna aktuariella metoder. Metoderna beaktar nulägesbedömningar av alla avtalsenliga kassaflöden och av andra hänförliga kassaflöden, exempelvis skaderegleringskostnader. De framtida kassaflödena har beräknats utan diskontering förutom för avsättningen för trafikskador, olycksfallsskador samt för skadelivräntor. Om prövningen visar att de redovisade avsättningarna minskat med det redovisade värdet på förutbetalda anskaffningskostnader inte är adekvat redovisas förändringen i resultaträkningen.

Tillräckligheten i avsättningen för ej intjänade premier testas per verksamhetsgren och försäkringsklass. Eventuell otillräcklighet som iaktas i premieansvaret korrigeras genom att bokföra en avsättning för kvardröjande risker. Förändringen i avsättningen för kvardröjande risk redovisas över resultaträkningen.

Återförsäkring

Kostnader för återförsäkring redovisas i resultaträkningen under kostnadsposten Premier för avgiven återförsäkring. Premier för mottagen återförsäkring redovisas under intäktsposten Premieinkomst. Den del av risken för vilken återförsäkring tecknats redovisas i balansräkningen som Återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar. Kontroller för att fastställa eventuella nedskrivningsbehov avseende denna post genomförs löpande och per varje balansdag. Nedskrivningsbehov föreligger när det bedöms som sannolikt att återförsäkraren inte kommer att infria sina åtaganden enligt återförsäkringsavtalen.

Förutbetalda anskaffningskostnader

Försäljningskostnader och andra anskaffningskostnader som direkt och indirekt har ett samband med tecknande av nya och förnyelse av existerande försäkringsavtal tas upp som en tillgång. Alla andra kostnader kostnadsförs när de uppstår. Aktivering sker endast i det fall det finns en vinstmarginal som minst täcker anskaffningskostnaderna. Förutbetalda anskaffningskostnader periodiseras på ett sätt som svarar mot periodiseringen av ej intjänade premier och uppgår till 12 månader.

Återbäring och rabatter

Återbäring

Bolagets styrelse beslutar vid varje enskilt tillfälle om förutsättningarna för återbäring. Utbetalning sker i regel perioden efter bokslutstillfället, men kan även avsättas för senare utbetalning och redovisas i balansräkningen som skuld under rubriken försäkringstekniska avsättningar. I resultaträkningen och resultatanalysen redovisas återbäring på raden för återbäring och rabatter, se not 27. Bolagets styrelse har fattat beslut om att under 2019 till bolagets kunder betala ut 100 Mkr i återbäring, vilka kommer från bolagets resultat för 2018.

Rabatter

Premieinkomst och Premieintäkt visas före lämnad Länsbonus. I resultaträkningen och resultatanalysen redovisas lämnad Länsbonus på raden för Återbäring och rabatter. Beräkning av nyckeltal för försäkringsrörelsen baseras på Premieintäkt före lämnad Länsbonus.

Fordringar och skulder avseende försäkringsavtal

Fordringar och skulder avseende försäkringsavtal värderas till upplupet anskaffningsvärde och redovisas i balansräkningen under Fordringar och Skulder avseende direktförsäkring och återförsäkring, återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar samt depåer från återförsäkrare. Se mer om detta i avsnittet Återförsäkring.

Nettoredovisning av bolagets engagemang i Trafikförsäkringsföreningen

Trafikförsäkringsföreningen (TFF) är ett samarbetsorgan för de försäkringsbolag som har rätt att meddela trafikförsäkring i Sverige. Av reglerna följer att medlemsbolagen har ett solidariskt ansvar att finansiera verksamheten. TFF lämnar en preliminär avräkning (prognos) avseende nettounderskottet i verksamheten i slutet av varje räkenskapsår. Respektive försäkringsbolags andel av nettounderskottet enligt denna preliminära avräkning redovisas som "Övriga tekniska kostnader" i bolagets resultaträkning samt som "Övriga skulder" i bolagets balansräkning. Motpart för skuldposten är TFF. Bolagets slutliga andel av nettounderskottet fastställs i den avräkning som beslutas vid TFF:s årsstämma under våren efter utgången av aktuellt räkenskapsår. Denna slutliga andel av nettounderskottet, d.v.s. skillnad mot belopp enligt preliminär

avräkning, redovisas i bolagets resultaträkning som "Övriga tekniska kostnader".

7. Andra redovisningsprinciper av betydelse

Avsättningar och eventalförpliktelser

En avsättning redovisas i balansräkningen när en befintlig legal eller informell förpliktelse föreligger som en följd av en inträffad händelse och det också är troligt att regleringen av denna förpliktelse kommer att kräva ett utflöde av ekonomiska resurser vars storlek kan uppskattas tillförlitligt. Om effekten av när i tiden betalning sker är väsentlig, diskonteras det förväntade framtida kassaflödet till en räntesats före skatt som återspeglar aktuella marknadsbedömningar, och om det är lämpligt, de risker som är förknippade med förpliktelsen.

En eventalförpliktelse redovisas när det finns ett möjligt åtagande som härrör från inträffade händelser och vars förekomst bekräftas endast av en eller flera osäkra framtida händelser. Detta sker även när det finns ett åtagande som inte redovisas som en skuld eller avsättning på grund av att det inte är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas.

Skatter

Inkomstskatter utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Inkomstskatter redovisas i resultaträkningen, såvida inte den underliggande transaktionen redovisas direkt mot eget kapital då även den tillhörande skatteeffekten redovisas direkt mot eget kapital, eller övrigt totalresultat.

Aktuell skatt är skatt som ska betalas eller erhållas avseende aktuellt år, med tillämpning av de skattesatser som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen. Hit hör även justering av aktuell skatt hänförlig till tidigare perioder.

Uppskjuten skatt beräknas enligt balansräkningsmetoden med utgångspunkt i temporära skillnader mellan redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder. Värderingen av uppskjuten skatt baserar sig på hur redovisade värden på tillgångar eller skulder förväntas bli realiserade eller reglerade. Uppskjuten skatt beräknas med tillämpning av de skattesatser och skatteregler som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen.

Uppskjutna skattefordringar avseende avdragsgilla temporära skillnader och under-skottsavdrag redovisas endast i den mån

det är sannolikt att dessa kommer att kunna utnyttjas. Värdet på uppskjutna skattefordringar reduceras när det inte längre bedöms sannolikt att de kan utnyttjas.

Pensioner och andra ersättningar till anställda

Bolagets pensionsplaner för kollektivavtalade tjänstepensioner är tryggade genom försäkringsavtal. Bolaget har två olika pensionsplaner, s.k. avdelningar, i enlighet med bestämmelserna i kollektivavtalet, FTP-planen. Avdelning 1 omfattar anställda som är födda 1972 och senare och är en premiebestämd pension. Den premiebestämda pensionen för dessa personer beräknas på utbetald bruttolön. De anställda som tillhör avdelning 2 har förmånsbestämd pension vilken baseras på den fasta månadslönen x 12,3. Pensionskostnaden avser den kostnad som påverkat årets resultat.

Förpliktelser avseende avgifter till avgiftsbestämda planer för ersättningar efter avslutad anställning redovisas som en kostnad i resultaträkningen när de uppstår. Förmånsbestämda planer för ersättningar efter avslutad anställning redovisas på samma sätt som avgiftsbestämda. Bolaget saknar tillräcklig information för att möjliggöra redovisning i enlighet med IAS 19 och redovisar därför enligt UFR 10 Pensionsplaner som omfattar flera arbetsgivare.

En kostnad för ersättningar i samband med uppsägningar av personal redovisas vid den tidigaste tidpunkten av när företaget inte längre kan dra tillbaka erbjudandet till de anställda eller när företaget redovisar kostnader för omstrukturering. Ersättningarna som beräknas bli reglerade inom tolv månader redovisas till dess nuvärde. Ersättningar som inte förväntas regleras helt inom tolv månader redovisas enligt långfristiga ersättningar.

Kortfristiga ersättningar till anställda beräknas utan diskontering och redovisas som kostnad när de relaterade tjänsterna erhålls.

En avsättning för förväntade kostnader för vinstandels- och bonusbetalningar redovisas när en rättslig eller informell förpliktelse att göra sådana betalningar till följd av att tjänster erhållits från anställda föreligger och denna förpliktelse kan beräknas tillförlitligt.

Leasing

Leasingavtal klassificeras antingen som finansiell eller operationell leasing. Finansiell leasing föreligger då de ekonomiska riskerna

och förmånerna som är förknippade med ägandet i allt väsentligt är överförda till leasetagaren. När så inte är fallet är det fråga om operationell leasing. Koncernens samtliga leasingkontrakt klassificeras som operationell leasing. Betalningar som görs under leasingtiden kostnadsförs linjärt över leasingperioden och redovisas under Driftskostnader. Koncernen leasar vissa materiella anläggningstillgångar samt innehar hyresavtal avseende lokaler, bilar och skrivarutrustning.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen har upprättats enligt direkt metod. I kassaflödet avseende den löpande verksamheten redovisas dels kassaflöde från försäkringsrörelsen och dels kassaflöde från placeringsverksamheten. Som likvida medel redovisas Kassa och bank.

8. Moderbolagets redovisningsprinciper

Moderbolagets redovisning är upprättad enligt Lag om årsredovisning i försäkringsföretag (ÅRFL), Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om Årsredovisning i försäkringsföretag (FFFS 2015:12) samt Rådet för finansiell rapporterings rekommendation RFR 2 Redovisning för juridiska personer. Även utgivna uttalanden av Rådet för finansiell rapportering tillämpas. Försäkringsföretaget tillämpar s.k. lagbegränsad IFRS och med detta avses internationella redovisningsstandarder som har antagits för tillämpning med de begränsningar som följer av RFR 2 och FFFS 2015:12. Detta innebär att samtliga av EU godkända IFRS tillämpas så långt det är möjligt inom ramen för svensk lag och med hänsyn till sambandet mellan redovisning och beskattning. Då koncernen följer full IFRS kommer redovisningsprinciperna i moderbolaget till vissa delar att skilja sig från de redovisningsprinciper som tillämpas i koncernen.

Nedan anges de skillnader som är väsentliga för moderbolaget.

Aktier och andelar i koncernföretag och intresseföretag

Dotterföretag

Redovisningsprincip för värdering av dotterföretag har ändrats under räkenskapsåret 2018, se beskrivning ovan under rubrik Ändringar i redovisningsprinciper och upplysningar, Frivilligt byte av redovisnings-

princip. Dotterföretag värderas numera till verkligt värde, vilket innebär det värde som skulle erhållas vid försäljning genom en ordnad transaktion mellan marknadsaktörer. Innehaven omvärderas till verkligt värde utifrån företagets värderingsmodell, som bygger på verkliga värden i underliggande tillgångar.

Intresseföretag

Intresseföretag värderas i moderbolaget till verkligt värde, vilket innebär det värde som skulle erhållas vid försäljning genom en ordnad transaktion mellan marknadsaktörer. Innehaven omvärderas till verkligt värde utifrån företagets värderingsmodell, som bygger på verkliga värden i underliggande tillgångar. I koncernredovisningen redovisas intresseföretag enligt kapitalandelsmetoden.

Obeskattade reserver

I moderbolaget redovisas obeskattade reserver inklusive uppskjuten skatteskuld. I koncernredovisningen delas däremot obeskattade reserver upp på uppskjuten skatteskuld och eget kapital.

Bokslutsdispositioner

Förändringar av obeskattade reserver samt erhållna och lämnade koncernbidrag redovisas som bokslutsdispositioner i resultaträkningen. I koncernredovisningen delas däremot obeskattade reserver upp på uppskjuten skatteskuld och eget kapital.

Byggnader och mark

I moderbolaget redovisas byggnader och mark som används i den egna verksamheten som förvaltningsfastigheter. I koncernredovisningen klassificeras dessa fastigheter som rörelsefastigheter.

Uppställningsformer finansiella rapporter

Då moderbolaget och koncernen följer olika regelverk så skiljer sig utformningen av de finansiella rapporterna för moderbolaget och koncernen åt.

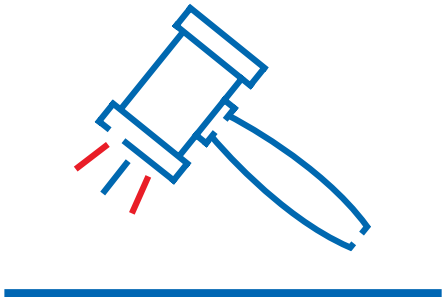
2 RISKER OCH RISKHANTERING

Inledning
Bolaget bedriver skadeförsäkringsverksamhet, vilket går ut på att överföra risker från försäkringstagarna till försäkringsgivaren. Rörelseresultatet beror dels på försäkringsverksamheten och de försäkringsrisker som hanteras där, dels på placeringsverksamheten och de finansiella riskerna. Risk och riskhantering är därför en central del av verksamheten i Länsförsäkringar Älvsborg.
Denna not omfattar en beskrivning av försäkringsföretagets riskhanteringsorganisation samt kvantitativa och kvalitativa upplysningar om försäkringsrisker och finansiella risker. Ytterligare specifikation av riskhanteringsorganisationen ges i bolagsstyrningsrapporten i denna årsredovisning.

System för riskhantering och intern styrning och kontroll
Länsförsäkringar Älvsborgs verksamhet är förenad med risktagande vilket medför att bolaget måste ha ett ändamålsenligt system för riskhantering och regelefterlevnad. För att uppnå effektivitet måste systemet vara väl integrerat med företagsstyrningen och innehålla metoder för intern styrning och kontroll. Målet med riskhanteringssystemet är att verksamheten bedrivs med ett medvetet risktagande som aldrig äventyrar bolagets långsiktiga lönsamhet och existens. Riskhanteringssystemet stödjer bolaget i att hantera och medvetet styra de risker bolaget utsätts för, så att onödiga risker undviks eller inte på något sätt uppmuntras.

Syftet med bolagets riskbaserade verksamhetsstyrning är att understödja verksamheten och dess mål genom att på ett effektivt sätt hantera och ta hänsyn till risk. Riskbaserad styrning och kontroll utförs i verksamheten genom:

- affärsplanering och genom att affärs-mässiga beslut fattas, vilka tar hänsyn till identifierade risker och framtida händelser med potentiell inverkan på bolagets möjlighet att uppfylla sina mål.
- löpande styrning, hantering och rapportering av risker samt det kapitalkrav som riskerna innebär.
- tillsynsrapporten Egen risk- och solvens-bedömning som är en integrerad del i bolagets strategi- och affärsplanering.

Bolagets riskfilosofi innebär att risktagande ska utgå från bolagets mål och medvetna beslut. Detta innebär inte nödvändigtvis att riskerna ska minimeras men ska vara befogade utifrån förväntad avkastning. Länsförsäkringar Älvsborg ska därför arbeta strukturerat och disciplinerat med riskhantering för att skapa möjlighet till beslut som understödjer de långsiktiga målen och därmed undvika oförväntade förluster.
Bolagets risker delas, utöver nedanstående övergripande riskkategorier, sedan in efter huruvida de är eftertraktade i form av önskade, nödvändiga eller icke önskvärda risker. Indelningen ger uttryck för bolagets riskaptit till dess risker och är samstämmig med Länsförsäkringar Älvsborgs övergripande strategi samt affärsplan och styrdokument.

Länsförsäkringar Älvsborgs risker delas in i följande övergripande riskkategorier:

Skadeförsäkringsrisk ▪ Premierisk ▪ Reservrisk ▪ Katastrofrisk	Marknadsrisk ▪ Ränterisk ▪ Aktiekursrisk ▪ Fastighetsrisk ▪ Spreadrisk ▪ Valutarisk ▪ Koncentrationsrisk i placeringstillgångar	Motpartsrisk ▪ Motpartsrisk utom placeringstillgångarna ▪ Motpartsrisk inom placeringstillgångarna ▪ Annan motpartsrisk	Livförsäkringsrisk ▪ Dödsfallsrisk ▪ Livfallsrisk ▪ Invaliditets- och sjukrisk ▪ Driftkostnadsrisk ▪ Annulationsrisk ▪ Katastrofrisk
Operativ risk ▪ Interna oegentligheter ▪ Extern brottslighet ▪ Anställningsförhållanden och arbetsmiljö ▪ Affärsförhållanden ▪ Skada på fysiska tillgångar ▪ Avbrott och störning i verksamhet och system ▪ Transaktionshantering och processtyrning		Affärssrisk ▪ Strategisk risk ▪ Intjäningsrisk ▪ Ryktesrisk	Likviditetsrisk inkl. finansieringsrisk
		Övriga risker	

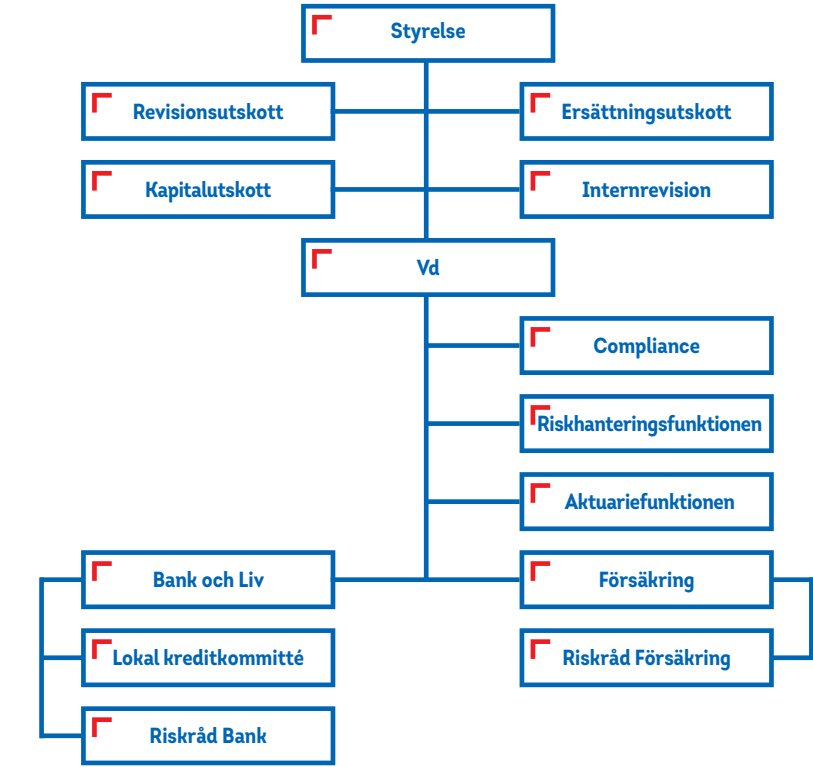
Genom styrdokument fastställs sedan toleransnivåer och limiter inom varje kategori för hur mycket risk bolaget är villigt att ta alternativt begränsa risktagandet. Styrelsen fastställer den övergripande risktoleransen samt bolagets kapitalmål. Risktoleransen uttrycks som en lägsta nivå för kapitalkvoten, d.v.s. kapitalbasen i förhållande till det totala solvenskapitalkravet, enligt standardformeln Solvens II och kapitalmålet som ett intervall för kapitalkvoten.
Förutsättningar för en god kontrollmiljö är att verksamheten har dokumenterade processer, identifierade och befintliga kontroller i processerna, samt en god uppfattning om var risker kan uppstå i processerna.

Bolaget använder olika metoder och verktyg för att upprätthålla en god intern kontrollstruktur och som hanteras utifrån följande steg:

- Intern miljö
- Målformulering
- Händelseidentifiering
- Riskbedömning
- Riskåtgärder
- Kontrollaktiviteter
- Information och kommunikation
- Uppföljning och utvärdering

Genom att analysera riskerna utifrån dessa steg utvärderas riskernas omfattning och samspel på individuell och aggregerad nivå för beslut om hur riskerna ska hanteras.

Organisation av riskarbetet
Syftet med bolagets riskhanteringsorganisation är att identifiera, mäta och styra samtliga risker som bolaget är exponerat för, både försäkringsrisker och finansiella risker samt att ge styrelsen möjlighet att övervaka och styra riskerna. Ett viktigt syfte är också att tillse att bolaget har en betryggande solvens i förhållande till de risker bolaget är exponerat för.
Bolagets sätt att hantera risktagandet bygger på tydligt definierade ansvarsområden och väl fungerande processer. Styrelsen ansvarar ytterst för att det finns ett ändamålsenligt system för riskhantering och intern styrning och kontroll. Styrelsen beslutar årligen om bolagets övergripande styrdokument, som exempelvis riskpolicy, riktlinje för riskhantering och intern styrning och kontroll samt policy för kapitalförvaltningen och riktlinje för kapitalplacering. Styrelsen fastställer strategier och mål för verksamheten och får löpande rapportering från verksamheten och de centrala funktionerna om hur bolagets risker utvecklas.

Verksamheten äger riskerna, vilket innebär att den dagliga hanteringen av risker sker inom bolagets operativa funktioner, där verkställande direktören och respektive verksamhetschef ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt fastställda styrande dokument. Respektive verksamhetschef ansvarar för att alla berörda medarbetare har nödvändig kunskap och kännedom om styrdokument, processer, befogenheter, bolagets intentioner vad gäller intern styrning och kontroll samt gällande lagar, regler och avtal för att bidra till en god riskkultur.
Styrelsen har även tre utskott till sitt förfogande, ett revisionsutskott, ett kapitalutskott samt ett ersättningsutskott, som stöd i riskhanteringen.

Revisionsutskott
Revisionsutskottet ansvarar för beredning av styrelsens arbete med frågor gällande den externa finansiella rapporteringen samt övervakar ändamålsenligheten i bolagets interna styrning, kontroll, riskhantering och regelefterlevnad.

Kapitalutskott
Styrelsen för bolaget har inom sig utsett ett kapitalutskott att ansvara för beredning av styrelsens arbete i enlighet med en särskild arbetsordning. Kapitalutskottet ska stödja styrelsen i kapitalfrågor och utgöra ett forum för analys av och fördjupad diskussion kring koncernens risktagande och kapitalbehov avseende marknadsrisker som beskrivs i bolagets riskpolicy.

Ersättningsutskott
Bolagets styrelse har ett utskott som bereder de ersättningsfrågor som styrelsen fattar beslut om, d.v.s. ersättning till den verkställande ledningen och ersättning till anställda som har det övergripande ansvaret för någon av bolagets kontrollfunktioner. Styrelsen ska vidare besluta om åtgärder för att följa upp tillämpningen av bolagets ersättningspolicy.

Centrala funktioner
Som stöd och för att övervaka verksamhetens hantering av riskerna finns de centrala funktionerna Riskhanteringsfunktionen, Compliance samt Aktuariefunktionen.
Riskhanteringsfunktionen rapporterar löpande till styrelsen om hur bolagets samtliga risker utvecklas. Funktionen kontrollerar att det finns en ändamålsenlig riskmedvetenhet och acceptans för att hantera risker inom verksamheten. Riskhanteringsfunctio-

nen är även stödjande och arbetar för att verksamheten har de rutiner, system och verktyg som krävs för att upprätthålla den löpande hanteringen av risker.

Compliancefunktionen ansvarar för att övervaka och kontrollera att verksamheten bedrivs med god regelefterlevnad. Compliancefunktionen ger även stöd och råd till verksamheten och säkerställer att verksamheten informeras om nya och ändrade regler.

Aktuariefunktionen svarar för kvaliteten i beräkningen av försäkringstekniska avsättningar. Aktuariefunktionen bidrar även till relevanta delar av riskberäkningarna. Aktuariefunktionen yttrar sig också över policyn för tecknande av försäkringar samt lämpligheten av bolagets återförsäkringslösningar.

Styrelsen har även en internrevisionsfunktion till sitt förfogande. Internrevisorn ska medverka till och kontrollera att verksamheten inom bolaget bedrivs mot fastställda mål och i enlighet med styrelsens intentioner och riktlinjer genom att undersöka och utvärdera den interna styrningen. Revisionsutskottet har till uppgift att, med

utgångspunkt från bolagets riskbedömning, föreslå styrelsen inriktning och omfattning för internrevisionens arbete.

Bolaget har etablerade riskråd inom bolagets olika verksamhetsområden. Riskrådets uppgift är att följa utvecklingen av respektive verksamhets risker. I riskråden ingår ansvariga för respektive verksamhet samt compliance och riskhanteringsfunktionen.

Risker i försäkringsverksamheten

Risker i försäkringsverksamheten består av skadeförsäkringsrisk och livförsäkringsrisk, där den huvudsakliga risken är skadeförsäkringsrisk, vilken består av premierisk, reservrisk och katastrofrisk. Premierisk utgör risken för förluster till följd av att årets skador blir större än förväntat. Reservrisk är risken för förluster på grund av negativt utfall vid avveckling av avsättningarna för oreglerade skador. Katastrofrisk är risken för förluster till följd av att extrema väderförhållanden, naturkatastrofer, epidemier eller katastrofer orsakade av mänskliga aktiviteter

leder till mycket stora skadebetalningar.

Bolaget tecknar såväl direkt skadeförsäkring som mottagen skadeåterförsäkring inom områdena sjukdom och olycksfallsförsäkring, egendom, ansvar, motorfordon och trafikförsäkring samt mottagen livåterförsäkring.

För att begränsa riskerna i försäkringsrörelsen deltar bolaget i ett riskutbyte tillsammans med de 22 övriga länsbolagen i länsbolagsgruppen. Hanteringen av riskutbytet administreras inom det gemensamt ägda bolaget Länsförsäkringar AB. Riskutbytet innebär att de deltagande bolagen begränsar sina åtaganden i försäkringsavtalen upp till vissa, av styrelsen – per riskslag – fastställda belopp (självbehåll), per skada och per händelse. Den högsta kostnad som kan belasta bolaget vid enskild skada är för 2018 20 Mkr. Återförsäkringen tar alltså sikte på att begränsa bolagets kostnad för egen räkning, i första hand per enskild skada och i andra hand per händelse.

Skyddet för trafikskador är anpassat till begränsningarna i Trafikskadelagen. För skador som inträffat utomlands i länder

med obegränsat ansvar finns en tilläggsförsäkring som ger ett obegränsat skydd.

Det externa katastrofskyddet är 8 miljarder per händelse. För katastrofskador som överstiger 8 miljarder kronor har det under verksamhetsåret funnits ett internt återförsäkringsskydd inom länsförsäkringsgruppen som omfattar ytterligare cirka 6,3 miljarder kronor.

Risken att bolaget av misstag tecknar en risk som i sin helhet, eller till en del, inte täcks av bolagets återförsäkringsprogram, är en processrisk och är ett exempel på risk som definitionsmässigt hör hemma under rubriken "Operativa risker".

Premie- och reservrisken är störst i skadeportföljer med lång avvecklingstid, det vill säga avtal där de stora utbetalningarna tenderar att komma först många år framåt i tiden. Detta är särskilt märkbart inom trafik-, sjuk- och olycksfallförsäkring, vilka tillsammans utgör en relativt stor andel av bolagets avsättning för oreglerade skador.

När det gäller trafikskador tillkommer även osäkerhet om den framtida kostnadsutvecklingen på grund av att förändrad lagstiftning och myndighetsbeslut i efterhand kan påverka hur trafikförsäkringen belastas med kostnader.

I mottagen affär bedömer vi att den största risken är vårt engagemang i Nordiska Kärnförsäkringspoolen. Maximal ansvarighet per skadehändelse uppgår för bolagets del till 4,0 MEuro under 2018 men under 2019 kommer maximal ansvarighet att utökas till 4,5 MEuro då bolaget ökat sin innehavda andel av poolen.

Premierisk

Premierisken hänför sig till prissättning av försäkringsavtal och den inneboende osäkerhet som är förenad med dessa avtal. Risken är att den beräknade premien inte kommer att täcka de faktiska skade- och driftskostnaderna för ännu ej inträffade skador. Risken består dels av en genuin osäkerhet om det faktiska utfallet av varje enskilt försäkringsavtal, och dels en osäkerhet gällande den ingående totala avsättningen för ännu ej inträffade skador på redan ingångna försäkringsavtal. I tillägg finns en osäkerhet gällande om den under nästa år intjänade premien på årets försäljning kommer att vara tillräcklig för att täcka skade- och driftskostnader som kommer att belöpa på nästa räkenskapsår.

Osäkerheten om utfallet av årets

försäljning kan uppkomma genom att den prissättningsprocess som bolaget utvecklat eventuellt innehåller brister. Ett exempel är att bolagets tarifierings- och premiekalkylmodeller kan vara felspecificerade, eller att de bygger på felaktiga antaganden.

Reservrisk

Reservrisk är risken för att avsättningen för oreglerade skador inte räcker för att reglera inträffade skador. Den hanteras främst genom utvecklade aktuariella metoder och en noggrann kontinuerlig uppföljning av anmälda skador.

Utvecklingen av bolagets avsättning för oreglerade skador följs upp löpande genom analys av avvecklingsresultatet, d.v.s. en uppföljning av hur väl föregående års skadereserver räcker till att täcka kostnaden för inträffade skador. Dessa löpande genomgångar innebär att alla skadehandläggare går igenom sina oreglerade skador och kontrollerar att den kvarvarande reserven är tillräcklig för att slutreglera skadorna. Utöver detta sker även aktuariell analys av skadereserven.

Bolaget redovisar diskonterade avsättningar för oreglerade skador i trafik- och olycksfallsförsäkring. Detta innebär att bolaget även har en ränterisk inbyggd i de försäkringstekniska avsättningarna som kommenteras under rubriken Ränterisk.

Bolagets totala Försäkringstekniska avsättningar, exklusive återbäring framgår av tabellen längst ner på sidan."

Katastrofrisk

Bolagets verksamhetsområde är i första hand begränsat till det som förut var Älvsborgs län, vilket innebär att de risker bolaget tecknat är koncentrerade till en förhållandevis liten region. Detta medför en relativt stor risk att flera enskilda försäkringar blir skadedrabbade vid en större skada som exempelvis en brand eller stormskada. Främst är det olika typer av egendomsförsäkring (exempelvis fastighets-, lantbruk/skogs- och villaförsäkring) som är särskilt känslig för denna geografiska koncentration.

Genom det i tidigare avsnitt beskrivna interna riskutbytet är bolaget också expo-

nerat för katastrofskador som inträffar i de övriga länsbolagen. Åtagandet är bolagets enskilt största risk och utgör ett belopp som motsvarar 15 procent av koncernens konsolideringskapital. Det inträder då gruppens externa katastrofskydd är uttömt.

Känslighet för risker hänförliga till försäkringsavtal

Avsättningarna för skadeförsäkringar samt skadelivräntor är känsliga för förändringar i olika parametetrar som påverkar riskerna. Känsligheten för förändringar av några av dessa antaganden är svår att kvantifiera, exempelvis en förändring i regleringen av trafikförsäkringen. Tabellen på nästa sida visar känsligheten på hur förändrade skadekostnader samt räntor kan påverka bolagets försäkringstekniska avsättningar, resultat före skatt samt eget kapital.

FÖRSÄKRINGSTEKNISKA AVSÄTTNINGAR, EXKLUSIVE ÅTERBÄRING, FÖRDELAT PÅ TYP AV RISK, TKR						
	Sjuk- och olycksfall	Hem, villa, fritidshus	Företag, lantbruk, fastighet	Motor- och trafikförsäkring	Mottagen återförsäkring	Total
Brutto	241 884	260 990	357 436	1 341 066	671 024	2 872 400
Netto	231 451	254 279	315 527	1 020 886	671 024	2 493 167

KÄNSLIGHET FÖR RISKER HÄNFÖRLIGA TILL FÖRSÄKRINGSAVTAL, TKR

Tkr	Effekt på försäkr. tekniska avsättningar, brutto	Effekt på resultat före skatt	Effekt på eget kapital
2018			
Genomsnittlig skadekostnad +10 %	228 383	-87 114	-68 472
Ökad diskonteringsränta +1 %	-119 846	119 846	94 199
Minskad diskonteringsränta -1 %	52 281	-52 281	-41 093
Ökad livslängd 20% Skadelivräntor	18 042	-18 042	-14 181
2017			
Genomsnittlig skadekostnad +10 %	217 808	-83 290	-64 966
Ökad diskonteringsränta +1 %	-112 546	112 546	87 786
Minskad diskonteringsränta -1 %	54 633	-54 633	-42 614
Ökad livslängd 20% Skadelivräntor	16 682	-16 682	-13 012

Faktiska skadeanspråk jämfört med tidigare uppskattningar

Tidigare års skattningar av skadekostnader för enskilda skadeår utgör ett mått på bolagets förmåga att förutse den slutliga skadekostnaden. Tabellen nedan visar kostnadsutvecklingen för skadeåren 2013–2018 för direkt försäkring före återförsäkring.

Livförsäkringsrisk

Livförsäkringsrisk avser risken för förluster vid försäkring av enskilda personers liv och hälsa. För Länsförsäkringar Älvsborgs utgörs dessa risker av bolagets skadelivräntor, vilket medför att relevanta underkategorier i sin tur är livsfallsrisk, kostnadsrisk och omprövningsrisk.

Livsfallsrisken är risken för förluster till följd av att de försäkrade lever längre än vad som antagits och utgör därmed en risk i bolagets skadelivränterörelse där åtagandet utgörs av livsvarigt löfte om utbetalningar. Kostnadsrisk är risken att kostnaden för administrationen av försäkringarna blir större än vad som antagits, vilket utgör en

risk i bolagets skadelivränterörelse där utbetalningar kommer att administreras under lång tid efter det att försäeringen sålts. Om-prövningsrisk är risken för att ny lagstiftning påverkar framtida utbetalningar, vilket utgör en risk i bolagets skadelivränterörelse vars framtida utbetalningar är värdesäkrade och där principerna för denna värdesäkring kan påverkas genom lagstiftning.

Riskerna hanteras bland annat genom uppföljning av dödlighet inom hela Länsförsäkringsgruppens skadelivräntebestånd, återförsäkring, kostnadsuppföljning samt att som remissinstans ge lagstiftaren en korrekt bild av konsekvenser vid eventuell ny lagstiftning.

Marknadsrisk

Med marknadsrisk avses risken för förluster på grund av värdenedgångar i placeringstillgångarna och på grund av att försäkrings-tekniska avsättningar ökar i värde som en följd av att de räntor som används för diskontering sjunker. Marknadsrisker delas i Länsförsäkringar Älvsborg in i kategorierna

ränterisk, spreadrisk, aktierisk, fastighetsrisk, valutarisk samt koncentrationsrisk.

Förändringar i räntekurvor, kredit-spreadar, valutakurser, aktiekurser och fastighetspriser påverkar marknadsvärdena för finansiella tillgångar och skulder. Marknadsrisken är risken för att verkligt värde eller framtida kassaflöden från ett finansiellt instrument varierar på grund av förändringar i dessa marknadspriser.

Marknadsrisker begränsas genom att bolaget har ett regelverk bestående av en policy för kapitalförvaltning samt en riktlinje för kapitalplacering som beskriver hur bolaget ska placera tillgångarna och till vilken risk detta får göras. Dessa revideras minst en gång per år och beslutas av styrelsen. I detta regelverk har bolaget även tagit hänsyn till de legala krav som kan påverka hur bolaget får placera kapitalet.

Bolagets kapitalförvaltning bedrivs utifrån en aktsamhetsprincip vilket bland annat innebär att placeringar endast görs i tillgångar vars risker bolaget anser sig kunna identifiera, mäta, övervaka, hantera,

kontrollera och rapportera. Bolagets strategiska allokering sammanfattas i en normalportfölj. Normalportföljens sammansättning ska säkerställa en väl diversifierad tillgångsportfölj, att aktsamhet i kapitalförvaltningen uppnås samt att åtagandena mot försäkringstagarna alltid kan fullföljas.

Riskerna i placeringsportföljen övervakas kontinuerligt och hanteras genom överväganden om vilka placeringar som ger bäst avvägning mellan möjligheter till avkastning och risk. Vidare genomförs regelbundna stresstester och scenarionalyser för att analysera effekterna på bland annat kapital och nyckeltal såsom exempelvis täckningsgrad. Styrelsen beslutar om normalportföljen, allokering samt avvikelseintervall. Förutom riskreducerande åtgärder per riskkategori har bolaget även begränsningar avseende handel med derivatinstrument.

Länsförsäkringar Älvsborg har i sin kapitalförvaltning möjlighet att använda derivatinstrument. När derivatinstrument används i förvaltningen ska syftet vara antingen att reducera risker i den ordinarie kapitalförvaltningen eller för att underlätta ett effektivt förvaltningsarbete. En gång i månaden erhåller kapitalutskottet samt styrelsen en finansrapport där det framgår hur förvaltningen gått och hur bolagets placeringstillgångar är placerade.

Känslighetsanalys

Nedanstående sammanställning visar effekten på eget kapital i tkr efter skatt vid:

EFFEKT PÅ EGET KAPITAL, TKR	Belopp
Minskade marknadsvärden på aktier och andelar med 1 %	-33 471
Minskade marknadsvärden på räntebärande tillgångar 1 %	-11 317
Minskade fastighetsvärden 1 %	-15 308
Negativa valutakursförändringar med 1 %	-12 476

Aktierisk

Med aktierisk avses risken för förluster till följd av ändringar, i prisnivå eller volatilitet, av aktiekurser.

Aktiekursrisk är bolagets enskilt största marknadsrisk. Totalt har bolaget en aktie-exponering på 4 258 (4 338) Mkr. För att begränsa och förebygga effekter av eventuella kraftiga fall på aktiemarknaden verkar bolaget för att förvalta en så väldiversifierad och riskmedveten placeringsstrategi för aktieportföljen som möjligt, som samtidigt möter bolagets policy för kapitalförvaltning.

Det betyder bland annat att bolaget med månatlig periodicitet redovisar portföljen utifrån ett antal riskområden i en förvaltningsrapport. Bolagets kapitalplaceringsriktlinjer säkerställer beslutad riskexponering med perspektiven valuta, geografi, ränte- och aktiemarknad mm.

AKTIEPLACERINGAR, GEOGRAFISK INDELNING (posten Aktier och andelar i balansräkningen)	
Sverige	61,5 %
Nordamerika	17,2 %
Västeuropa	12,4 %
Asien	6,0 %
Oceanien	1,7 %
Övriga	1,2 %

Värdet av Länsförsäkringar AB aktien utgör 39,0 (34,8) procent av posten aktier och andelar i moderbolagets balansräkning.

Valutarisk

Med valutarisk avses risken för förluster till följd av ändring i valutakurser.

Bolaget har både tillgångar och skulder i utländsk valuta. För skuldsidan är risken mycket begränsad och är endast hänförlig till ett enskilt återförsäkringskontrakt. På tillgångssidan uppgår den totala valuta-exponeringen till 1 587,2 (1 630,8) Mkr. Av tabellen nedan framgår hur förändringar av valutakurser påverkar resultatet.

Ränterisk

Med ränterisk avses risken för förluster till följd av ändring i marknadsräntornas nivå eller volatilitet.

Bolagets placeringar i räntebärande värdepapper uppgår totalt till 1 439,8 (1 340,9) Mkr. Några räntebärande finansiella skulder finns inte. Bolagets ränteportfölj består huvudsakligen av innehav i ränte-

och obligationsfonder. Större delen av ränteförvaltningen är utlagd på ett så kallat diskretionärt förvaltningsuppdrag där ett avtal reglerar hur förvaltningen ska gå till och vilket benchmark som ska vara styrande för förvaltningen. Förvaltaren har även ett mandat att avvika från benchmark för att skapa en möjlighet till överavkastning. Durationen i ränteportföljen uppgår för närvarande till 2,6 (2,1) år.

Bolaget redovisar diskonterade avsättningar för oreglerade skador i trafik- och olycksfallsförsäkring. Totalt uppgår de diskonterade avsättningarna för oreglerade skador och skaderegleringsreserver (netto efter avgiven återförsäkring) i trafik- och olycksfallsaffären till 1 088,2 (1 011,3) Mkr exkl. skadelivräntereserverna. Den ackumulerade diskonteringseffekten, d.v.s. skillnaden mellan diskonterade och odiskonterade reserver uppgår till 45,0 (49,1) Mkr.

Spreadrisk

Med spreadrisk avses risken för förluster till följd av ändring i differensen mellan marknadsräntor på obligationer med kreditrisk och statspappersräntor. För att begränsa spreadrisken ska alltid minst 80 procent av de räntebärande tillgångarna bestå av investment grade.

Fastighetsrisk

Med fastighetsrisk avses risken för förluster till följd av ändring i priset på fastigheter. Bolagets exponering i fastigheter uppgår till totalt 1 947,6 (1 683,9) Mkr. Beståndet består i all väsentlighet av innehavet i Humlegården Fastigheter AB som äger fastigheter i Stockholm och bolagets kontorslokaler i Vänersborg. Humlegården AB innehas i ägandeformen aktier, men då bolagets innehav endast består av fastigheter har vi valt att klassa det som fastighetsrisk. Den mest betydande fastighetsrisken är att fastighetsvärdena går ned till följd av olika omvärldsförändringar. Expone-

VALUTAKURSENS PÅVERKAN PÅ RESULTATET, MKR	Valutaexponering (tillgångar)	Resultat före skatt	Eget kapital
Antagande			
2018			
Ökad valutakurs +10 %	1 587,2 *	158,7	124,7
Minskad valutakurs -10%	-1 587,2	-158,7	-124,7
2017			
Ökad valutakurs +10 %	1 630,8 **	163,1	127,2
Minskad valutakurs -10%	-1 630,8	-163,1	-127,2

* 2018: Tot. 1 587,2 Mkr, varav USD 735,2 Mkr, EUR 231,3 Mkr

** 2017: Tot. 1 630,8 Mkr, varav USD 630,0 Mkr, EUR 258,7 Mkr

ringen mot fastighetssektorn har ökat något under året och utgör 24,5 (22,3) procent av bolagets placeringstillgångar, vilket är inom den fastställda toleranslimiten.

Koncentrationsrisk

Koncentrationsrisk definieras som risken för förluster till följd av att riskexponering inte är tillräckligt diversifierad. Koncentrationsrisk kan härröra från koncentrationer i såväl tillgångar såsom i skulder. Koncentrationsrisk i placeringstillgångarna motverkas primärt genom diversifiering av bolagets placeringstillgångar genom beslut om högsta exponering per motpart. En stor del av bolagets tillgångar är placerade i innehav i Länsförsäkringar AB samt Humlegården Fastigheter AB, vilka utgör bolagets enskilt största koncentrationer.

I försäkringsrörelsen hanteras koncentrationer genom begränsningar av exponering per återförsäkringsgivare. Bolagets ledning och styrelse tar återkommande del av rapportering om stora exponeringar och riskkoncentrationer.

Motpartsrisk

Motpartsrisk avser de resultateffekter som uppstår om en utgivare eller motpart i ett finansiellt instrument inte kan fullgöra sina förpliktelser.

För att begränsa motpartsrisken i placeringar i räntebärande värdepapper har bolaget fastställt vilken den lägsta kreditvärdering (rating) en emittent ska ha. Dessutom finns begränsningar om hur mycket man kan placera hos olika emittenter.

Motpartsrisken i återförsäkring är risken att betalning inte erhålls från återförsäkringsgivare i enlighet med återförsäkringsavtalen. För att begränsa denna risk har länsförsäkringsgruppen ett särskilt

regelverk för vilka externa återförsäkringsgivare som får användas. Minimikravet är att återförsäkringsgivare ska ha minst A-rating enligt Standard & Poor's när det gäller affär med lång avvecklingstid och minst BBB-rating på övrig affär. I detta avseende är affär med lång avvecklingstid affär som beräknas ha en längre avvecklingstid än fem år. Dessutom eftersträvas en spridning på ett flertal olika återförsäkrare.

Bolaget har på balansdagen 379,2 (372,2) Mkr i återförsäkrares andel av oreglerade skador. Av dessa avser endast en mindre del externa återförsäkrare.

Av tabellen nedan framgår bolagets kreditexponering fördelad på kreditbetyg.

Likviditetsrisk

Likviditetsrisk är risken för att bolaget får svårigheter att fullgöra åtaganden som är förenade med finansiella och försäkrings tekniska skulder. För Länsförsäkringar Älvsborg är likviditet normalt inget problem eftersom premierna i försäkringsrörelsen betalas in i förskott och stora skadeutbetalningar ofta är kända långt innan de förfaller.

Bolaget har som riktlinje att alltid ha en likviditet som uppgår till minst 50 Mkr. Utöver detta finns alltid möjlighet att med två till tre dagars varsel göra betydligt större belopp likvida genom försäljning av olika placeringstillgångar.

Operativa risk

Operativ risk är risken för förluster till följd av icke ändamålsenliga eller misslyckade processer, mänskliga fel, felaktiga system eller externa händelser. En viktig del av bolagets riskhantering är processarbetet. En väl styrd process tydliggör för medarbetare på alla nivåer inom vilka ramar som verksamheten ska bedrivas. Processerna är även utgångs-

punkten för bolagets riskanalys, vilket återspeglas i organisation och handlingsplaner. En central del i processutvecklingen är att arbeta med ständiga förbättringar där både medarbetares och kunders synpunkter tas tillvara.

Incidentrapportering är en viktig del av riskarbetet. De incidenter som inträffar loggas och hanteras i ett särskilt system för att möjliggöra analys och förebyggande åtgärder.

Bolagets funktioner för riskhantering, compliance och internrevision har, som tidigare beskrivits, bland annat till uppgift

att på olika sätt identifiera, hantera, granska och rapportera bolagets operativa risker.

Compliancerisk och legal risk

Länsförsäkringar Älvsborg bedriver tillståndspliktig verksamhet och ska därmed uppfylla de lagar och förordningar som reglerar denna verksamhet. Med compliancerisk avses risken för att bolaget inte lever upp till dessa krav, och därmed ytterst kan få tillståndet återkallat eller kan erhålla ekonomiska sanktioner. Med legala risker avses risker för bristande efterlevnad av andra legala krav, t.ex. i externa regelverk eller avtal, som bolaget har att följa. Compliancerisken hanteras inom ramen för de operativa riskerna.

Affärsrisk

Affärsrisker omfattar risk för förluster till följd av affärsstrategier och affärsbeslut som visar sig vara missriktade, konkurrenters åtgärder, omvärldsförändringar och negativa rykten om bolaget, liksom en oväntad nedgång i intäkter från exempelvis volymminskningar. Affärsrisker hanteras på styrelse- och ledningsnivå genom analyser och beslut dels inför strategiska vägval om inriktningen av verksamheten, dels i den årliga affärsplaneringsprocessen och då utvecklingen på koncernens marknader så kräver. De specifika affärsrisker som vid var tid bedöms som viktigast följs fortlöpande upp på ledningsnivå.

Risker i övrig verksamhet

I bolagets avtal med Länsförsäkringar Bank AB regleras hur stor ersättning bolaget ska ha för den förmedlade bankaffären. I detta avtal framgår även att Länsförsäkringar Älvsborg ska stå för 80 procent av de kreditförluster som eventuellt uppkommer på de lån som bolaget förmedlat till Länsförsäkringar Bank. Vid en eventuell kreditförlust utgår därmed ingen ersättning för förmedlad affär förrän 80 procent av den uppkomna kreditförlusten är täckt.

Den ersättning som bolaget erhåller från Länsförsäkringar Liv är till viss del förenad med ett treårigt annulationsansvar, vilket innebär att bolaget kan bli återbetalnings skyldigt för erhållna provisioner om en kund slutar att betala in sina premier.

Kapitalhantering

Bolaget använder sig av en beräkningsmodell för att mäta totalrisk som baseras på Solvens II-regelverket. Mätetalet är i form av ett solvenskapitalkrav som förväntas svara mot det sämsta årsresultatet som skulle kunna uppstå under tvåhundra slumpmässiga verksamhetsår, givet dagens riskexponering och de i modellen antagna diversifierings-effekterna mellan och inom de olika risk-slagen. Solvenskapitalkvoten beräknas sedan genom att det totala riskbeloppet ställs i relation till bolagets kapitalbas.

Bolagets styrelse och ledning får en risk-rapport en gång per kvartal som beskriver bolagets aktuella risksituation. I rapporten framgår bland annat hur de olika riskerna utvecklats över tiden, samt hur relationen mellan totalrisk och kapital har utvecklats samt kvalitativ information om bolagets övriga risker, såsom exempelvis affärsrisker och operativa risker.

Av tabellen nedan framgår bolagets kapitalbas, totala kapitalkrav samt kapital-kvot enligt Solvens II.

Mkr	2018-12-31	2017-12-31
Marknadsrisk	2 862	3 061
Försäkringsrisk	552	549
Motpartsrisk	49	66
Diversifiering	-414	-424
Justeringsbelopp förlusttäckning	-664	-727
Operativ risk	55	53
Totalt kapitalkrav	2 440	2 578
Kapitalbas	5 706	5 353
Kapitalkvot	234%	208%

Länsförsäkringsgruppen använder sig av en gemensam riskapplikation för kapitalkravs-beräkningar. Dessa beräkningar är base-rade på senast tillgänglig information och tekniska specifikationer rörande kraven om kapitalkravsberäkningar enligt Solvens II.

Riskernas inverkan på bolagets kapital utvärderas löpande och kapitalhanteringen hänger nära samman med styrningen av risktagandet. Det samband som finns mellan storleken på risker och behovet av kapital har blivit alltmer tydligt i legala solvenskapitalkrav. Sedan flera år har Länsförsäkringar Älvsborg arbetat med ett kapitalmål för bolagets kapitalstyrka formulerat på grundval av de riskbaserade kapitalkraven i enlighet med Solvens II-regelverket. Enligt beslut av styrelsen ska solvenskapitalkvoten vara minst 140 pro-cent och ett målintervall för kapitalkvoten fastställt till 150 procent (undre målnivån) och 380 procent (övre målnivån).

I samband med den årliga affärs-planeringen, genomförs en egen risk- och solvensanalys som avser att säkerställa att bolaget vid var tid har tillräckligt kapital och tillräcklig likviditet. Analysen tar sin utgångspunkt i arbetet med affärsplanen och dess basscenario och inkluderar även ytterligare scenarier och stresstester för att ge kompletterande underlag om fram-tida kapitalbehov vid såväl en förväntad omvärlds- och affärsutveckling såsom även vid en oförväntat negativ utveckling. Analysen genomförs på ett sådant sätt att styrelsen och ledningen skapar en samsyn kring frågor om kapitalstruktur, kapital-behov och en beredskap för att vid behov kunna reducera riskerna eller på annat sätt förstärka bolagets ställning. Bolagets prognoser visar på en fortsatt god kapita-lisering under de kommande åren även vid mindre gynnsamma händelser.

3 PREMIEINKOMST, TKR

	2018	2017
Direkt försäkring, Sverige	1 293 074	1 267 595
Premier för mottagen återförsäkring	82 773	78 471
Delsumma premieinkomst	1 375 847	1 346 066
Premier för avgiven återförsäkring	-87 861	-95 506
Summa premieinkomst *	1 287 986	1 250 560

* Premieinkomst före avdragen länsbonus

4 KAPITALAVKASTNING ÖVERFÖRD FRÅN FINANSRÖRELSEN, TKR

	2018	2017
Överförd kapitalavkastning *	44 988	38 654
Räntesats sak och kasko %	1,23	1,30
Räntesats trafik direkt affär %	1,93	1,87
Räntesats olycksfall och mottagen trafik affär %	2,17	2,18

* I not 1 redogörs för hur "överförd kapitalavkastning" har beräknats.

5 UTBETALDA FÖRSÄKRINGSERSÄTTNINGAR, TKR

	Före avgiven återförsäkring		Återförsäkrares andel		Försäkringsersättningar f.e.r	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Utbetalda försäkringsersättningar	-755 822	-695 278	37 903	30 178	-717 919	-665 100
Driftskostnader för skadereglering	-91 987	-83 602	0	0	-91 987	-83 602
Utbetalda försäkringsersättningar	-847 809	-778 880	37 903	30 178	-809 906	-748 702

6 DRIFTSKOSTNADER, TKR

	Koncernen		Moderbolaget	
	2018	2017	2018	2017
Årets anskaffningskostnader	-135 107	-130 168	-135 107	-130 168
Administrationskostnader	-81 676	-75 648	-77 751	-70 941
Provisioner i avgiven återförsäkring	-1 177	-700	-1 177	-700
Förändring av förutbetalda anskaffningskostnader	1 991	20 315	1 991	20 315
Summa driftskostnader i försäkringsrörelsen	-215 969	-186 201	-212 044	-181 494

Övriga driftskostnader

Skaderegleringskostnader (se not 5)	-91 987	-83 602	-91 987	-83 602
Driftskostnader i kapitalförvaltningen (se not 9)	-24 540	-19 605	-24 540	-19 605
Intäkter i dotterföretag, övrig intäkt RR	52 002	48 154	0	0
Driftskostnad i dotterföretag, övrig kostnad RR	-32 437	-33 870	0	0
Ersättning förmedlad livförsäkringsaffär, övrig intäkt RR	18 977	16 885	18 977	16 885
Kostnad avseende förmedlad livförsäkringsaffär, övrig kostnad RR	-17 461	-19 407	-17 461	-19 407
Ersättning förmedlad bankverksamhet, övrig intäkt RR	142 681	133 885	142 681	133 885
Kostnad avseende förmedlad bankverksamhet, övrig kostnad RR	-141 430	-133 481	-141 430	-133 481
Summa totala driftskostnader	-310 164	-277 242	-325 804	-286 819

Totala driftskostnader, kostnadsslagsindelning

Personalkostnader	-268 497	-245 343	-253 371	-232 557
Lokal- och administrativa kostnader	-211 438	-194 497	-215 828	-198 659
Avskrivningar	-11 272	-10 397	-7 876	-7 499
Övriga kostnader	-56 514	-44 004	-34 284	-16 949
Omkostnadsbidrag för förmedlad affär	161 891	151 165	161 891	151 165
Ersättning för databearbetning	23 664	17 680	23 664	17 680
Övriga intäkter	52 002	48 154	0	0
Summa totala driftskostnader	-310 164	-277 242	-325 804	-286 819

Tilläggsupplysningar avseende ersättning till revisorer

KPMG AB				
- Revisionsuppdrag	868	623	651	500
- Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget	36	310	36	280
Summa	904	933	687	780

7 ÅRETS NETTORESULTAT PER KATEGORI AV FINANSIELLA INSTRUMENT, TKR

	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde över resultaträkningen	Innehav för handelsändamål	Lånefordringar	Summa
KONCERNEN 2018				
Aktier och andelar	292 156	0	0	292 156
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	6 246	0	0	6 246
Lån	0	0	275	275
Byggnader och mark	12	0	0	12
Summa	298 414	0	275	298 689
KONCERNEN 2017				
Aktier och andelar	735 294	0	0	735 294
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	12 339	0	0	12 339
Lån	0	0	177	177
Byggnader och mark	12	0	0	12
Summa	747 645	0	177	747 822
MODERBOLAGET 2018				
Aktier och andelar	308 489	0	0	308 489
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	6 246	0	0	6 246
Lån	0	0	2 767	2 767
Byggnader och mark	-2 622	0	0	-2 622
Summa	312 113	0	2 767	314 880
MODERBOLAGET 2017				
Aktier och andelar	465 475	0	0	465 475
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	12 339	0	0	12 339
Lån	0	0	2 732	2 732
Byggnader och mark	-8 843	0	0	-8 843
Summa	468 971	0	2 732	471 703

8 KAPITALAVKASTNING INTÄKTER, TKR

KONCERNEN	2018	2017
Summa kapitalavkastning enligt nedan	208 833	48 252
Ränteintäkter, dotterföretag	71	90
Koncernjustering finansiella transaktioner	-2 563	-7 621
Koncernjustering rörelsefastigheter	2 634	8 855
Summa kapitalavkastning, intäkter	208 975	49 576
MODERBOLAGET	2018	2017
Driftsnetto byggnader och mark	-2 622	-8 843
Utdelning på aktier och andelar		
svenska aktier och andelar	26 315	32 878
utländska aktier och andelar	10 829	0
svenska räntefonder	4 351	4 530
utländska räntefonder	22	95
Valutavinsten, netto	15	18
Ränteintäkter		
obligationer och andra räntebärande värdepapper	592	592
övriga lån	2 751	2 714
Realisationsvinster, netto		
svenska aktier och andelar	92 166	14 486
utländska aktier och andelar	71 190	0
svenska obligationer och andra räntebärande värdepapper	3 207	2 217
utländska obligationer och andra räntebärande värdepapper	17	477
dotterföretag	0	-912
Summa kapitalavkastning, intäkter	208 833	48 252

9 KAPITALAVKASTNING KOSTNADER, TKR

	Koncernen		Moderbolaget	
	2018	2017	2018	2017
Kapitalförvaltningskostnader	-24 540	-19 605	-24 540	-19 605
Summa kapitalavkastning, kostnader	-24 540	-19 605	-24 540	-19 605

10 OREALISERADE VINSTER OCH FÖRLUSTER PÅ PLACERINGSTILLGÅNGAR, TKR

	Orealiserade vinster		Orealiserade förluster	
KONCERNEN	2018	2017	2018	2017
Orealiserat resultat				
aktier och andelar	91 657	693 818	0	0
räntebärande värdepapper	0	4 428	-1 943	0
fastigheter	0	0	0	0
Summa orealiserade vinster och förluster	91 657	698 246	-1 943	0
MODERBOLAGET	2018	2017	2018	2017
Orealiserat resultat				
aktier och andelar	107 990	707 398	0	0
räntebärande värdepapper	0	4 428	-1 943	0
fastigheter	0	0	0	0
Summa orealiserade vinster och förluster	107 990	711 826	-1 943	0

11 SKATT PÅ ÅRETS RESULTAT, TKR

	Koncernen		Moderbolaget	
	2018	2017	2018	2017
Aktuell skattekostnad (-) / intäkt (+)				
Periodens skattekostnad/intäkt	-34 727	-11 644	-34 804	-11 630
Justering av skatt hänförlig till tidigare år	-284	-1 340	-284	-126
Summa	-35 011	-12 984	-35 088	-11 756
Uppskjuten skattekostnad (-) / intäkt (+)				
Uppskjuten skatt avseende temporära skillnader	56 436	-91 992	56 734	-90 732
Uppskjuten skatt avseende årets avsättningar till obeskattade reserver	-10 206	-17 532	0	0
Redovisad skatt	11 219	-122 508	21 646	-102 488
Avstämning av effektiv skatt				
Redovisat resultat före skatt	288 317	859 804	242 578	762 693
Skatt enligt skattesats	-63 430	-189 157	-53 367	-167 792
Justering av skatt tidigare år	-284	-1 340	-284	-126
Skatt koncernmässig uppskrivning dotterföretagsaktier	0	62 644	0	63 442
Ej avdragsgilla kostnader	-5 467	-5 115	-1 309	-4 896
Ej skattepliktiga intäkter	3 794	11 132	0	7 610
Skattemässig avskrivning fastighet	137	122	137	68
Skatteeffekt av ändrad skattesats 2019	19 747	0	19 747	0
Schablonintäkt aktie- och räntefonder	-3 596	-3 222	-3 596	-3 222
Ej skattepliktig förändring latent skatt	60 318	2 428	60 318	2 428
Redovisad skatt	11 219	-122 508	21 646	-102 488

12 IMMATERIELLA TILLGÅNGAR, TKR

	Koncernen		Moderbolaget	
	2018	2017	2018	2017
Ingående anskaffningsvärde	14 968	0	14 968	0
Anskaffning	0	14 968	0	14 968
Ingående avskrivning	-2 138	0	-2 138	0
Årets avskrivning	-2 138	-2 138	-2 138	-2 138
Utgående avskrivning	-4 276	-2 138	-4 276	-2 138
Redovisat värde vid årets utgång	10 692	12 830	10 692	12 830

13 FASTIGHETER, TKR

FÖRVALTNINGSFASTIGHETER	Koncernen		Moderbolaget	
	2018	2017	2018	2017
Redovisat värde ingående balans	128	128	48 678	48 678
Aktiveringar	0	0	0	0
Avyttringar	0	0	0	0
Nettoförändring av marknadsvärdet	0	0	0	0
Redovisat värde	128	128	48 678	48 678
RÖRELSEFASTIGHETER	2018	2017	2018	2017
	235 793	233 471	0	0
Rörelsefastigheternas ingående marknadsvärde	235 793	233 471	0	0
Aktiveringar	0	1 539	0	0
Avskrivning på marknadsvärdets ingående balans	-5 470	-5 067	0	0
Reversering av tidigare nedskrivning	15 550	5 850	0	0
Periodens omvärdering	677	0	0	0
Rörelsefastigheternas utgående marknadsvärde	246 550	235 793	0	0
Periodens omvärdering av rörelsefastigheter	677	0	0	0
Skatt hänförlig till poster som inte kan överföras till årets resultat	-145	0	0	0
Övrigt totalresultat för perioden, efter skatt	532	0	0	0

Värderingsmetoder
De fastigheter som i koncernen klassas som rörelsefastigheter är belägna i centrala Vänersborg, vilken används som huvudkontor, en personalstuga i Sälen (Transtads församling, Malung kommun) samt en kontorsfastighet i Borås. Fastigheten i Borås hyrs delvis ut till extern hyresgäst men används även i bolagets egna verksamhet. Förvaltningsfastigheten består av en mindre fastighet i Väne-Ryr, Vänersborg. Värdering avseende fastigheterna i Vänersborg och Borås har gjorts per 2018-12-31 enligt kassaflödes- och ortprismetoden av externa värderingsmän. Direktavkastningskravet är satt till 7,50 procent på kontorsfastigheten i Vänersborg och till 5,25 procent på fastigheten i Borås. Se vidare i not 1, Byggnader och mark. I moderbolaget redovisas samtliga fastigheter som förvaltningsfastigheter, således görs inga avskrivningar.

14 AKTIER OCH ANDELAR I DOTTERFÖRETAG, TKR

2018	Länsförsäkringar Förvaltnings AB	Älvsborgs Larmcentral AB	L Finans Fastighets AB	Total	Fastighets AB Brodal
	556664-7136	556754-0876	559042-7349		556777-5712 Tillfullo ägt av L Finans Fastighets AB
Antal aktier	1 000	1 000	50 000		1 000
Ägd andel %	100	100	100		100
Redovisat värde					
Ingående anskaffningsvärde	187 874	46 753	28 750	263 377	
Aktieägartillskott	50 400	0	0	50 400	
Anskaffning	0	0	0	0	
Avyttring	0	0	0	0	
Utgående anskaffningsvärde	238 274	46 753	28 750	313 777	
Ingående orealiserade värdeförändringar	1 424 481	-34 427	-18 204	1 371 850	
Årets orealiserade värdeförändringar	290 278	-73	16 514	306 719	
Utgående orealiserade värdeförändringar	1 714 759	-34 500	-1 690	1 678 569	
Verkligt värde vid årets utgång	1 953 033	12 253	27 060	1 992 346	

2017	Länsförsäkringar Förvaltnings AB	Älvsborgs Larmcentral AB	L Finans Fastighets AB	Total	Fastighets AB Brodal
	556664-7136	556754-0876	559042-7349		556777-5712 Tillfullo ägt av L Finans Fastighets AB
Antal aktier	1 000	1 000	50 000		1 000
Ägd andel %	100	100	100		100
Redovisat värde					
Ingående anskaffningsvärde	187 874	46 753	28 750	263 377	
Aktieägartillskott	0	0	0	0	
Anskaffning	0	0	0	0	
Avyttring	0	0	0	0	
Utgående anskaffningsvärde	187 874	46 753	28 750	263 377	
Ingående orealiserade värdeförändringar	1 139 742	-37 971	-28 245	1 073 526	
Årets orealiserade värdeförändringar	284 739	3 545	10 041	298 325	
Utgående orealiserade värdeförändringar	1 424 481	-34 426	-18 204	1 371 851	
Verkligt värde vid årets utgång	1 612 355	12 327	10 546	1 635 228	

15 AKTIER OCH ANDELAR I INTRESSEFÖRETAG, TKR

ÄGDA ANDELAR	Antal andelar		Ägarandel i procent	
	2018	2017	2018	2017
KONCERNEN				
LFant AB – org nr 559085-6802, säte: Helsingborg	100 000	0	33	0
Skadedjursbekämpning i Väst AB – org nr 559164-8505, säte: Borås	500 000	0	33	0
MODERBOLAGET				
LFant AB – org nr 559085-6802, säte: Helsingborg	100 000	0	33	0
Skadedjursbekämpning i Väst AB – org nr 559164-8505, säte: Borås	500 000	0	33	0

REDOVISAT VÄRDE KONCERNEN						
Tkr	2018			2017		
	LFant AB	Skadedjursbekämpning i Väst AB	Total	LFant AB	Skadedjursbekämpning i Väst AB	Total
Redovisat värde vid årets ingång	0	0	0	0	0	0
Förvärv	15 000	511	15 511	0	0	0
Lämnade aktieägartillskott	0	0	0	0	0	0
Ägd andel av årets resultat	0	-101	-101	0	0	0
Årets nedskrivningar	0	0	0	0	0	0
Redovisat värde vid årets utgång	15 000	410	15 410	0	0	0

I koncernen redovisas värdet av intresseföretag enligt kapitalandelsmetoden.

ANDEL I INTRESSEFÖRETAGS RESULTAT						
Tkr	2018			2017		
	LFant AB	Skadedjursbekämpning i Väst AB	Total	LFant AB	Skadedjursbekämpning i Väst AB	Total
Ägd andel av årets resultat	0	-101	-101	0	0	0
Andel i intresseföretags resultat	0	-101	-101	0	0	0

ANDEL INTÄKTER, KOSTNADER, TILLGÅNGAR OCH SKULDER					
Tkr	2018				
	Intäkter	Resultat	Tillgångar	Skulder	Eget Kapital
LFant AB	0	0	0	0	0
Skadedjursbekämpning i Väst AB	0	-101	500	90	410
Total	0	-101	500	90	410

Tkr	2017				
	Intäkter	Resultat	Tillgångar	Skulder	Eget Kapital
LFant AB	0	0	0	0	0
Skadedjursbekämpning i Väst AB	0	0	0	0	0
Total	0	0	0	0	0

MODERBOLAGET						
Tkr	REDOVISAT VÄRDE MODERBOLAGET					
	2018			2017		
	LFant AB	Skadedjursbekämpning i Väst AB	Total	LFant AB	Skadedjursbekämpning i Väst AB	Total
Ingående anskaffningsvärde	0	0	0	0	0	0
Aktieägartillskott	0	0	0	0	0	0
Anskaffning	15 000	511	15 511	0	0	0
Avyttring	0	0	0	0	0	0
Utgående anskaffningsvärde	15 000	511	15 511	0	0	0
Ingående orealiserade värdeförändringar	0	0	0	0	0	0
Årets orealiserade värdeförändringar	0	-101	-101	0	0	0
Utgående orealiserade värdeförändringar	0	-101	-101	0	0	0
Verkligt värde	15 000	410	15 410	0	0	0

I moderbolaget redovisas värdet av intresseföretag till verkligt värde.

16 FINANSIELLA INSTRUMENT PER KATEGORI, TKR

	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde över resultaträkningen				Låne- och övriga fordringar		Summa verkligt värde*		Summa anskaffningsvärde	
	Via identifikation		Via handel							
	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Finansiella tillgångar koncernen										
Förvaltningsfastigheter	128	128	0	0	0	0	128	128	128	128
Aktier och andelar	6 226 829	5 950 271	0	0	0	0	6 226 829	5 950 271	2 823 289	2 648 621
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	1 431 651	1 332 596	0	0	8 147	8 287	1 439 798	1 340 883	1 410 181	1 309 322
Depåer från företag som avgivit återförsäkring	0	0	0	0	955	715	955	715	955	715
Summa	7 658 608	7 282 995	0	0	9 102	9 002	7 667 710	7 291 997	4 234 553	3 958 786

*I nedanstående tabell lämnas upplysningar om hur verkligt värde bestämts för de finansiella instrument som värderas till verklig värde i balansräkningen per 31 december 2018. Uppdelning av hur verkligt värde bestämts görs utifrån följande tre nivåer:
Nivå 1: enligt priser noterade på en aktiv marknad för identiska tillgångar eller skulder
Nivå 2: utifrån direkt (som prisnoteringar) eller indirekt (d.v.s. härledda från prisnotering) observerbar marknadsdata för tillgången eller skulden som inte inkluderas i nivå 1
Nivå 3: utifrån indata som inte är observerbara på marknaden.

	Nivå 1 Noterade priser på aktiv marknad		Nivå 2 Annan värdering än noterade priser		Nivå 3 Ej observerbara marknadsdata		Summa	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017
	Finansiella tillgångar koncernen							
Förvaltningsfastigheter	0	0	0	0	128	128	128	128
Aktier och andelar	2 582 476	2 758 076	5 450	1 617 712	3 638 903	1 574 483	6 226 829	5 950 271
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	1 431 651	1 332 596	0	0	8 147	8 287	1 439 798	1 340 883
Depåer från företag som avgivit återförsäkring	0	0	0	0	955	715	955	715
Summa	4 014 127	4 090 672	5 450	1 617 712	3 648 133	1 583 613	7 667 710	7 291 997

Verkligt värde på finansiella instrument som handlas på en aktiv marknad baseras på noterade marknadspriser på balansdagen. En marknad betraktas som aktiv om noterade priser från en börs, mäklare, industrigrupp, prissättningstjänst eller övervakningsmyndighet finns lätt och regelbundet tillgängliga och dessa priser representerar verkliga och regelbundet förekommande marknadstransaktioner på armlängds avstånd. Det noterade marknadspris som används för att fastställa verkligt värde avseende instrument som återfinns i nivå 1 är den aktuella köpkursen.

Verkligt värde på finansiella instrument som inte handlas på en aktiv marknad fastställs med hjälp av värderingstekniker. Härvid används i så stor utsträckning som möjligt marknadsinformation då denna finns tillgänglig medan företagsspecifik information används i så liten utsträckning som möjligt. Om samtliga väsentliga indata som krävs för värdering av verkligt värde finns för ett instrument och är observerbara, återfinns instrumentet i nivå 2.

I de fall ett eller flera väsentliga indata inte baseras på observerbar marknadsinformation klassificeras det berörda instrument i nivå 3.

Ej observerbara marknadsdata, nivå 3, består av aktieinnehaven i Humlegården Fastigheter AB, Bergvik Skog AB samt Hällefors Tierp skogar AB 1 953 004 (0) Tkr, Länsförsäkringar AB, 1 658 893 (1 508 952) Tkr samt övriga onoterade innehav 27 006 (65 531) Tkr.

Specifika värderingstekniker som används för att värdera finansiella instrument inkluderar
• Andra tekniker, såsom beräkning av diskonterade kassaflöden, används för att fastställa verkligt värde för resterande finansiella instrument.

LFAB-aktien värderas till substansvärde. Substansvärdet för LFAB-aktien är det samma som LFAB-koncernens redovisade beskattade egna kapital. Det som påverkar förändringar i substansvärdet på LFAB-aktien är således årets totalresultat i LFAB-koncernen. Tillgångarna i LFAB består huvudsakligen av värdet på aktierna i dotterföretagen och det är i dotterföretagen som koncernens resultat huvudsakligen uppstår.

Värdet på **Humlegården Fastigheter AB** beräknas som ett substansvärde vilket består av det egna kapitalet plus övervärdet i fastigheterna. Övervärdet är lika med fastigheternas marknadsvärde minus koncernmässigt bokfört värde korrigerat för latent skatt. Detta är sammantaget den värderingsmetod som bäst avspeglar värdet på Humlegården Fastigheter AB.

Specifikation till nivå 3	2018	2017
Ingående balans	1 583 613	1 445 033
Redovisade vinster och förluster i årets resultat	436 464	140 642
Anskaffningsvärde förvärv	15 730	53
Försäljningslikvid vid försäljning	0	0
Förflyttning in och ur nivå 3	1 612 326	-2 115
Utgående balans	3 648 133	1 583 613

17 AKTIER OCH ANDELAR, TKR

MODERBOLAGET	Anskaffningsvärde		Verkligt värde	
	2018	2017	2018	2017
Svenska aktier	551 810	567 246	1 681 081	1 584 273
Fonder	2 017 694	1 883 490	2 577 334	2 753 736
Summa aktier	2 569 504	2 450 736	4 258 415	4 338 009
KONCERNEN	2018	2017	2018	2017
Aktier enligt ovan	2 569 504	2 450 736	4 258 415	4 338 009
Svenska aktier som tillkommer i koncern	238 274	197 886	1 953 004	1 612 262
Summa aktier	2 807 778	2 648 622	6 211 419	5 950 271

18 OBLIGATIONER OCH ANDRA RÄNTEBÄRANDE VÄRDEPAPPER, TKR

	Upplupet anskaffningsvärde		Verkligt värde	
	2018	2017	2018	2017
Svenska emittenter	1 410 181	1 309 322	1 439 798	1 340 883
Utländska emittenter	0	0	0	0
Summa värdepapper	1 410 181	1 309 322	1 439 798	1 340 883

19 ÅTERFÖRSÄKRARES ANDEL AV FÖRSÄKRINGSTEKNISKA AVSÄTTNINGAR, TKR

	2018	2017
Återförsäkrares andel i ingående avsättning för oreglerade skador	372 227	340 221
Återförsäkrares andel av förändring i avsättning för oreglerade skador	7 006	32 006
Återförsäkrares andel i avsättning för oreglerade skador	379 233	372 227

20 FORDRINGAR AVSEENDE DIREKT FÖRSÄKRING, TKR

	2018	2017
Fordringar hos försäkringsföretag	41 065	45 117
Fordringar hos försäkringstagare	342 733	280 778
Summa fordringar avseende direkt försäkring	383 798	325 895

Inga fordringar bedöms vara osäkra, varför inga reserveringar har gjorts. Nedskrivningsbehov provas individuellt. Det verkliga värdet på fordringarna överensstämmer med det redovisade värdet. Ingen diskontering har gjorts då samtliga fordringar är <ett år.

21 OPERATIONELL LEASING, TKR

	Koncernen		Moderbolaget	
	2018	2017	2018	2017
Inom ett år	7 909	9 398	11 361	11 965
Mellan ett år och fem år	16 534	15 009	25 055	27 497
Längre än fem år	3 935	5 904	0	1 246
Summa operationell leasing	28 378	30 311	36 416	40 708

Hyresbeloppen för respektive år redovisas utan indexuppräkning. Koncerninterna hyror har avräknats i ovanstående koncernstabell. Tillgångar som leasas / hyrs är verksamhetslokaler, transportfordon samt kontorsutrustning.

22 MATERIELLA TILLGÅNGAR, TKR

Inventarier	2018	2017
KONCERNEN		
Utgående värde i moderbolaget enligt nedan	21 657	21 958
Anläggningsstillgångar i dotterföretag	3 395	42
Summa materiella tillgångar i koncernen	25 052	22 000
MODERBOLAGET		
Ingående anskaffningsvärde	59 624	49 030
Inköp	8 474	12 789
Försäljning/utrangering	-5 010	-2 195
Utgående ackumulerat anskaffningsvärde	63 088	59 624
Ingående avskrivningar	-37 666	-32 101
Försäljning/utrangering	4 111	1 934
Årets avskrivningar	-7 876	-7 499
Utgående ackumulerade avskrivningar	-41 431	-37 666
Utgående planenligt restvärde	21 657	21 958
Summa materiella tillgångar	21 657	21 958

Inventarierna skrivs planmässigt av på 5 år förutom förstagångs lokalanpassning som skrivs av på 20 år.

23 FÖRUTBETALDA ANSKAFFNINGSKOSTNADER, TKR

	2018	2017
Föregående års avsättning av förutbetalda anskaffningskostnader	25 558	5 243
Årets avsättning	27 549	25 558
Årets avskrivning	-25 558	-5 243
Kvarvarande värde	27 549	25 558
Anskaffningskostnader med avskrivningstid		
inom 1 år	27 549	25 558
överstigande 1 år	0	0

24 OBESKATTADE RESERVER, TKR

	2018	2017
Avsättning till säkerhetsreserv		
Ingående redovisat värde	1 113 454	1 033 764
Årets avsättning	46 391	79 690
Utgående redovisat värde	1 159 845	1 113 454

25 AVSÄTTNING FÖR EJ INTJÄNADE PREMIER OCH KVARDRÖJANDE RISKER, TKR

	Avsättning för ej intjänade premier						Avsättning för kvardröjande risker		Totalt	
	2018			2017			2018	2017	2018	2017
	Brutto	Avgiven affär	Netto	Brutto	Avgiven affär	Netto				
Ingående balans	576 252	0	576 252	542 903	0	542 903	0	0	576 252	542 903
Under räkenskapsåret intjänade premier från tidigare räkenskapsår	-576 252	0	-576 252	-542 903	0	-542 903	0	0	-576 252	-542 903
Årets avsättning	588 574	0	588 574	576 252	0	576 252	0	0	588 574	576 252
Utgående balans	588 574	0	588 574	576 252	0	576 252	0	0	588 574	576 252

26 AVSÄTTNING FÖR OREGLERADE SKADOR, TKR

	2018			2017		
	Brutto	Återförsäkrares andel	Netto	Brutto	Återförsäkrares andel	Netto
IB rapporterade skador	1 079 484	-137 604	941 880	1 055 321	-132 596	922 725
IB inträffade ännu ej rapporterade skador (IBNR)	1 098 600	-234 623	863 977	994 120	-207 625	786 495
Ingående balans	2 178 084	-372 227	1 805 857	2 049 441	-340 221	1 709 220
Kostnad för skador som inträffat under innevarande år	851 946	-37 645	814 301	822 375	-51 953	770 422
Utbetalt till försäkringstagare	-755 822	37 903	-717 919	-695 278	30 178	-665 100
Förändring av förväntad kostnad för skador som inträffat under tidigare år	9 618	-7 264	2 354	-8 044	-10 231	-18 275
Effekt av beståndsöverlåtelse						
Verkligt värde av övertaget bestånd olycksfall (redovisat i balansräkningen)	0	0	0	9 590	0	9 590
Utgående balans	2 283 826	-379 233	1 904 593	2 178 084	-372 227	1 805 857
UB rapporterade skador	1 153 559	-146 980	1 006 579	1 079 484	-137 604	941 880
UB inträffade ännu ej rapporterade skador (IBNR)	1 130 267	-232 253	898 014	1 098 600	-234 623	863 977

För hela direkta trafikaffären tillämpas diskontering med en ränta på 0,20 (0,40) procent. För mottagen trafikaffär tillämpas 0,60 (0,60) procent och för mottagen trafikaffär i avveckling tillämpas 0,20 (0,40) procent. För olycksfallsaffären tillämpas 0,60 (0,60) procent. Avsättningen för odiskonterade reserver för oreglerade skador och odiskonterad skadebehandlingreserv uppgår till 1 133 170 (1 060 483) tkr f.e.r. Motsvarande belopp efter diskontering är 1 088 209 (1 011 397) tkr. Den förändring av diskonteringsräntan som är gjord har inneburit en kostnadsökning med 7 485 tkr f.e.r.

27 AVSÄTTNING FÖR ÅTERBÄRING, TKR

	2018	2017
Ingående balans	115 000	100 000
Under året utbetald återbäring och kostnad för distribution avseende tidigare år	-103 619	-239
Återföring återbäring från tidigare år över resultaträkningen	-8 971	0
Årets avsättning för återbäring och kostnader för distribution	104 000	15 239
Avsättning för återbäring	106 410	115 000

28 AVSÄTTNING PENSIONER MODERBOLAGET, TKR

	2018	2017
Ingående redovisat värde, pensionsavsättningar	854	2 017
Årets avsättning/upplösning	2 202	-698
Årets utbetalningar	0	-1 319
Tidigare års avsättning	0	854
Avsättning för pensioner	3 056	854

Anställda i Länsförsäkringar Älvsborg födda 1955 eller tidigare har enligt kollektivavtal rätt att gå i pension vid 62- 65 års ålder. De som väljer att utnyttja denna möjlighet får för tiden mellan vald och ordinär pensionsålder cirka 70 procent av slutlönen. Grunden för föregående års avsättning för dessa kostnader var faktisk offererad kostnad för de anställda som skulle komma att utnyttja denna möjlighet under 2017. Det fanns 2017-12-31 inte någon anställd kvar som kunde utnyttja erbjudandet varpå reserven avseende detta upplöstes i sin helhet. Utgående reserv per 2018-12-31 avser aktuellt försäkringskapitalsvärde på kapitalförsäkringspremier.

29 SKATTER, TKR

2018-12-31	Koncernen			Moderbolaget		
	Skattefordran	Skatteskuld	Netto	Skattefordran	Skatteskuld	Netto
Årets skattefordran/skuld	1 476	8 567	7 091	0	8 567	8 567
Skatteskuld avseende tidigare år	0	224	224	0	224	224
Utgående skattefordran/skuld	1 476	8 791	7 315	0	8 791	8 791
Uppskjuten skattefordran underskottsavdrag	1 105	0	-1 105	0	0	0
Ackumulerade avskrivningar på fastigheter	0	5 081	5 081	0	1 634	1 634
Orealiserade vinster	0	364 608	364 608	0	364 608	364 608
Temporära skillnader p.g.a. pensionsavsättning	782	0	-782	782	0	-782
Uppskjuten skatt, säkerhetsreserv	0	255 166	255 166	0	0	0
Summa uppskjuten skatteskuld	782	624 855	624 073	782	366 242	365 460
Summa skatter	3 363	633 646	630 283	782	375 033	374 251

2017-12-31						
Årets skattefordran/skuld	15 255	0	-15 255	14 456	0	-14 456
Skatteskuld avseende tidigare år	0	37 371	37 371	0	37 371	37 371
Utgående skattefordran/skuld	15 255	37 371	22 116	14 456	37 371	22 915
Uppskjuten skattefordran underskottsavdrag	2 915	0	-2 915	0	0	0
Ackumulerade avskrivningar på fastigheter	0	5 764	5 764	0	1 611	1 611
Orealiserade vinster	0	420 771	420 771	0	420 771	420 771
Temporära skillnader p.g.a. pensionsavsättning	188	0	-188	188	0	-188
Uppskjuten skatt, säkerhetsreserv	0	244 960	244 960	0	0	0
Summa uppskjuten skatt	188	671 495	671 307	188	422 382	422 194
Summa skatter	18 358	708 866	690 508	14 644	459 753	445 109

30 ÖVRIGA SKULDER I BALANSRÄKNINGEN, TKR

Skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen

	Koncernen		Moderbolaget	
	2018	2017	2018	2017
Övriga skulder	186 558	147 527	46 805	5 902
Trafikpremieskatt	42 454	44 100	42 454	44 100
Skatteskuld (se not 29)	8 791	24 603	8 791	22 915
Summa övriga skulder	237 803	216 230	98 050	72 917

31 STÄLLDA SÄKERHETER; EVENTUALFÖRPLIKTELSE OCH EVENTUALTILLGÅNGAR, TKR

	Koncernen		Moderbolaget	
	2018	2017	2018	2017
Tillgångsvärde	3 630 513	4 086 331	3 630 513	4 086 331
Försäkringstekniska avsättningar	2 599 577	2 497 109	2 599 577	2 497 109

Dedikerade tillgångar ska minst motsvara värdet av det högsta av bokfört värde av försäkringstekniska avsättningar eller avsättningarna solvens 2-värderade.

Ansvarsförbindelser
I egenskap av ägare till 10,9 (10,9) procent i Humlegården HB ansvarar bolaget för detta bolags förbindelser.
Bolaget har ansvar för 80 procent av uppkomna kreditförluster i förmedlade krediter tillhörande Länsförsäkringar Bank vilka är förmedlade av Länsförsäkringar Älvsborg.
Som medlem i Trafikförsäkringsföreningen har bolaget ett solidariskt ansvar för att finansiera verksamheten.
Moderbolaget har ansvar för eventuella kreditförluster avseende utestående lån under 2015 överlåtna från L Finans AB till Wasa Kredit 1 221 (2 617) tkr.

32 DISPOSITION AV FÖRETAGETS VINST ELLER FÖRLUST, KR

MODERBOLAGET
Föregående års disponibla vinstmedel i moderbolaget 2 541 499 510,90 kr, har i enlighet med bolagsstämmans beslut avsatts till balanserat resultat.

Till bolagsstämmans förfogande står	
- balanserade vinstmedel	2 541 499 510,90
- tillägg p.g.a. förändrad redovisningsprincip*	1 414 777 188,00
- årets resultat	264 224 256,33
	4 220 500 955,23
Styrelsen föreslår bolagsstämman att	
- i ny räkning balansera	4 220 500 955,23

* Förändring p.g.a. förändrad redovisningsprincip, värdering dotterföretagsaktier till verkligt värde.

33 VÄSENTLIGA HÄNDELSE EFTER RÄKENSKAPSÅRET

Den 1:e januari 2019 började bolaget teckna Toyota märkesförsäkring.

I slutet av februari 2019 inträffade en av de största skadorna i bolagets historia då det brann i ett industri/handelsområde i Borås. Skadekostnaden beräknas till över 100 Mkr.

34 TILLÄGGSUPPLYSNINGAR 2018 ANGÅENDE FÖRSÄKRINGSRÖRELSEN, TKR

	Försäkringsklasser								
	Totalt	Olycksfall och sjukdom	Motorfordon ansvar mot tredje man	Motorfordon övr. klasser	Brand- och annan egen-domsskada	Allmän ansvarighet	Rättsskydd	Summa direkt förs.	Mottagen återförsäkring
Premieinkomst, brutto	1 375 847	94 772	203 164	341 145	589 614	34 194	30 185	1 293 074	82 773
Premieintäkt, brutto	1 363 524	93 798	206 974	335 963	583 079	33 725	29 861	1 283 400	80 124
Försäkringsersättning, brutto	-953 551	-83 071	-180 326	-239 421	-386 812	-16 720	-12 865	-919 215	-34 336
Driftskostnad, brutto	-212 044	-14 876	-26 261	-41 168	-110 927	-7 281	-5 581	-206 094	-5 950
Resultat av avgiven återförsäkring	-42 952	-16	-3 190	-982	-39 302	538	0	-42 952	0
Skadeprocent brutto %	69,9%	88,6%	87,1%	71,3%	66,3%	49,6%	43,1%	71,6%	42,9%

35 NÄRSTÅENDE, TKR

Dotterföretag
Med närstående avses både juridiska och fysiska personer enligt definitionen i IAS 24. Samtliga av Länsförsäkringar Älvsborgs dotterföretag bedöms därav som närstående (se not 14).
Vidare betraktas ledningsgrupp och styrelseledamöter som närstående (för närmare upplysning om transaktioner med ledningsgrupp och styrelseledamöter se not 36).

Transaktioner med närstående ska hanteras på affärsmässiga villkor som all annan verksamhet inom bolaget. Ingen av transaktionerna med närstående har till sin karaktär, villkor eller ekonomiska innebörd varit ovanlig eller på annat sätt inte varit affärsmässigt genomförd.

	2018	2017
TRANSAKTIONER MED DOTTERFÖRETAG		
Inköp av varor och tjänster från dotterföretag		
Älvsborgs Larmcentral AB	1 264	1 315
Fastighets AB Brodal	4 390	6 269
Försäljning av varor och tjänster till dotterföretag		
Älvsborgs Larmcentral AB	3 571	2 572
Fastighets AB Brodal	2 563	2 644
Fordringar avseende dotterföretag		
Älvsborgs Larmcentral AB	9	687
Fastighets AB Brodal	178 249	178 280
L Finans Fastighets AB	4 021	4 021
Skulder avseende dotterföretag		
Älvsborgs Larmcentral AB	207 450	20 104
L Finans Fastighets AB	0	100
KONCERNBIDRAG (K)/AKTIEÄGARTILLSKOTT (A)		
Älvsborgs Larmcentral AB	0	20 000 (K)
L Finans Fastighets AB	0	100 (K)

Närståendetransaktioner med Länsförsäkringargruppen 2018
De 23 länsbolagen har valt att organisera den gemensamma verksamheten i Länsförsäkringar AB-koncernen. Koncernen har fått i uppdrag av länsförsäkringsbolagen att bedriva verksamhet inom områden där storskalighet är en avgörande konkurrensfördel och att tillhandahålla sådan service till länsförsäkringsbolagen som av effektivitetsskäl ska produceras och tillhandahållas gemensamt inom Länsförsäkringar. Som närstående räknar Länsförsäkringar Älvsborg, förutom de egna dotterföretagen även övriga bolag inom länsförsäkringsgruppen. Inom länsförsäkringsgruppen förekommer transaktioner mellan närstående av såväl av engångskaraktär som av löpande karaktär. Till transaktion av engångskaraktär hör köp och försäljning av tillgångar och liknande transaktioner, dessa är normalt av begränsad omfattning. Till transaktioner av löpande karaktär hör tjänster som tillhandahålls av Länsförsäkringar AB gentemot länsförsäkringsbolag avseende utförandet av utvecklingsprojekt och service. Länsförsäkringar Älvsborg tillhandahåller även andra länsbolag tjänster, framförallt IT-relaterade tjänster.

Prissättningen för affärsverksamheten är gjord på marknadsmässiga villkor. Prissättningen av serviceverksamhet inom länsförsäkringsgruppen baseras på direkta och indirekta kostnader. Totalt sett syftar prissättningen till att fördela kostnaderna rättvist inom länsförsäkringsgruppen utifrån förbrukning. Gemensamma utvecklingsprojekt och gemensam service är kollektivt finansierade och faktureras utifrån beslutad fördelningsnyckel. Under 2018 har bolaget haft transaktioner med Länsförsäkringar AB och dess koncernbolag. Dels utgörs dessa transaktioner av kostnader för gemensam service och gemensam utveckling och dels av provisionersättning avseende försäljning och kundvård för den av Länsförsäkringar Älvsborg förmedlade affären, vilket framgår av not 6. Utöver detta har även transaktioner skett vilka syftar till att reglera den interna och externa återförsäkringsaffären. Länsförsäkringar Älvsborg har även under året betalt provision till Länsförsäkringar Mäklarservice avseende den mäklade försäljningen.

36 PERSONAL OCH LÖNER

Medeltalet anställda har under året varit följande

	2018			2017		
KONCERNEN	Män		Kvinnor	Män		Kvinnor
Verkställande direktör	2		1	1		1
Tjänstemän *	161		175	147		152
Styrelse	8		5	6		5
Ledningsgrupp	7		5	9		4
Fritidsombud					8	
Specialombud		537			643	
MODERBOLAGET						
Verkställande direktör	1			1		
Tjänstemän *	147		161	135		145
Styrelse	7		4	6		4
Ledningsgrupp	4		3	4		3
Fritidsombud					8	
Specialombud		537			643	

* Omräknat till heltidsanställda

LÖNER OCH ERSÄTTNINGAR, TKR

LÖNER OCH ERSÄTTNINGAR, TKR	Koncernen		Moderbolaget	
	2018	2017	2018	2017
Löner	173 357	159 046	161 858	149 732
Sociala avgifter	60 099	54 611	56 485	51 685
Pensionsavgifter	23 325	23 193	22 370	22 629
Övriga ersättningar	76	437	76	437
Summa personalkostnader	256 857	237 287	240 789	224 483

Ersättningar till anställda

Bolaget har en ersättningsmodell som är förenlig med och främjar en effektiv riskhantering. Utgångspunkten är att ersättningar och anställningsvillkor inte får uppmuntra till överdrivet risktagande men möjliggöra att anställda och personer till ledande befattningshavare kan rekryteras och behållas.

Styrelsen har beslutat om resultatbonus som gäller på lika sätt för alla anställda i bolaget.

exklusive vd, och vars storlek är beroende av moderbolagets ekonomiska resultat. Den rörliga ersättningen är maximerad för alla anställda till 30 000 kr per person.

Då ersättningsbeloppet är lika för alla anställda och beloppets storlek inte påverkar bolagets långsiktigt hållbara resultat och inte heller äventyrar företagets förmåga till långsiktigt positivt resultat utbetalas denna rörliga ersättning som engångsbelopp till de anställda.

LÖNER OCH ANDRA ERSÄTTNINGAR SAMT SOCIALA KOSTNADER, TKR

KONCERNEN	2018		2017	
	Löner och andra ersättningar	Sociala kostnader varav (pensionskostnader)	Löner och andra ersättningar	Sociala kostnader varav (pensionskostnader)
Styrelseledamöter (13 st)	2 621	824 0	1985	624 0
Fullmäktige (64 st)	1 720	540 0	1 493	469 0
Vd och övriga ledande befattningshavare (15 st)	13 885	7 396 (3 033)	9 303	6 691 (3 671)
Övriga anställda				
Kontorstjänstemän	155 131	74 664 (20 292)	146 266	70 020 (19 522)
Övriga anställda	63	13 0	369	68 0
Summa	173 420	83 437 (23 325)	159 416	77 872 (23 193)
MODERBOLAGET				
Styrelseledamöter (11 st)	2 542	799 0	1 927	605 0
Fullmäktige (64 st)	1 720	540 0	1 493	469 0
Vd och övriga ledande befattningshavare (8 st)	11 535	6 500 (2 876)	9 303	6 691 (3 671)
Övriga anställda				
Kontorstjänstemän	146 061	71 016 (19 494)	137 009	66 547 (18 958)
Övriga anställda	63	13 0	369	68 0
Summa	161 921	78 868 (22 370)	150 101	74 380 (22 629)

LÖNER OCH ERSÄTTNINGAR TILL STYRELSEN OCH LEDANDE BEFATTNINGSHAVARE, MODERBOLAGET, TKR

	Grundlön/arvode		Övriga förmåner		Sociala kostnader		Varav pensions-kostnader		Summa	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Vd Ola Evensson ¹	522	-	27	-	287	-	114	-	836	-
Tf Vd Örian Söderberg ²	3 496	771	-	-	-	-	-	-	3 496	771
Vd Sören Schelander ³	3 696	2 232	31	96	1 433	1 603	262	871	5 160	3 931
Styrelsens ordförande										
Lars Hallkvist	632	481	-	-	198	151	-	-	830	632
Styrelsens vice ordförande										
Viveka Reventberg	312	232	-	-	98	73	-	-	410	305
Övriga styrelseledamöter										
Gunilla Johansson	310	251	-	-	97	79	-	-	407	330
Per Johansson	257	219	-	-	81	69	-	-	338	288
Claes Västerteg	233	160	-	-	73	50	-	-	306	210
Per Nordin	217	185	-	-	68	58	-	-	285	243
Peter Strandman	291	239	-	-	91	75	-	-	382	314
Ann-Catrine Lundgren	245	160	-	-	77	50	-	-	322	210
Örian Söderberg ⁴	46	-	-	-	14	-	-	-	60	-
Företagsledning ⁵	6 937	6 620	323	311	4 781	4 978	2 500	2 800	12 041	11 909

¹ Fr.o.m. 2018-10-01

² Fr.o.m. 2017-10-02 t.o.m. 2018-10-01

³ T.o.m. 2017-10-02

⁴ Fr.o.m. 2018-04-24

⁵ Fr.o.m. 2018-01-01 (7 st), fr.o.m. 2018-12-19 (6 st).

Utöver ovanstående ersättningar har styrelsens nuvarande ordförande via eget bolag erhållit 0 (0) tkr för utförda tjänster i egenskap av ordinarie profession.

Ersättning till styrelsen

Till styrelsen utgår arvode enligt bolagsstämmas beslut per 24 april 2018, tid före årets bolagsstämma ersätts enligt stämmobeslut från år 2017. Fast arvode per år utgår med 307 tkr till ordförande, 159 tkr till vice ordförande och 148 tkr till övriga ledamöter. Mötesersättning d.v.s. dagarvode utgår med 4 250 kronor per hel dag och 2 125 kronor per halv dag. Styrelsearvode utgår inte till personer anställda i bolaget.

Enligt bolagsstämmans beslut per 24 april 2018 utgår årvode till utskottens ledamöter som ingår i styrelsen (ej anställda). Tid före årets bolagstämma ersätts enligt stämmobeslut från år 2017. Fast arvode utgår med 80 tkr till ordförande och 46 tkr till ledamöter, dessa redovisas som styrelsearvode. Mötesersättning d.v.s. dagarvode utgår med 4 250 kronor per hel dag och 2 125 kronor per halvdag.

Ersättning till ledande befattningshavare

Till anställd i ledande befattningar som kan påverka bolagets risknivå räknas verkställande direktör och företagsledning samt ytterligare funktioner enligt särskild riskanalys. Styrelsen har beslutat om resultatbonus som gäller på lika sätt för alla anställda i bolaget, exklusivt vid, och dess storlek beror på uppfyllnaden av sex olika delmål. Delmålen finns inom samtliga affärsområden och varje uppfyllt mål är värt 5 000 kr, vilket innebär att den maximala ersättningen är 30 000 kr per person. Grundförutsättningen är ett positivt operativt resultat samt en beslutad nivå på kundnöjdhetsindex.

Ny ordinarie vd tillträdde i oktober 2018 då tillförordnad vd lämnade bolaget. Vds lön fastställs av styrelsen. Bolagets förpliktelser avseende pension är täckt genom individuell pensionsplan samt chefsförsäkring/kapitalförsäkring via Länsförsäkringar Liv AB. Denna uppgår totalt till 35 procent av lön.

Moderbolagets tidigare vd lämnade bolaget oktober 2017 och ny tillförordnad vd tillträdde vid samma tidpunkt. För avgående vd gäller ersättning enligt avtal. Detta innebär lön under uppsägningstid 6 månader samt avgångsvederlag motsvarande 12 månadslöner. Under uppsägningstiden erhåller han även chefspension/kapitalförsäkring via Länsförsäkringar Liv AB och pensionsförsäkring via FPK

ALLMÄNT

AFFÄR FÖR EGEN RÄKNING, F.E.R.

Den del av försäkringsaffären som ett försäkringsbolag själv står risken för och som alltså inte återförsäkras hos andra bolag. Affär för egen räkning är med andra ord bruttoaffär minskat med avgiven återförsäkring.

DIREKTFÖRSÄKRING

Försäkringsaffär som avser avtal direkt mellan försäkringsgivare (försäkringsbolag) och försäkringstagare. Försäkringsbolaget är, till skillnad från vid mottagen återförsäkring, direkt ansvarigt gentemot försäkringstagarna.

MOTTAGEN ÅTERFÖRSÄKRING

Med mottagen återförsäkring förstås återförsäkringsaffär som mottages från andra försäkringsföretag. Mottagande bolag har i detta fall inget direkt ansvar gentemot försäkringstagarna.

ÅTERFÖRSÄKRING

Om ett försäkringsbolag inte kan eller vill bära hela den ansvarighet som det iklätt sig gentemot försäkringstagare, återförsäkrar bolaget de tecknade försäkringarna, helt eller delvis, hos andra bolag. Man talar här om avgiven återförsäkring (indirekt försäkring) hos de sistnämnda bolagen.

TERMER I RESULTATRÄKNINGEN OCH RAPPORT ÖVER FINANSIELL STÄLLNING, KASSAFLÖDES- OCH RESULTATANALYS

AVSÄTTNING FÖR EJ INTJÄNADE PREMIER

En skuldpost som i princip motsvarar den del av premieinkomsten som vid bokslutet hänför sig till nästkommande år.

AVSÄTTNING FÖR OREGLERADE SKADOR

De skador som inträffar under räkenskapsåret hinner av olika skäl (tidskrävande utredningar m.m.) inte alltid slutregleras före årets utgång. I bokslutet måste därför en avsättning göras för beräknade, ännu inte utbetalda försäkringsersättningar.

AVSÄTTNING FÖR ÅTERBÄRING

Reserv för återbäring, som tilldelats kunderna, men vid bokslutstillfället ännu inte förfallit till betalning.

AVVECKLINGSRISULTAT

I årsbokslutet reserveras medel för skador som inte är slutreglerade vid räkenskapsårets utgång. I Avsättning för oreglerade skador. Den bedömning av kommande utbetalningar som gjorts kan av olika skäl visa sig felaktig. Inflationstakten kan bli en annan än den som förutsattes när skadan värderades. Lagstiftning och/eller praxis beträffande personskador kan förändras. Vidare är det rent allmänt svårt att bedöma utbetalningarna för en komplicerad skada, vars slutreglering kan ligga flera år framåt i tiden. Om det beräknade ersättningsbeloppet för en skada visar sig vara övervärderat, uppstår en avvecklingsvinst när ersättningsbeloppet bedöms på nytt eller när skadan slutregleras. Om beloppet undervärderats blir det på motsvarande sätt en avvecklingsförlust.

DISKONTERAD RESERV

Diskontering innebär att reserven beräknas som framtida utbetalningar med avdrag för förväntad framtida avkastning på reserven.

DRIFTSKOSTNADER I FÖRSÄKRINGSRÖRELSEN

Driftskostnader är en sammanfattande benämning på kostnader för anskaffning, försäljning och administration. Kostnader för skadebehandling inkluderas i Försäkringsersättningar.

FÖRSÄKRINGSERSÄTTNINGAR

Utbetalda försäkringsersättningar plus Avsättning för oreglerade skador vid årets slut minus Avsättning för oreglerade skador vid årets början. En del av försäkringsersättningarna utgörs av reservavvecklingsresultat.

FÖRSÄKRINGSTEKNISKA AVSÄTTNINGAR

Sammanfattade benämningar på gjorda avsättningar för ej intjänade premier och kvardröjande risker, oreglerade skador och återbäring. Avsättning för ej intjänade premier motsvarar i princip den del av premieinkomsten som vid bokslutet hänför sig till nästkommande år.

KAPITALAVKASTNING ÖVERFÖRD FRÅN FINANSRÖRELSEN

Premier betalas i förskott, medan drifts- och skadekostnader betalas i efterskott. De medel som inte betalats ut placerar bolaget så att det ger en avkastning. Den beräknade räntan, kalkylräntan, på dessa placeringar förs över från kapitalförvaltningen till försäkringsrörelsen.

KVARDRÖJANDE RISKER

Om Avsättning för ej intjänade premier bedöms otillräcklig för att täcka förväntade skade- och driftkostnader för det gamla försäkringsbeståndet fram till nästa förfallodag, ska denna ökas med avsättning för kvardröjande risker.

PREMIEINKOMST

Under året influtna premier med förfallodag under det aktuella året, fordringar avseende pågående försäkringsavtal samt förskottsbetalda premier med förfallodag under det aktuella året.

PREMIEINTÄKTER

Avser den premieinkomst som avser räkenskapsåret. Premierna inbetalas vid skilda förfallodagar under året och avser som regel en försäkringstid av ett år. Vid räkenskapsåret slut har bolaget således erhållit premier som till större eller mindre del avser närmast följande år.

Denna del av premieinkomsten redovisas i bokslutet som en skuldpost: Avsättning för ej intjänande premier (utgående premiereserv). Motsvarande skuldpost vid räkenskapsårets början frigörs och är en intäkt för det aktuella året (ingående premiereserv). Se även kvardröjande risker nedan. Premieintäkten för året består av följande poster: Avsättning för ej intjänade premier vid årets början plus Premieinkomst under året minus Avsättning för ej intjänade premier vid årets slut.

UPPSKJUTEN SKATT

Skatteskuld på realiserade vinster, på skillnaden mellan bokfört och skattemässigt värde på fastigheter, samt på andra temporära skillnader.

ÖVRIGA TERMER OCH NYCKELTAL

KONSOLIDERINGSKAPITAL

Sammanfattade benämning på summan av beskattat eget kapital, obeskattade reserver samt uppskjuten skatt.

KONSOLIDERINGSGRAD

Förhållandet mellan konsolideringskapital och premieinkomst för egen räkning. Uttrycks i procent och används inom skadeförsäkring.

SKADEPROCENT F.E.R.

Försäkringsersättningarna f.e.r. dividerade med premieintäkterna f.e.r.

DRIFTKOSTNADSPROCENT F.E.R.

Driftkostnader dividerade med premieintäkterna.

TOTALKOSTNADSPROCENT F.E.R.

Summan av försäkringsersättningar och driftskostnader f.e.r. dividerad med premieintäkterna f.e.r.

SKADEPROCENT, DIREKTFÖRSÄKRING

Försäkringsersättningarna i direkt försäkring dividerade med premieintäkterna i direkt försäkring.

TOTALKOSTNADSPROCENT, DIREKTFÖRSÄKRING

Summan av försäkringsersättningar och driftskostnader i direkt försäkring dividerad med premieintäkten i direkt försäkring.

DIREKTAVKASTNINGSPROCENT

Nettot av ränteutäkt, räntekostnader, utdelning på aktier och andelar och över-/underskott på egna fastigheter i relation till under året förvaltad kapital.

TOTALAVKASTNINGSPROCENT

Summan av direktavkastning, realiserade vinster och förluster samt realiserade värdeförändringar under året i relation till under året förvaltad kapital.

SOLVENS II TERMER

KAPITALBAS

Ett föräkringsbolags kapitalbas består av den positiva skillnaden mellan tillgångar och skulder inklusive försäkringstekniska avsättningar. Samliga poster värderas i enlighet med Solvens II regelverket.

PRIMÄRKAPITAL

Primärkapitalet motsvarar det belopp med vilket tillgångar överskrider skulder i solvensbalansräkningen vilka kan användas utan restriktioner för eventuell förlustteckning.

SOLVENSKAPITALKRAV (SCR)

Solvenskapitalkravet är ett mått på det kapitalbehov (kapitalbas) som ett försäkringsbolag har för att klara av sin verksamhet samt täcka oförväntade förluster. Kravet ska omfatta alla kvantifierbara risker (skadeförsäkringsrisker, marknadsrisker, motpartsrisker och operativa risker) och täcka den s k "200-års-risken".

MINIMIKAPITALKRAV (MCR)

Minimikapitalkravet utgör den minsta storlek på kapitalbas som krävs för att bolaget med 85 procent sannolikhet ska ha tillgångar under kommande 12 månader som täcker värdet av åtagandena gentemot försäkringstagarna.

KAPITALKVOT

Kapitalbasen i relation till solvenskapitalkravet uttryckt i procent.

Årsredovisning 2018 för Länsförsäkringar Älvsborg

Vänersborg den 21 mars 2019		
	Lars Hallkvist ordförande	
Gunilla Johansson	Per Johansson	Anne-Christine Öhling
Claes Västerteg	Ann-Catrine Lundgren	Viveka Reventberg
Martin Tranberg	Per Nordin	Peter Strandman
Örian Söderberg	Ola Evensson Vd	
Årsredovisningen och koncernredovisningen har godkänts för utfärdande av styrelsen den 21 mars 2019. Koncernens och moderbolagets resultat- och balansräkning blir föremål för fastställelse på bolagsstämman den 25 april 2019.		
Min revisionsberättelse har avgivits den 25 mars 2019		
	Gunilla Wernelind Aukt revisor	
Vår granskningsberättelse har avgivits den 21 mars 2019		
Linda Flydén		Per-Anders Källqvist

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Länsförsäkringar Älvsborg,
org nr 562500-4337.

Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen

Uttalanden

Jag har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för Länsförsäkringar Älvsborg för år 2018. Bolagets årsredovisning och koncernredovisning ingår på sidorna 8 – 55 i detta dokument.

Enligt min uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderbolagets finansiella ställning per den 31 december 2018 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av koncernens finansiella ställning per den 31 december 2018 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt International Financial Reporting Standards (IFRS), så som de antagits av EU, och lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Jag tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och för koncernen.

Mina uttalanden i denna rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen är förenliga med innehållet i den kompletterande rapport som har överlämnats till moderbolagets revisionsutskott i enlighet med revisorsförordningens (537/2014) artikel 11.

Grund för uttalanden

Jag har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Mitt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Jag är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav. Detta innefattar att, baserat på min bästa kunskap och övertygelse, inga förbjudna tjänster som avses i revisorsförordningens (537/2014) artikel 5.1 har tillhandahållits det granskade bolaget eller, i förekommande fall, dess moderföretag eller dess kontrollerade företag inom EU.

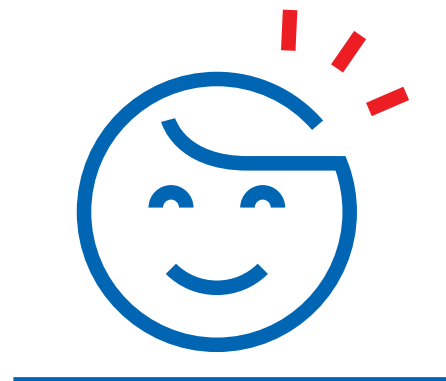
Jag anser att de revisionsbevis jag har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mina uttalanden.

Särskilt betydelsefulla områden

Särskilt betydelsefulla områden för revisionen är de områden som enligt min professionella bedömning var de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen för den aktuella perioden. Dessa områden behandlades inom ramen för revisionen av, och i mitt ställningstagande till, årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet, men jag gör inga separata uttalanden om dessa områden.

Oreglerade skador inom försäkringstekniska avsättningar

Se not 26 och redovisningsprinciper i not 1 i årsredovisningen och koncernredovisningen för detaljerade upplysningar och beskrivning av området.

Beskrivning av området

Koncernens / moderbolagets avsättning för oreglerade skador inom försäkringstekniska avsättningar uppgår till 2 284 MSEK per 31 december 2018, vilket motsvarar 25 procent av koncernens balansomslutning.

Detta är ett område som innefattar betydande bedömningar avseende osäkra framtida utfall, främst avseende tidpunkt och storlek för inträffade skador som ska regleras till försäkringstagare.

Bolaget använder etablerade aktuariella värderingsmodeller för beräkningarna av den försäkringstekniska avsättningen. Modellernas komplexitet ger dock upphov till risk för fel på grund av otillräcklig/ofullständig data eller felaktig utformning eller tillämpning av modellerna.

Bolagets avsättning för oreglerade skador består av ett flertal olika produkter med olika karaktär såsom avvecklingstid, skademönster, antaganden om sjuklighet, inflation, diskonteringsränta, dödlighet (livräntereserven) och omkostnader.

Hur området har beaktats i revisionen

Vi har bedömt de aktuariella antaganden i reserveringsmetoderna genom att jämföra värderingsantagandena med bolagets egna utredningar, myndighetskrav och branschciffror.

Vi har stickprovvis testat kontroller i företagsledningens process för bl.a. extrahering av data som input till de aktuariella beräkningarna.

Vi har använt våra interna specialister på aktuariella frågor för att utmana de metoder och antaganden som använts vid prognostisering av kassaflöden och värderingen av avsättningen. Vidare har vi via kontrollberäkningar verifierat att avsättningen är

rimlig jämfört med de förväntade avtalsenliga förpliktelserna.

Vi har också kontrollerat fullständigheten i de underliggande fakta och omständigheter som presenteras i upplysningarna i årsredovisningen och bedömt om informationen är tillräckligt omfattande för att förstå företagsledningens bedömningar.

Värdering av finansiella instrument klassificerade som nivå 2 och 3

Se not 16 och redovisningsprinciper i not 1 i årsredovisningen och koncernredovisningen för detaljerade upplysningar och beskrivning av området.

Beskrivning av området

Koncernen har finansiella tillgångar som värderas till verkligt värde och som klassificeras i nivå 2 och 3 enligt IFRS värderingshierarki. Koncernen har finansiella tillgångar i nivå 2 om 5 MSEK och finansiella tillgångar i nivå 3 om 3 648 MSEK.

Värderingen av finansiella tillgångar som klassificeras i nivå 2 enligt IFRS värderingshierarki bygger på observerbara marknadsdata som inte inkluderas i nivå 1. Eftersom representativa transaktioner för de aktuella tillgångarna endast finns i begränsad omfattning är det uppskattade värdet på tillgångarna svårbedömt.

Värderingen av finansiella tillgångar som klassificeras i nivå 3 enligt IFRS värderingshierarki innefattar betydande bedömningar av företagsledningen, eftersom de värderas baserat på indata som ej är observerbara av externa parter.

Bolagets tillgångar enligt ovan, utgörs av aktier och andelar samt obligationer, fastigheter och andra värdepapper.

Hur området har beaktats i revisionen

Vi har testat nyckelkontroller i värderingsprocessen, innefattande företagsledningens fastställande och godkännande av antaganden och metoder som använts i modellbaserade beräkningar, kontroller av kvalitet i data, förändringshantering avseende interna värderingsmodeller samt företagsledningens genomgång av värderingar utförda av externa specialister.

Vi har bedömt metoderna i värderingsmodellerna mot branschpraxis och värderingsriktlinjer.

Vi har jämfört använda antaganden med lämpliga referensvärden och priskällor samt undersökt betydande avvikelser.

Vi har också kontrollerat fullständigheten i de underliggande fakta och omständigheter som presenteras i upplysningarna i årsredovisningen och bedömt om informationen är tillräckligt omfattande för att förstå

företagsledningens bedömningar samt av tillämpade metoder.

Annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen

Detta dokument innehåller även annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen och återfinns på sidorna 1 – 7 samt 56 – 74. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för denna andra information.

Mitt uttalande avseende årsredovisningen och koncernredovisningen omfattar inte denna information och jag gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med min revision av årsredovisningen och koncernredovisningen är det mitt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen och koncernredovisningen. Vid denna genomgång beaktar jag även den kunskap jag i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om jag, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är jag skyldig att rapportera detta. Jag har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen och koncernredovisningen upprättas och att de ger en rättvisande bild enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och, vad gäller koncernredovisningen, enligt IFRS så som de antagits av EU. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets och koncernens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Styrelsens revisionsutskott ska, utan att det påverkar styrelsens ansvar och uppgifter i övrigt, bland annat övervaka bolagets finansiella rapportering.

Revisorns ansvar

Mina mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag och att lämna en revisionsberättelse som innehåller mina uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen och koncernredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer jag riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag, utformar

Revisionsberättelse

och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för mina uttalanden. Risker för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.

- skaffar jag mig en förståelse av den del av bolagets interna kontroll som har betydelse för min revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala mig om effektiviteten i den interna kontrollen.

- utvärderar jag lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.

- drar jag en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen. Jag drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om bolagets och koncernens förmåga att fortsätta verksamheten. Om jag drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste jag i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen och koncernredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen och koncernredovisningen. Mina slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett bolag och en koncern inte längre kan fortsätta verksamheten.

- utvärderar jag den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen och koncernredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen och koncernredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

- inhämtar jag tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis avseende den finansiella informationen för enheterna eller affärsaktiviteterna inom koncernen för att göra ett uttalande avseende koncernredovisningen. Jag ansvarar för styrning, övervakning och utförande av koncernrevisionen. Jag är ensam ansvarig för mina uttalanden.

Jag måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Jag måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som jag identifierat.

Jag måste också förse styrelsen med ett uttalande om att jag har följt relevanta yrkesetiska krav avseende oberoende, och ta upp alla relationer och andra förhållanden som rimligen kan påverka mitt oberoende, samt i tillämpliga fall tillhörande motåtgärder. Av de områden som kommuniceras med styrelsen fastställer jag vilka av dessa områden som varit de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen, inklusive de viktigaste bedömda riskerna för väsentliga felaktigheter, och som därför utgör de för revisionen särskilt betydelsefulla områdena. Jag beskriver dessa områden i revisionsberättelsen såvida inte lagar eller andra författningar förhindrar upplysning om frågan.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver min revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har jag även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Länsförsäkringar Älvsborg för år 2018 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Jag tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Jag har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Mitt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Jag är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god

revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Jag anser att de revisionsbevis jag har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mina uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets och koncernens verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av moderbolagets och koncernens egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlopande bedöma bolagets och koncernens ekonomiska situation och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt.

Den verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Mitt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed mitt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller

- på något annat sätt handlat i strid med försäkringsrörelselagen, lagen om årsredovisning i försäkringsföretag eller bolagsordningen.

Mitt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed mitt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma

om förslaget är förenligt med försäkringsrörelselagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med försäkringsrörelselagen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust grundar

sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på min professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att jag fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för bolagets situation. Jag går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för mitt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för mitt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har jag granskat om förslaget är förenligt med försäkringsrörelselagen.

Gunilla Wernelind, Box 382, 101 27, Stockholm, utsågs till Länsförsäkringar Älvsborgs revisor av bolagsstämman den 24 april 2018. KPMG AB eller revisorer verksamma vid KPMG AB har varit bolagets revisor sedan 2016.

Stockholm den 25 mars 2019

Gunilla Wernelind
Auktoriserad revisor

Granskningsrapport

Till bolagsstämman i Länsförsäkringar Älvsborg
Org nr 562500-4337

Vi har granskat bolagets verksamhet och interna kontroll avseende år 2018 i enlighet med god sed vid detta slag av granskning.

Under året har dessutom granskning skett kopplat till följande fokusområden:

- Styrning och ledning
- Tjänste-och personbilsavtal
- Kränkande särbehandling
- Visselblåsningsfunktion
- Hållbarhetsredovisning

Enligt vår bedömning sköts bolagets verksamhet på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Vi anser att bolagets interna kontroll är tillräcklig.

Vi har ej funnit anledning till anmärkning

Vänersborg den 21 mars 2019

Linda Flydén

Per-Anders Källqvist

Revisorer

Gunilla Wernelind
Född: 1964,
auktoriserad revisor,
Stockholm, ordinarie
revisor KPMG

Per Anders Källqvist
Född: 1950
Före detta försäkringsombud.
Brämhult, lekmannarevisor

Mårten Asplund
Född: 1972,
auktoriserad
revisor, Stockholm,
revisorsuppleant KPMG

Linda Flydén
Född: 1984
Miljörådgivare
Hyssna, lekmannarevisor

Bolagsstyrningsrapport

Länsförsäkringar Älvsborg ("Bolaget") är ett ömsesidigt försäkringsbolag. Bolagsformen innebär att bolaget i sin helhet ägs av skadeförsäkringstagarna och att de i egenskap av delägare kollektivt står risken för kapitalet i bolaget.

Bolaget ingår i länsförsäkringsgruppen och samarbetet mellan bolaget och övriga länsförsäkringsbolag konstitueras ytterst genom bolagets medlemskap i Länsförsäkringsbolagens förening och genom bolagets ägande av aktier i Länsförsäkringar AB.

Regler för styrning av Bolaget finns främst i Försäkringsrörelselagen (FRL), Finansinspektionens och Europeiska tillsynsmyndigheters direktiv, förordningar, föreskrifter, Svensk kod för bolagsstyrning ("Koden") och allmänna råd samt i rekommendationer utgivna av relevanta organisationer.

Avvikelser från Koden sker huvudsakligen till följd av de begränsningar som följer av regelverken för finansiella företag, av länsförsäkringsgruppens federativa struktur samt av Länsförsäkringar Älvsborgs bolagsform. Avvikelserna redovisas under avsnittet Avvikelser från Koden. Enligt Koden handlar god bolagsstyrning om att säkerställa att bolaget sköts på ett för aktieägarna, i detta fall skadeförsäkringstagarna, så effektivt sätt som möjligt. God bolagsstyrning är dock av betydelse även för andra av bolagets intressenter, exempelvis kunder, medarbetare och tillsynsmyndigheter.

I solvensregelverket för försäkringsföretag föreslås försäkringsföretag använda termen "företagsstyrning" istället för "bolagsstyrning." I denna rapport används därför huvudsakligen termen "företagsstyrning." Innebörden av de båda begreppen är dock densamma.

Bolagsstyrningsrapporten granskas inte av bolagets revisor.

Beskrivning av företagsstyrningssystemet

För Länsförsäkringar Älvsborg finns ett företagsstyrningssystem som syftar till att

säkerställa en sund och ansvarsfull styrning av bolaget, riskhantering samt en god intern kontroll i verksamheten. Koncerninstruktionen utgör det grundläggande styrdokumentet avseende styrning och uppföljning inom bolaget. Bolagets modell för företagsstyrning kan beskrivas som det ramverk inom vilket Länsförsäkringsgruppens gemensamma strategier, Bolagets strategier, långsiktiga inriktning och principer för styrning omsätts till affärsverksamhet inom Bolaget och enligt vilket Bolaget organiserar, styr och kontrollerar verksamheten med beaktande av gällande interna och externa regelverk.

Länsförsäkringsgruppens strategier utgörs av ett antal strategidokument som bland annat beskriver gruppens värdegrund och visar inriktningen och förutsättningarna för såväl det enskilda länsförsäkringsbolaget som för samverkan mellan bolagen och Länsförsäkringar AB. Uppdraget från ägarna är länsförsäkringsbolagens önskan om en sammanhållen leverans av verksamheterna inom Länsförsäkringar AB och länsförsäkringsgruppens gemensamma strategier, beslutade av Länsförsäkringar AB:s aktieägar-konsortium ("Konsortiet"). Länsförsäkringar Älvsborgs strategi och långsiktiga inriktning beslutas av styrelsen genom fastställande av strategisk plan, långsiktig affärsplan och kortsiktig affärsplan inom ramen för den årliga strategi- och affärsplaneringsprocessen.

Bolagets verksamhet är förenad med risktagande som hanteras genom bolagets system för riskhantering och regelefterlevnad. Målet med riskhanteringssystemet är att verksamheten bedrivs med ett medvetet risktagande som aldrig äventyrar bolagets långsiktiga lönsamhet och existens. Principerna för riskhanteringssystemet

beskrivs i bolagets riskpolicy som är fastställd av styrelsen. Riskhanteringssystemet stödjer bolaget i att hantera och medvetet styra de risker bolaget utsätts för, så att onödiga risker undviks eller inte på något sätt uppmuntras. Riskhanteringssystemet är en företagsgenomgripande gemensam ansats i vilken samtliga risker beaktas sammantaget och i relation till varandra.

Organisationsstruktur och ansvarsfördelning

Grunden i företagsstyrningen är den av styrelsen fastställda operativa organisationsstrukturen innehållande en ändamålsenlig och överblickbar organisation med en tydlig fördelning av ansvar, befogenheter och uppgifter mellan dels de olika bolagsorganen, dels de så kallade försvarslinjerna samt en tydlig besluts- och rapporteringsordning (se vidare under avsnitt System för intern kontroll). Inom ramen för organisationen ska bland annat säkerställas skalfördelar genom utlagd verksamhet, kontinuitetshantering och beredskapsplaner, effektiva system för rapportering och överföring av information, informationssäkerhet, hantering av intressekonflikter samt att styrelseledamöter och medarbetare är lämpliga för sina uppgifter. Modellen för företagsstyrning omfattar således en beskrivning av organisationen, beslutsordningen, hur ansvaret är fördelat mellan styrelsens och ledningens arbets-sätt samt centrala befattningars och funktioners ansvar.

Utlagd verksamhet

Bolaget har grundsynen att så mycket som möjligt av dess kärnverksamhet ska hanteras inom bolaget. I syfte att effektivisera verksamheten och inom områden där bolaget svårigen kan bedriva verksamhet

med god konkurrensförmåga, kan bolaget från tid till annan uppdra åt annan att utföra ett visst arbete eller vissa funktioner som ingår i bolagets försäkringsrörelse. Uppdraget kan lämnas såväl till annat bolag inom Länsförsäkringsgruppen, som till ett externt företag. Styrelsen för Bolaget har mot denna bakgrund fastställt en riktlinje som anger övergripande principer för utlagd verksamhet. Styrning och kontroll av verksamhet som bolaget, gemensamt med övriga länsförsäkringsbolag, lagt ut till Länsförsäkringar AB regleras i gemensamt framtaget dokument ("Ramverk för utlagd verksamhet").

Kontinuitetshantering och beredskapsplaner

Inom Bolaget finns en kontinuitetshantering som syftar till att säkerställa att viktig information bevaras samt att verksamheten kan upprätthållas vid ett avbrott eller vid en större verksamhetsstörning. För detta ändamål har upprättats en *Kontinuitetsplan*.

Effektiva system för rapportering och överföring av information

Inom Bolaget finns effektiva informations- och rapporteringssystem som bland annat syftar till att säkerställa att såväl extern som intern information och rapportering om verksamheten är tillförlitlig, korrekt och fullständig samt lämnas i rätt tid.

Informationssäkerhet

Bolaget har IT-system och rutiner som syftar till att säkerställa att viktig information

behandlas i enlighet med regler för tillgänglighet och *konfidentiell hantering*.

Hantering av intressekonflikter och krav på lämplighet

Bolaget har styrdokument om identifiering och hantering av intressekonflikter. Samtliga anställda samt styrelseledamöterna ska vara lämpliga för de uppgifter de är avsedda att utföra vad avser såväl kunskap och erfarenhet, som anseende och integritet. En bedömning härav sker inom ramen för anställningsförfarandet och inför val av styrelse vid årsstämma. Lämplighetsprövning av styrelseledamöter, ledande befattningshavare och personer i andra centrala funktioner sker i enlighet med fastställda styrdokument.

Internt regelverk

För att vara överskådligt och lättillgängligt ska Bolagets interna regelverk präglas av enkelhet och tydlighet. Strävan ska vara att antalet regeldokument ska vara så få som möjligt. Det interna regelverket inom Bolaget utgörs av styrdokument enligt följande hierarki:

- Policy – Beskriver styrelsens övergripande avsikt och viljeriktning inom en funktion.

- Riktlinjer – Beskriver vad som ska göras för att de övergripande avsikterna i policyn ska uppnås.

- Instruktioner – Beskriver mer detaljerat vilka föreskrifter som gäller inom ett specifikt område.

- Processer – Beskriver bolagets mest verksamhetskritiska processer

- Arbetsinstruktion – Beskriver mer detaljerat vad som ska göras för att de övergripande avsikterna ska uppnås.

Styrelsen fastställer styrande dokument som övergripande policyer samt styrande dokument som enligt lag eller föreskrift faller inom styrelsens ansvarsområde eller av annan anledning anses vara av särskild vikt. Vd har ansvar och beslutsmandat för övriga dokument förutsatt att särskild beslutsordning inte finns föreskriven eller har uttryckts av styrelsen.

System för intern kontroll

Den interna kontrollen är en del av styrningen och ledningen av Bolaget. Den interna kontrollen syftar till att säkerställa att organisationen är effektiv och ändamålsenlig, att verksamheten bedrivs enligt beslutade strategier för att nå uppsatta mål, att den finansiella redovisningen och rapporteringen är tillförlitlig, en effektiv drift och förvaltning av informationssystem, en god förmåga att identifiera, mäta och övervaka och hantera risker samt en god regelefterlevnad.

Den interna kontrollen omfattar alla delar av organisationen inklusive utlagd verksamhet och ska vara en integrerad del av verksamheten. Den interna kontrollen är baserad på ett system med en stark risk- och regelkultur med tre försvarslinjer. Första försvarslinjen utgörs av verksam-

heten. I första försvarslinjen finns ansvaret för verksamhetens risker och det är verksamhetens ansvar att se till att kontroller för uppföljning finns, genomförs och återrapporteras. Som stöd för den interna kontrollen har inrättats en compliance-samt en riskhanteringsfunktion som utgör den andra försvarslinjen tillsammans med aktuariefunktionen. Compliancefunktionen ansvarar för den oberoende övervakningen och kontrollen av att verksamheten bedrivs med god regelefterlevnad. Riskhanteringsfunktionen ansvarar för den oberoende övervakningen av bolagets väsentliga risker och av att verksamheten bedrivs med god riskkontroll. Internrevision, som är den tredje försvarslinjen, utgör styrelsens stöd i kvalitetssäkring och utvärdering av bolagets företagsstyrningssystem.

Riskhanteringssystem

Riskhanteringssystemet ska bland annat säkerställa att Bolaget fortlöpande kan identifiera, värdera, övervaka, hantera och rapportera risker och beroenden mellan olika risker. Systemet är integrerat i och utformat med lämplig hänsyn till Bolagets organisationsstruktur och beslutsordning. Riskhanteringssystemet innefattar de strategier, processer och rapporteringsrutiner som är nödvändiga för att fortlöpande kunna identifiera, mäta, övervaka, hantera och rapportera risker. Riskhanteringssystemet innefattar de risker som företaget är, eller kan komma att bli, exponerat för och deras inbördes beroenden.

Fullmäktige

Bolaget tillämpar liksom övriga länsförsäkringsbolag ett representativt system, som innebär att delägarnas rätt att besluta på bolagsstämman, ska utövas av en fullmäktigeförsamling. Fullmäktige utses av delägarna enligt den ordning som anges i Bolagsordningen. Antalet fullmäktigeledamöter, inklusive suppleanter, uppgår till 63 representanter proportionellt fördelade på samtliga kommuner i länet. Dokument som rör bolagets styrning, t.ex. Bolagsordningen, samt beskrivning av fullmäktigeorganisationen finns publicerat på Bolagets hemsida www.lansforsakringar.se/alvsborg.

Inom fullmäktige finns två organ, nomineringskommittén respektive valberedningen, som får sina uppdrag av stämman. Nomineringskommitténs uppdrag är att nominera ledamöter till valberedning och fullmäktige. Valberedningens uppdrag är nomi-

Valberedningen består av följande ledamöter:

Namn	Födelseår	Bostadsort	Invald	Mandattid
Jan-Erik Mellberg	1951	Örby	2009	-2020
Jan-Åke Claesson	1958	Borås	2009	-2020
Petra Arlebo	1965	Trollhättan	2011	-2019
Ulla Lindorin	1957	Alingsås	2008	-2019
Morgan Ernstsson	1963	Dals Långed	2007	-2021
Linda Svedensten	1979	Borås	2012	-2021

nering och lämplighetsprövning av styrelseledamöter, samt nominering av revisor. Därutöver har Bolaget två, av stämman utsedda, lekmannarevisorer som får sitt uppdrag av stämman och ska granska Bolagets verksamhet ur bl.a. ett etiskt och varumärkesrelaterat perspektiv.

Bolagsstämma

Bolagsstämman är det högst beslutande organet i Länsförsäkringar Älvsborg. Här utövas fullmäktiges rätt att besluta i bolagets angelägenheter. Ordinarie årsstämma ska hållas årligen i någon av orterna Borås, Trollhättan eller Vänersborg under första kalenderteritalet på dag som styrelsen bestämmer. Den 24 april 2018 hölls årsstämman i Vänersborg. På årsstämman behandlas bolagets utveckling och beslut fattas avseende årsredovisningen, val av styrelse och revisorer, lekmannarevisorer och valberedning och ersättning till dessa samt andra väsentliga frågor i enlighet med lag och bolagsordningen. Förslag om arvode till styrelseledamöterna delas upp mellan ordföranden, vice ordföranden och övriga ledamöter samt arvode för utskottsarbete. Bolagsstämman utser ordförande i styrelsen medan styrelsen inom sig utser vice ordförande. I Bolagsordningen beskrivs förfarandet vid årsstämman i detalj. Bolaget eftersträvar alltid att styrelsen, företagsledningen och minst en extern revisor samt en lekmannarevisor är närvarande vid bolagsstämman. Protokoll från årsstämman publiceras på Bolagets hemsida.

Valberedning

Bolagsstämman i Länsförsäkringar Älvsborg utser en valberedning med uppgift att lämna förslag till styrelse och revisorer samt arvoden och annan ersättning till dessa. För valberedningen gäller en av bolagsstämman fastställd instruktion. Valberedningen ansvarar för att lämplighetsprövning och bedömning av lekmannarevisorer samt ledamöter som föreslås till styrelsen genomförs. Rekrytering av nya styrelse-

ledamöter ska ske enligt valberedningens instruktion och enligt fastställda processer och rutiner. Vid rekrytering av nya styrelseledamöter ska valberedningen även eftersträva en ändamålsenlig sammansättning av styrelsen, präglad av mångsidighet och bredd avseende ledamöternas kompetens, erfarenhet och bakgrund i övrigt. En jämn könsfördelning i styrelsen ska eftersträvas.

Valberedningen har inför årsstämman 2018:

- Tagit del av utvärderingen av styrelsens arbete.
 - Tagit del av styrelseordförandes, styrelseledamöters och vd:s syn på verksamheten, styrelsens arbete samt behov av kunskap och erfarenhet.
 - Sett över och diskuterat behovet av kunskap och erfarenhet med hänsyn till verksamheten och regelverkets krav.
- ### Valberedningen kommer inför årsstämman 2019 att:
- Ta ställning till kandidaters oberoende.
 - Nominera styrelseledamöter, inklusive styrelseordförande.
 - Genomföra lämplighetsbedömningar av styrelseledamöter.
 - Föreslå arvoden och annan ersättning till styrelseledamöter och revisorer.

Valberedningen ska på årsstämman presentera och motivera sina förslag samt lämna en redogörelse för hur dess arbete bedrivits.

Revisorer

Vid årsstämman utses den externa revisorn. Nominering sker via valberedningen. Enligt Bolagsordningen ska Bolaget ha en ordinarie revisor och en revisorssuppleant för denne. Revisorer utses för en mandattid om ett år. Vid årsstämman 2018 utsågs Gunilla Wernelind, KPMG AB, till ordinarie revisor

Bolagsstyrningsrapport

och Mårten Asplund, KPMG AB, till suppleant, båda för en mandattid om ett år. Utöver dessa utsågs två lekmannarevisorer, Per Anders Källqvist och Linda Flydén.

Den externa revisorn granskar Bolagets årsredovisning samt styrelsens och vd:s förvaltning. Vid årsstämman föredrar revisorn revisionsberättelsen och beskriver granskningsarbetet. En gång per år, i samband med styrelsens behandling av årsbokslutet, träffar externrevisorn styrelsen och redovisar sina iakttagelser från revisionen.

Styrelsen

Styrelsen för Bolaget utses av bolagsstämman och ska enligt Bolagsordningen bestå av lägst sju och högst nio ledamöter. Ledamot väljs enligt Bolagsordningen på årsstämman för en mandattid om tre år. Därutöver ingår i styrelsen ledamöter som utsetts av arbetstagarorganisationen. Styrelsens ordförande utses vid årsstämman. Vd är adjungerad och styrelsens sekreterare, tillika bolagsjurist, närvarar vid styrelsens sammanträden utom vid ärenden då jäv kan föreligga eller då det i övrigt är olämpligt att närvara. Riskhanterings- respektive compliancefunktionen avlämnar rapport fyra gånger per år och internrevisor minst tre gånger per år. I övrigt närvarar föredragande under sina respektive föredragningar.

Styrelsen består av nio ordinarie stämموالدا ledamöter. Därutöver ingår två ordinarie personalrepresentanter. Styrelsens ledamöter visas på Bolagets hemsida www.lansforsakringar.se/alusborg.

Möten och närvaro

Närvaro	Styrelse (11)	Ersättningsutskott (4)	Revisionsutskott (9)	Kapitalutskott (6)
Lars Hallkvist	11	4	9	6
Claes Västerteg	11	4		
Gunilla Johansson	11		9	
Per Johansson	11			6
Per Nordin	11			
Viveka Reventberg	11		9	
Ann-Catrine Lundgren	11	4		
Peter Strandman	11			6
Anne-Christine Öhling	10			
Deli Berisha*	3			
Martin Tranberg**	7			
Örian Söderberg***	11	4	7	5
Ola Evensson****	5		2	1

*Deli Berisha frånträdde sitt uppdrag som personalrepresentant vid årsstämman den 24 april 2018.

**Martin Tranberg tillträdde sitt uppdrag som personalrepresentant vid årsstämman den 24 april 2018.

***Örian Söderberg utsågs till ordinarie ledamot i styrelsen vid årsstämman den 24 april 2018. Söderberg var fram till den 30 september 2018 t.f. vd.

****Ola Evensson tillträdde den 1 oktober 2018 sitt uppdrag som vd för Länsförsäkringar Älvsborg.

Styrelsens ansvar och arbetsfördelning

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltning och ska handlägga och fatta beslut i frågor av väsentlig betydelse och av övergripande natur rörande bolagets verksamhet. Styrelsen utser, entledigar och utvärderar vd, fastställer en ändamålsenlig operativ organisation för Bolaget, verksamhetens mål och strategier samt ser till att det finns effektiva system för intern kontroll och riskhantering.

Styrelsen fastställer varje år en arbetsordning för sitt arbete. Arbetsordningen innehåller bland annat regler avseende styrelsens och ordförandens uppgifter och ansvar, antal styrelsesammanträden, rutiner för verksamhets- och finansiell rapportering och rutiner i övrigt för styrelsesammanträden, kallelse, utformning av material, arbetsfördelningen inom styrelsen, intressekonflikter och jäv. Styrelsen ska kontinuerligt hålla sig underlättad om bolagets utveckling för att fort-löpande kunna bedöma bolagets ekonomiska situation och finansiella ställning. Styrelsen har genom arbetsordningen fastställt att ekonomisk rapportering ska ske genom regelbundna styrelsesammanträden.

Styrelsen ska vidare regelbundet behandla och utvärdera bolagets riskutveckling och riskhantering. Under året följer styrelsen regelbundet upp resultat- och försäljningsutveckling, kapitalavkastning, finansiell ställning, utveckling av risker med mera i förhållande till affärsplan och prognoser. Styrelsen erhåller rapporter från compliance- och riskhanteringsfunktion samt intern-

revision. Styrelsen följer löpande upp bolagets aktuella ärenden hos myndigheter.

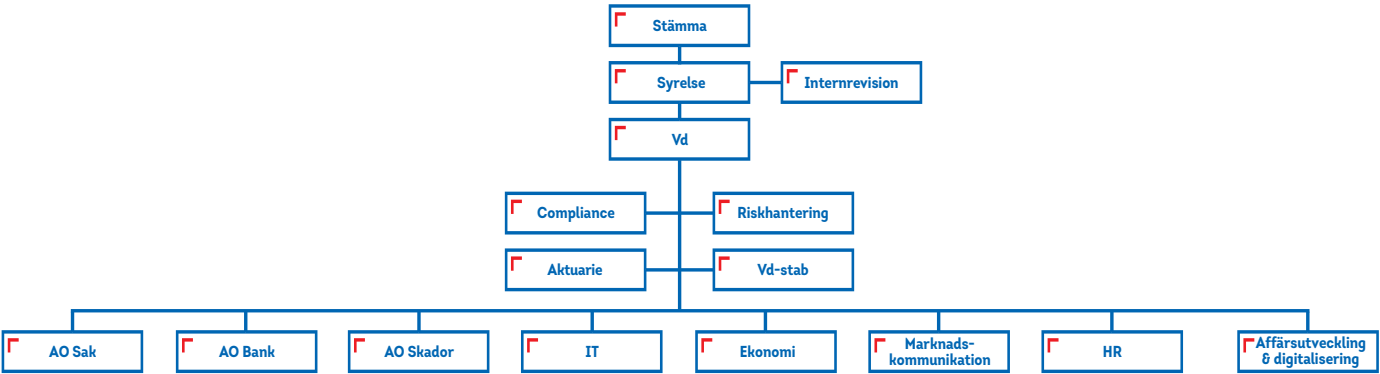
Ordföranden

Enligt styrelsens arbetsordning ska ordföranden leda styrelsens arbete och se till att styrelsen fullgör sina uppgifter. Ordföranden ska bland annat se till att styrelsen sammanträder vid behov, att styrelsen ges tillfälle att delta i sammanträden och erhåller tillfredsställande informations- och beslutsunderlag samt tillämpar ett ändamålsenligt arbetssätt. Ordföranden ska genom löpande kontakt med vd även mellan styrelsesammanträdena hålla sig informerad om väsentliga händelser och bolagets utveckling samt stödja vd i dennes arbete.

Styrelsens arbete

Styrelsen har i sin arbetsordning fastställt en standard för dagordning, årligen återkommande ärenden samt standard för besluts- och informationsmaterial.

Styrelsen har under 2018 genomfört 11 ordinarie sammanträden, samt 5 strategidagar och 1 studiebesök. Styrelsen har ägnat särskild uppmärksamhet åt strategiskt arbete samt regelverksfrågor, risk- och kapitalfrågor, det ekonomiska läget i omvärlden och dess effekter på verksamheten, samt de förmedlade bank- och livaffärerna. Samtliga handlingar och föredragningsbilder sparas elektroniskt, protokoll i original förvaras i bolagets arkiv. Antal styrelsesammanträden och närvaro vid dessa redovisas i tabell nedan.

Utvärdering av styrelsens arbete

Styrelsen genomför årligen en utvärdering av styrelsearbetet. Som metod används ett frågeformulär som sammanställts och behandlats på ordinarie styrelsesammanträde. Styrelsen har också genomfört en utvärdering av vd:s insatser utan dennes närvaro. Mellan styrelsens sammanträden har ordföranden och vd haft en dialog i angelägna frågor.

Styrelsens utskott

I syfte att effektivisera styrelsearbetet har styrelsen inrättat ett antal utskott. Utskottens arbete regleras av styrelsens och utskottens arbetsordningar. Utskottens sammanträden protokollförs och ärenden som behandlats avrapporteras till styrelsen. Protokollen delges styrelsen och revisorer. Utskottens ledamöter redovisas i sammanställning till vänster.

Kapitalutskott

Kapitalutskottet ska bestå av en ordförande samt minst två ytterligare ledamöter som styrelsen utser inom sig och med utgångspunkt från att det ska finnas kompetens och erfarenhet i utskottet. Vd, chef kapitalförvaltning samt ekonomichef är adjungerade till kapitalutskottet. Kapitalutskottets uppgift är att bevaka marknadsrisker, bevakka bolagets förvaltning av dess placerings-tillgångar och även årligen bereda underlag på normalportfölj, utifrån i ERSÄ fastställt mål för kapitalförvaltningen, inför beslut i styrelsen. Kapitalutskottet har under året haft sex ordinarie sammanträden.

Revisionsutskott

Revisionsutskottet ska bestå av en ordförande samt minst två ytterligare ledamöter som styrelsen utser inom sig och med utgångs-

punkt från att det ska finnas kompetens och erfarenhet i utskottet. Vd samt ekonomi- chef är adjungerade till revisionsutskottet. Därutöver deltar vid behov compliance- och riskhanteringsfunktionen. Revisionsutskottet ansvarar för att bereda de risk- och revisionsfrågor som inte behandlas av kapital- eller ersättningsutskottet. Revisionsutskottet bevakar och utvärderar även bolagets företagsstyrningssystem och interna styrning och kontroll vad gäller finansiell rapportering, riskhantering och riskkontroll, regelefterlevnad och övrig intern styrning. Revisionsutskottet har under året haft nio ordinarie sammanträden samt en seminariedag tillsammans med revisionsutskott från Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän, Länsförsäkringar Halland, Länsförsäkringar Jönköping och Länsförsäkringar Värmland.

Ersättningsutskott

Ersättningsutskottet ska bestå av en ordförande samt minst två ytterligare ledamöter som styrelsen utser inom sig och med utgångspunkt från att det ska finnas kompetens och erfarenhet i utskottet. Ersättningsutskottet ansvarar för att bereda väsentliga ersättningsbeslut och beslutar i frågor avseende ersättning till anställda i företagsledningen och till övriga anställda som rapporterar direkt till vd, till exempel kontrollfunktioner. Utskottet tar årligen del av resultatet från den uppföljning av företagets ersättningar som genomförts av internrevision samt bedömer hur väl efterlevnaden av gällande Policy för ersättningar varit. Under 2018 har fyra ordinarie sammanträden genomförts i ersättningsutskottet.

Vd och företagsledning

Ola Evensson är sedan 1 oktober 2018 Bolagets verkställande direktör (vd). Ola har förtroendeuppdrag som ordinarie ledamot och ordförande i Älvsborgs Larmcentral AB, Fastighets AB Brodal och L Finans Fastighet AB. Ola är även ordinarie ledamot i Länsförsäkringar Älvsborg Förvaltnings AB och Skadedjursbekämpning i Väst AB.

Vd har inga aktieinnehav eller delägar-skap i företag som Bolaget har betydande affärsförbindelser med.

Bolaget är under vd organiserat i åtta avdelningar samt en vd-stab. Avdelningarna leds av en avdelningschef som rapporterar till vd.

Avdelningarna är:

- Affärsområde (AO) Sak
- Affärsområde (AO) Skador
- Affärsområde (AO) Bank
- Affärsstöd Ekonomi
- Affärsstöd HR
- Affärsstöd Affärsutveckling & Digitalisering
- Affärsstöd Marknadskommunikation
- Affärsstöd IT

Bolagets företagsledning utgörs av vd och cheferna för avdelningarna. I vd-staben ingår bolagsjurist, kundombudsman, hållbarhetsansvarig, chef kapitalförvaltning samt compliancefunktionen. Riskhanteringsfunktionen är tillikaanställd i Bolaget och har sin placering hos Länsförsäkringar AB. Här ovan finns en organisationsbild som visar Länsförsäkringar Älvsborgs styrningsstruktur.

Kontrollfunktioner

Internrevision

Internrevision är en oberoende granskningsfunktion som utgör styrelsens stöd

i utvärderingen av företagsstyrnings-systemet. Internrevision ska genom granskning och rådgivning utvärdera om och kvalitetssäkra att verksamhetens över-gripande interna styrning och kontrollsystem bedrivs på ett effektivt sätt, att den samlade rapporteringen till styrelsen ger en korrekt och heltäckande bild av verksamheten, att verksamheten bedrivs enligt gällande interna och externa regelverk samt att styrelsens beslut efterlevs. Internrevision rapporterar till revisionsutskottet och styrelsen.

Funktionen för regelefterlevnad (Compliancefunktionen)
Compliancefunktionen är en oberoende kontrollfunktion med ansvar för att övervaka och kontrollera att verksamheten bedrivs med god regelefterlevnad. Funktionen ska övervaka och kontrollera regelefterlevnaden i den tillståndspliktiga verksamheten och identifiera och rapportera risker som kan uppkomma till följd av bristande regelefterlevnad. Compliancefunktionen ska även ge stöd och råd till verksamheten och säker-ställa att verksamheten informeras om nya och ändrade regler samt delta i genom-förandet av utbildningar. Rapportering av compliancerisker och rekommendationer till åtgärder sker regelbundet till vd, företags-ledning, revisionsutskott och styrelse.

Riskhanteringsfunktionen
Riskhanteringsfunktionen ansvarar för oberoende övervakning av Bolagets väsent-liga risker och ska utgöra ett stöd för vd, ledning och operativa enheter att fullgöra sitt ansvar och att bedriva verksamheten med god riskkontroll. Riskhanterings-funktionen har till uppgift att fortlöpande identifiera, bedöma, övervaka och rapportera risker inom den operativa organisationen. Riskhantering rapporterar regelbundet till både styrelsen, revisions- och kapital-utskottet, vd och företagsledningen.

Lämplighetsbedömning av styrelse och vd
I samband med att styrelseledamöter och vd tillsätts genomförs en lämplighets-prövning. En bedömning genomförs även årligen och vid behov i syfte att säkerställa att personerna i ovan nämnda befattningar vid var tid är lämpliga för sina uppdrag. Lämplighetsbedömningen genomförs i enlighet med fastställda riktlinjer och görs med beaktande av personers kvalifikationer, kunskaper och erfarenheter samt anseende och integritet.
Bedömningen av styrelseledamöter baseras på underlag från personen som lämplighetsbedömningen avser. Med utgångspunkt från bolagets verksamhet, utvecklingsskede och förhållanden i övrigt, beaktas vid bedömningen bland annat relevant utbildning och erfarenhet samt

yrkesmässig erfarenhet från ledande positioner. Utöver de enskilda ledamöternas kvalifikationer, kunskaper och erfarenhet, bedöms även om styrelsen som helhet har den kompetens som krävs för att leda och styra företaget.
Om en bedömning leder till att en person inte anses lämplig, ska denne inte utses eller anställas. Om en redan tillsatt person vid en lämplighetsbedömning inte längre anses lämplig för sitt uppdrag, ska bolaget vidta åtgärder för att se till att personen i fråga antingen uppfyller kraven på lämplighet eller ersätts.
Bedömningen är att samtliga styrelse-ledamöter och vd väl uppfyller lämplighets-kraven.

Avvikelser från Koden
Bolaget följer Koden i tillämpliga delar. Avvikelser sker huvudsakligen till följd av de begränsningar som följer av regelverken för finansiella företag och att Länsförsäkringar Älvsborg inte är ett aktiebolag. Huvudsakliga avvikelser från Kodens bestämmelser och förklaringar till detta är mot denna bak-grund följande:

Bolagsstämma
Avvikelse sker från Kodens bestämmelser av-seende kallelse till, publicering av information om och inför bolagsstämma. Avvikelse sker även från Koden då styrelsen istället för

sker mot bakgrund av att bolagsstämman är suverän att när som helst avsätta eller tillsätta styrelseledamot oavsett mandattid. Längre mandattid än ett år bidrar till att säkerställa kontinuitet och uppbyggnad av kompetens i styrelsen.

Styrelse
Styrelsens ledamöter
Styrelsens ledamöter är genom sin långa erfarenhet från olika områden och branscher en stor tillgång för bolaget. Ledamöternas lokala förankring garanterar samtidigt att bolaget behåller närheten till sina kunder och fortsätter att utveckla helhetserbjudanden efter kundernas behov och önskemål.

Bolagets styrelse består av följande ledamöter:

Namn	Född		Mandattid
Lars Hallkvist	1963	Styrelsens ordförande, ledamot i kapital-, revisions- och ersättningsutskottet, ordförande i Konsortiet, advokat och delägare Gullack Advokatbyrå,	2019
Viveka Reventberg	1971	Ledamot i revisionsutskottet, civilekonom & egenföretagare, Vårgårda.	2021
Gunilla Johansson	1959	Revisionsutskottets ordförande, civilekonom & egenföretagare, Varberg/Kinna.	2020
Claes Västerterg	1972	Ledamot ersättningsutskottet, vd och ägare Två Skyttlar, Örby.	2019
Per Johansson	1965	Ledamot kapitalutskottet, teknisk utbildning, företagare, Ulricehamn.	2021
Ann-Catrine Lundgren	1959	Ledamot i ersättningsutskottet, civilekonom, ekonomichef och delägare i Premier Service Sverige AB, Trollhättan.	2020
Per Nordin	1959	Civilingenjör och konsult företagsledning, Dals Långed.	2021
Peter Strandman	1961	Ordförande kapitalutskottet, styrelseledamot i Älvsborgs Larmcentral AB, civilekonom & egenföretagare (managementkonsult) samt vd Precens AB, Bollebygd.	2019
Örian Söderberg	1952	Jurist, ett flertal positioner som bolagsledare inom Länsförsäkringsgruppen, ledamot i Humlegårdens styrelse och Länsförsäkringar Livs styrelse, Stockholm.	2021
Personalrepresentanter			
Anne-Christine Öhling	1971	Personalrepresentant, Säljstöd privat försäkring, ordförande i personalklubben	
Martin Tranberg	1967	Personalrepresentant, Upphandlare Skador, vice ordförande i personalklubben	

Styrelse

Styrelsens ledamöter är genom sin långa erfarenhet från olika områden och branscher en stor tillgång för bolaget. Ledamöternas lokala förankring garanterar samtidigt att bolaget behåller närheten till sina kunder och fortsätter att utveckla helhetserbudanden efter kundernas behov och önskemål.

Ovan från vänster: Claes Västerteg, Peter Strandman, Viveka Reventberg (vice ordförande), Per Johansson, Ola Evensson (vd), Örian Söderberg, Per Nordin. **Nedan från vänster:** Martin Tranberg (personalrepresantant), Ann-Catrine Lundgren, Lars Hallkvist (ordförande), Anne-Christine Öhling (personalrepresentant), Gunilla Johansson.

Ledning

Bolagets ledning arbetar utifrån styrelsens riktlinjer, såväl med frågor som rör den dagliga verksamheten som övergripande mål och långsiktiga strategier. Kundnöjdheten står alltid i fokus. I ett kundägt bolag som vårt ställs extra höga krav på kunddialog och fysiska möten. Genom våra lokala kontor kan vi hålla nära kontakt med kunderna på vår marknad.

Ovan från vänster: Petra Karlsson Glasell (HR-chef), Niklas Jernevad (chef affärsutveckling och digitalisering), Martin Johansson (chef affärsområde bank och liv), David Låstberg (skadeförvaltare), Christer Thureson (chef affärsområde försäljning sak), Kerstin Häregård (kommunikationschef), Ola Evensson (vd), Camilla Persson (IT-chef), Ulrica Andersson (ekonomischef).

Fullmäktige

Region Borås

Mandatperiod: 2016–2019

Bengt Belfrage, Dalsjöfors
Bengt Classon, Bollebygd
Kerstin Hermansson, Seglora
Tommy Källmark, Fristad
Bengt Larsson, Bredared
Lotta Runeson, Borås
Linda Svedensten, Borås
Per-Anders Källqvist, Brämhult
Fredrik Olofsson, Olsfors
Fredrik Hjelm, Borås
Mattias Ambjörnsson, Fristad
Johan Tylestrand, Bollebygd
Daniel Yar Hamidi, Borås

Region Dalsland

Mandatperiod: 2018–2021

Morgan Ernstsson, Dals Långed
Agneta Lindström, Högsäter
Annette Palmqvist, Ed
Anita Pettersson, Mellerud
Christer Ödman, Åmål
Tomas Henriksson, Mellerud
Carina Alexandersson, Färgelanda
Tommy Tveter, Åmål

Region Mittenälvsborg

Mandatperiod: 2018–2021

Eva Karlsson, Alingsås
Per-Gunnar Bernhult, Alingsås
Erik Bjerkander, Lerum
Elisabeth Forsberg, Alafors
Ulla Lindorin, Alingsås
Jörgen Nilsson, Alingsås
Jan Smith, Alingsås
Henrik Lansenfeldt, Gråbo
Charlotte Bengtsson, Sollebrunn
Rodha Jonsson, Alingsås
Jonas Brattlöf, Hålanda
Niklas Johansson, Sollebrunn

Region Södra

Mandatperiod: 2018–2021

Per-Olof Ekelund, Svenljunga
Håkan Eriksson, Fotskäl
Linda Flydén, Hyssna
Jan-Erik Mellberg, Örby
Helene Jansson, Östra Frölunda
Alina Abrahamsson, Limmared
Karolina Classon, Örby

Region Älvdalen

Mandatperiod: 2017–2020

Kristhina Diurman, Trollhättan
Annika Gustafson, Lilla Edet
Jan Holmkvist, Trollhättan
Petra Arlebo, Trollhättan
Stefan Leijon, Vänersborg
Anders Lydahl, Trollhättan
Anita Thungström, Trollhättan
Ulrica Sundén-Berger, Vänersborg
Jonas Berqvist, Trollhättan
Johan Larsson, Vargön
Peter Laang, Vänersborg
Lena Björkendahl-Kron, Vänersborg
Jonas Enhult, Trollhättan
Lennart Johansson, Trollhättan
Said Abdu, Trollhättan

Region Östra

Mandatperiod: 2017–2020

Sune Carlbom, Ulricehamn
Jan-Åke Claesson, Ulricehamn
Lars Larsson, Ljung
Ulf Petersson, Ulricehamn
Emma Ekstrand, Ulricehamn
Anders Dahlgren, Ulricehamn
Per-Anders Håkansson, Hökerum

Ordförande har ordet. 2018 var ännu ett lyckat år för Länsförsäkringar Älvsborg. Den självklara målsättningen är att framgångsrikt tillhandahålla våra tjänster med största kundnytta. För det krävs både förståelse och respekt för vår historia, men också modet att våga utvecklas i takt med tiden.

Strategier för närhet och tillgänglighet

Länsförsäkringar Älvsborg finns till för sina kunder och så har det varit sedan starten 1841. Inget har förändrats i uppdraget och även idag gäller samma premisser, med kundens behov i fokus. För att säkerställa att det även förblir så framöver har styrelsen under 2018 arbetat med att ta fram strategier för bolaget. Här behandlas flera aspekter och en av dessa är ledorden närvaro och tillgänglighet som alltid varit och alltid kommer att vara centrala för vårt bolag.

Betydelsen av närvaro och närhet är högst individuell och därför svår att beskriva generellt. Men otvivelaktigt är närvaro en vital fråga för Länsförsäkringar Älvsborg och något som både rör vår historia och vår framtid. På våra nio kontorsorter skapar vi naturlig närvaro genom att finnas rent fysiskt, men vi måste också säkerställa att vi är närvarande på orter där vi inte har kontor. Framöver kommer därför bolaget att lägga

extra vikt vid att öka närvaron, utan att för den delen öppna fler kontor.

Ett sätt att vara nära våra kunder är med hjälp av modern teknik. Digitaliseringen medför nya möjligheter för oss, särskilt när det gäller kommunikationen med våra kunder. Att vara närvarande och digital innebär ingen motsättning utan är istället en möjlighet. Ävenså betyder innovativ teknik att vi kan utveckla tjänster som möter kundens krav och skapar nya förväntningar. För att accelerera utvecklingen valde vi att under 2018 tillsammans med Länsförsäkringar Skåne och Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän starta ett innovationsbolag. Redan nu har samarbetet burit frukt och jag ser med tillförsikt fram emot utvecklingen under kommande år.

Under 2018 fick våra ägare dela på 100 miljoner kronor. Att ha möjlighet att bära

åter är centralt för oss. Ägarna kommer att få dela på samma summa under 2019, vilket känns väldigt positivt. Det lönar sig att vara med i Länsförsäkringar Älvsborg.

Jag vill också passa på att tacka vår avgående tillförordnade vd Örian Söderberg för ett väl utfört arbete. Det är glädjande att Örian nu fortsätter att bidra med sin kompetens i vår styrelse. Jag vill samtidigt hälsa vår nye vd Ola Evensson varmt välkommen till bolaget. Slutligen vill jag också tacka både styrelseledamöter och fullmäktigeledamöter för engagemang och delaktighet under året som gick. Det är med er hjälp Länsförsäkringar Älvsborg har en unik fördel genom att vara nära och tillgängligt för sina kunder och ägare.

Lars Hallkvist
Styrelsens ordförande

Vänersborg Vallgatan 21, Box 1107, 462 28 Vänersborg, 0521-27 30 00 | **Nödinge** Ale Torg 7, Box 1, 449 21 Nödinge, 0303-24 56 40 | **Alingsås** Norra Strömgatan 5, Box 73, 441 22 Alingsås, 0322-785 00 | **Borås** Teknologgatan 2, Box 946, 501 10 Borås, 033-17 15 00 | **Kinna** Boråsvägen 32, Box 74, 511 54 Kinna, 0320-176 50 | **Lerum** Lilla torget 7, Box 28, 443 21 Lerum, 0302-555 80 | **Trollhättan** Föreningsgatan 18, Box 2008, 461 11 Trollhättan, 0520-49 49 00 | **Ulricehamn** Storgatan 27, Box 57, 523 22 Ulricehamn, 0321-53 17 00 | **Åmål** Torggatan 5, 662 31 Åmål, 0532-616 00 | **E-post** info@alvsborg.lansforsakringar.se